Regeringens proposition 1975/76:126

med anledning av vissa av internationella arbetskonferensen år 1975 vid dess sextionde sammanträde fattade beslut;

beslutad den 11 mars 1976.

Regeringen förelägger riksdagen vad som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll för den åtgärd som föredraganden har hemställt om.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

INGEMUND BENGTSSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner de av internationella arbetsorganisationen (ILO) antagna konventionerna (nr 141) om organisationer av arbetande på landsbygden och deras roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen och (nr 142) om yrkesvägledning och yrkesutbildning vid utvecklingen av mänskliga resurser. Genom propositionen bereds riksdagen vidare tillfälle att yttra sig över de av ILO antagna rekommendationerna (nr 149 resp. 150) i samma ämnen, m. m.

ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1976-03-11

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Andersson, Holmqvist, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Lidbom, Carlsson, Gustafsson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson

Föredragande: statsrådet Bengtsson

Proposition med anledning av vissa av internationella arbetskonferensen år 1975 vid dess sextionde sammanträde fattade beslut

---

Genom sin anslutning till Nationernas förbund den 9 mars 1920 inträdde Sverige som medlem av internationella arbetsorganisationen (ILO).

Organisationens beslutande församling – internationella arbetskonferensen – sammanträder minst en gång varje år. Den kan enligt artikel 19 i organisationens stadga beträffande förslag, som har uppförts på dess dagordning, fatta beslut antingen om en internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar, eller om en rekommendation, avsedd att övervägas vid lagstiftning eller på annat sätt men utan den bindande karaktär, som tillkommer en ratificerad konvention. Om beslutet är av mindre räckvidd eller av väsentligen formell innebörd, t. ex. då det gäller en begäran om utredning, brukar det ges formen av en resolution.

Varje medlem skall inom ett år (undantagsvis arton månader) från avslutandet av ett konferenssammanträde underställa antagna konventioner och rekommendationer vederbörlig myndighet (i vårt land riksdagen) för lagstiftning eller andra åtgärder. Varje medlem har vidare skyldighet att underrätta internationella arbetsbyråns generaldirektör om de åtgärder, som har vidtagits för att underställa konventioner vederbörlig myndighet, samt om eljest vidtagna åtgärder. Medlem, som inte har ratificerat viss konvention, skall tid efter annan till internationella arbetsbyråns generaldirektör avge redogörelse för såväl lagstiftning och praxis med avseende på de i konventionen behandlade frågorna som den omfattning, vari konventionens bestämmelser genomförts eller avses att genomföras genom lagstiftning, administrativa åtgärder, kollektivavtal eller på annat sätt, samt ange de omständigheter, som förhindrar eller fördröjer ratificeringen av kon-

ventionen. Motsvarande gäller i fråga om rekommendationer med det tillägget, att redovisning skall lämnas även för sådana jämkningar i rekommendationer, som befunnits eller kan befinnas erforderliga vid antagande eller tillämpning av dem.

De konventioner och rekommendationer, som beslutats av internationella arbetsorganisationen, skall deponeras hos Förenta nationernas generalsekreterare. Varje ratifikation av en sådan konvention skall delges Förenta nationernas generalsekreterare för registrering i enlighet med bestämmelsen i artikel 102 av Förenta nationernas stadga.

Internationella arbetskonferensens sextionde sammanträde hölls i Genève under tiden den 4–25 juni 1975. I sammanträdet deltog delegationer från 119 av ILO:s då 126 medlemsstater samt representanter för många mellanstatliga och internationella icke statliga organisationer. Arbets- eller socialministrar från flera i konferensen deltagande länder bevistade sammanträdet. Under ett besök vid konferensen höll statsrådet Leijon ett anförande i debatten om generaldirektörens rapport.[1] Sverige deltog i sammanträdet med en fullständig delegation, dvs. två regerings-, ett arbetsgivar- och ett arbetstagarombud.[2]

Konferensens *dagordning* upptog följande ämnen.

I. Generaldirektörens rapport.

II. Program- och budgetförslag samt andra finansiella frågor.

III. Tillämpningen av konventioner och rekommendationer.

[1] Rapporten föreligger i svensk översättning med titeln "För ett mänskligare arbetsliv – Arbetsförhållanden och arbetsmiljö"

[2] Genom särskilda beslut den 24 april och den 29 maj 1975 utsåg regeringen följande personer att delta i konferensen, nämligen

för regeringen: som ombud rättschefen i arbetsmarknadsdepartementet Åke Bouvin och kanslirådet i arbetsmarknadsdepartementet Bert Isacsson samt som experter ambassadrådet vid Sveriges ständiga delegation hos de internationella organisationerna i Genève Tom Tscherning och kanslirådet i socialdepartementet Ingemar Lindberg, de båda sistnämnda tillika ersättare för ombuden, byrådirektören hos arbetsmarknadsstyrelsen Tord Leimar, departementssekreterarna i arbetsmarknadsdepartementet Bengt Lidal och Elizabeth Lundberg, departementssekreteraren i utrikesdepartementet Claes Sweger, byrådirektören hos statens invandrarverk Björn Hammarberg, ambassadsekreteraren vid Sveriges ständiga delegation hos de internationella organisationerna i Genève Dag Ahlander samt kanslisekreteraren i arbetsmarknadsdepartementet Kerstin Ödman;

för arbetsgivarna: som ombud direktören i Svenska arbetsgivareföreningen Gullmar Bergenström samt som experter direktören i Skogs- och lantarbetsgivareföreningen Carl Kuylenstierna, direktören Lennart Rugfelt och direktörsassistenten Sigurd Carlberg, båda i Handelns arbetsgivareorganisation, samt direktörerna Stig Sandell, Johan von Holten och Hans-Göran Myrdal, direktörsassistenten Margareta Dahlgren, jur. kand. Göran Kjöllerström och sekreteraren Stina Dall, alla i Svenska arbetsgivareföreningen;

för arbetstagarna: som ombud internationelle sekreteraren i Landsorganisationen i Sverige Thorbjörn Carlsson, som expert tillika ersättare för ombudet f. förbundsordföranden Ewald Jansson, samt som experter ombudsmannen Aina Westin och sekreterarna Urs Hauser, Bo Jonsson och Ingegärd Örne, alla i Landsorganisationen, och kanslichefen Thorsten Holm, ombudsmannen May-Britt Carlsson och utredningssekreteraren Christer Wretborn, alla i Tjänstemännens centralorganisation.

IV. Lantarbetarnas organisationer och deras roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen (andra behandling).

V. Migrerande arbetare (andra behandling).

VI. Utveckling av mänskliga resurser: yrkesvägledning och yrkesutbildning (andra behandling).

VII. Upprättande av nationella trepartsorgan för att förbättra genomförandet av ILO:s normer (första behandling).

VIII. Lika möjligheter för och behandling av kvinnliga arbetstagare (allmän diskussion).

IX. Strukturarbetsgruppens rapport.

Arbetskonferensen fastställde organisationens budget för åren 1976–77 till 143 982 000 dollar. Samtidigt med budgeten fastställdes bidragsskalorna för de nämnda åren. Därmed har en successiv anpassning till FN:s bidragsskala genomförts. För Sveriges del innebär denna anpassning en sänkning från 1,58 % år 1975 till 1,42 % år 1976 och 1,29 % år 1977. I absoluta tal beräknas Sveriges bidrag uppgå till 1 150 783 dollar år 1976 och till 811 939 dollar år 1977.

Under en följd av år har förändringar i organisationens struktur diskuterats såväl av ILO:s styrelse som av arbetskonferensen. Diskussionen har främst gällt kompetensfördelningen mellan styrelsen och konferensen, huruvida ordningen med fasta platser i styrelsen skall bibehållas eller inte samt arbetsgivar- och arbetstagargruppernas sammansättning i styrelsen.

På arbetskonferensen 1974 beslöts, att konferensen och styrelsen tillsammans skulle tillsätta en intersessional arbetsgrupp för strukturfrågor. Arbetsgruppens förslag behandlades av ett strukturutskott vid 1975 års konferens. Konferensen beslöt att arbetsgruppen skulle få sitt mandat förlängt med ett år för att fullfölja sitt arbete.

I de ämnen som hänför sig till punkterna IV–VI på dagordningen antog konferensen internationella instrument, vilka enligt artikel 19 i organisationens stadga skall underställas riksdagen, nämligen

1. konvention (nr 141) om organisationer av arbetande på landsbygden och deras roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen,
2. rekommendation (nr 149) i samma ämne,
3. konvention (nr 142) om yrkesvägledning och yrkesutbildning vid utvecklingen av mänskliga resurser,
4. rekommendation (nr 150) i samma ämne,
5. konvention (nr 143) om missbruk i samband med migration och om främjande av migrerande arbetstagares likställdhet med avseende på möjligheter och behandling,
6. rekommendation (nr 151) om migrerande arbetstagare.

Vidare antog konferensen en *deklaration* om kvinnliga arbetstagares jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling samt en *resolution* om en aktionsplan i syfte att främja jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare.

De nya instrumenten om migrerande arbetstagare aktualiserar ILO:s konvention (nr 97) om migrerande arbetare, antagen år 1949 (prop. 1950: 188).

Jag avser att ta upp till behandling först de båda instrumenten om organisationer av arbetande på landsbygden, därefter instrumenten om yrkesvägledning och yrkesutbildning och var för sig de nya instrumenten om migrerande arbetstagare och konventionen nr 97. Slutligen behandlar jag jämställdhetsdeklarationen och aktionsplanen.

Texterna på engelska och svenska till nämnda nio instrument bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilagor 1–9*. En förteckning över samtliga resolutioner som antogs av arbetskonferensen bör fogas till protokollet som *bilaga 10*.

1–2. Konvention och rekommendation om organisationer av arbetande på landsbygden

Frågan om lantarbetarorganisationer togs upp till en första diskussion vid arbetskonferensen år 1974. Efter ytterligare övervägande vid 1975 års konferens antogs en konvention och en rekommendation i ämnet. Röstsiffrorna var 359 för, inga mot och 10 nedlagda resp. 347 för, inga mot och fyra nedlagda. Samtliga svenska ombud röstade för de båda instrumenten.

Konventionens och rekommendationens huvudsakliga innehåll

Konventionen är tillämplig på alla typer av organisationer av arbetande på landsbygden (art. 1).

Uttrycket "arbetande på landsbygden" definieras som alla som på landsbygden är sysselsatta inom jordbruk, hantverk eller besläktade yrken, antingen som löntagare eller som självständiga yrkesutövare, såsom arrendatorer, natura-arrendatorer eller självägande småbrukare. Vad beträffar de senare grupperna är konventionen tillämplig beträffande sådana som erhåller sin huvudsakliga inkomst från jordbruket och som brukar jorden själva enbart med hjälp av sin familj eller med hjälp av tillfällig främmande arbetskraft (art. 2).

Konventionen fastslår rätten för alla kategorier av arbetande på landsbygden att utan föregående medgivande och efter eget val bilda organisationer och att ansluta sig till sådana. Därvid skall föreningsfrihetens principer till fullo respekteras (art. 3).

Den nationella politiken skall ha som mål att underlätta bildande och utveckling av frivilliga, starka och självständiga organisationer. På detta sätt skall de arbetande på landsbygden göras delaktiga i den ekonomiska och sociala utvecklingen och i de förmåner den för med sig (art. 4).

Varje stat som ratificerar konventionen åtar sig att föra en politik som syftar till att uppmuntra dessa organisationer och särskilt att undanröja hinder, t. ex. i den nationella lagstiftningen, för deras bildande och utveckling (art. 5).

Slutligen anges att åtgärder skall vidtas för att i största möjliga omfattning främja förståelsen för behovet att utveckla organisationer av arbetande på landsbygden och den roll dessa kan spela för förbättring av sysselsättningsmöjligheterna och arbets- och levnadsvillkoren på landsbygden (art. 6).

I *rekommendationen* utvecklas de principer som inskrivits i konventionen. Utöver allmänna bestämmelser innehåller den avsnitt om uppgifter för organisationerna och medel för att främja utvecklingen av dessa och då särskilt lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder, offentlig information, undervisning och utbildning samt finansiellt och materiellt stöd.

Yttranden

Yttranden har avgetts av styrelsen för internationell utveckling (SIDA), lantbruksstyrelsen (LBS), Svenska arbetsgivareföreningen (SAF), Skogs- och lantarbetsgivareföreningen (SLA), Svenska lantarbetareförbundet, Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och Lantbrukarnas riksförbund (LRF) samt av ILO-kommittén. Kooperativa förbundet har avstått från att yttra sig i ärendet.

LBS anser de nyantagna instrumenten sakna aktualitet för svenskt vidkommande, då det sedan länge finns full organisationsfrihet i Sverige. Styrelsen finner det emellertid angeläget att åtgärder vidtas för att förbättra lantarbetarnas ekonomiska och sociala förhållanden i länder som inte nått så långt på detta område. Instrumenten bör därför få starkt stöd från svensk sida. *SIDA* anför att den övervägande delen av det bistånd som administreras av SIDA går till f. n. 16 programländer. Dessutom stöder SIDA inom ramen för det s. k. multibisamarbetet med ILO vissa regionala aktiviteter, ofta i form av kurser och seminarier. På detta indirekta sätt kan SIDA verka för att de rekommendationer som antagits av ILO förs ut till u-länderna.

SLA anför att såväl konventionen som rekommendationen främst syftar på förhållandena i u-länderna där de otvivelaktigt kan bidra till att förbättra landsbygdsbefolkningens ekonomiska och sociala förhållanden. Motsvarande lagstiftning och avtal i Sverige går långt utöver de mål som instrumenten uppställer. SLA har inget att erinra mot att konventionen ratificeras under förutsättning att detta inte kommer att medföra någon ändring av nu gällande lagstiftning. *SAF* pekar på bestämmelsen i konventionens *artikel 6* som ett eventuellt ratifikationshinder, nämligen om föreskriften mot förmodan är att tolka så att den innefattar en förpliktelse för ratificerande stat att göra aktiv propaganda för ifrågavarande organisationer även när något sakligt behov därav inte kan anses föreligga. Beträffande rekommendationen anför SAF att föreskriften i *punkt 9* om övervakning genom statligt organs försorg rörande tillämpningen av bestämmelserna om föreningsrätt etc. ej synes förenlig med den i Sverige tillämpade ordningen. Vad som huvudsakligen i *punkterna 14–15* sägs om statens uppgifter i frå-

ga om informationsspridning synes ej heller tillämpligt för svenskt vidkommande. I övrigt torde rekommendationens innehåll i huvudsak vara okontroversiellt med hänsyn till svensk praxis. Rekommendationen, som utformats främst med tanke på u-ländernas förhållanden, synes ej böra föranleda några åtgärder från det allmännas sida i Sverige.

Svenska lantarbetareförbundet välkomnar utifrån sina erfarenheter av internationellt biståndsarbete de nya instrumenten och anser texterna innehålla allt väsentligt för att undanröja hinder för bildandet av organisationer och även för att befordra tillkomsten av sådana. Bl. a. den utbredda massfattigdomen gör det dock i många fall omöjligt för u-ländernas landsbygdsbefolkning att av egen kraft skapa organisationer. Ekonomisk och annan hjälp måste till utifrån. Den måste komma från sådant håll där man inte ställer frihetsinskränkande krav som villkor för hjälpen. Mycket talar därför för att den ges av internationella hjälporgan som arbetar i FN:s anda. De bidrag förbundet erhållit från SIDA för genomförande av utbildnings- och organisationsprojekt i vissa u-länder utgör enligt förbundets mening bra exempel på sådan hjälp.

För de svenska lantarbetarna torde konventionen och rekommendationen knappast få någon praktisk betydelse. Den svenska lagstiftningen tillgodoser i allt väsentligt de ändamål dessa avser. Lantarbetarorganisationerna är, oavsett lagstiftningen, nu allmänt accepterade i vårt land. Deras möjlighet att spela en roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen på landsbygden har också förbättrats. Några hinder för en omedelbar ratificering av konventionen och antagande av rekommendationen från Sveriges sida föreligger inte. Förbundet vill därför för sin del tillstyrka att så sker.

TCO anser inget ratifikationshinder föreligga och förordar att konventionen ratificeras. Detta skulle innebära ett ställningstagande från svensk sida som kan få en gynnsam inverkan på lantarbetarnas organisationssträvanden i andra länder. *LRF* har inget att invända mot instrumenten ifråga.

ILO-kommittén

Inför andragångsbehandlingen av ämnet hade internationella arbetsbyrån, enligt beslut av 1974 års arbetskonferens, utarbetat ett utkast till en rekommendation. I yttrande häröver till arbetsmarknadsdepartementet underströk ILO-kommittén vikten av att Sverige engagerar sig i hithörande frågor, och kommitténs majoritet förordade bl. a. att arbetsbyrån skulle utarbeta även ett utkast till konvention. De nu föreliggande instrumenten utarbetades av arbetskonferensens tre parter och antogs av en överväldigande majoritet. Kommitténs utgångspunkt är därför alltjämt att Sverige bör stödja strävandena mot de mål som formulerats i instrumenten.

Kommittén framhåller att det redan förut existerade internationella instrument om den lantbrukande befolkningens villkor, däribland en konvention (nr 11) om föreningsrätten inom jordbruket, antagen av arbetskonferensen år 1921. Såväl denna konvention som de grundläggande konventionerna (nr 87) om föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten och

(nr 98) om organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten har ratificerats av Sverige. Detsamma gäller den i den nya konventionens *artikel 4* åberopade konventionen (nr 111) om diskriminering (anställning och yrkesutövning).

Såsom anförts av övriga remissinstanser avser de nya instrumenten främst förhållandena i den tredje världen, medan lagstiftning och avtal i Sverige går långt utöver vad som krävs i dessa. Svensk ratifikation av konventionen förutsätter ingen lagstiftnings- eller annan åtgärd från statsmakternas sida. Detta gäller enligt kommitténs bedömning också i förhållande till *artikel 6* såvitt avser organisationer i Sverige. Inte heller *punkterna 9, 14 och 15* i rekommendationen behöver föranleda någon förändring i lagstiftningen eller statsmakternas politik i övrigt.

Kommittén förordar att konventionen ratificeras samt att texterna till konventionen och rekommendationen överlämnas till SIDA för beaktande i det fortsatta biståndsarbetet.

3—4. Konvention och rekommendation om yrkesvägledning och yrkesutbildning vid utveckling av mänskliga resurser

Även frågan om utveckling av mänskliga resurser behandlades första gången av arbetskonferensen år 1974. Efter andragångsbehandlingen antogs år 1975 en konvention och en rekommendation i ämnet, den förra med 351 röster för och fyra nedlagda, den senare med 351 röster för och två nedlagda. De svenska ombuden röstade för de båda instrumentens antagande. Rekommendationen ersätter 1949 års rekommendation om yrkesvägledning, 1956 års rekommendation om yrkesutbildning inom jordbruket och 1962 års rekommendation om yrkesutbildning. Vissa andra rekommendationer förblir tillämpliga på de personkategorier de avser.

Konventionens och rekommendationens huvudsakliga innehåll

Konventionen fastslår att varje medlemsstat skall anta och utveckla omfattande och samordnade riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning. Det skall ske i nära anslutning till sysselsättningen och särskilt genom den offentliga arbetsförmedlingen. Därvid skall hänsyn tas till de behov, möjligheter och problem som finns för sysselsättningen på såväl regional som nationell nivå. Likaså skall hänsyn tas till den ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingen. Dessa riktlinjer och program skall anpassas efter nationella förhållanden. De skall vidare syfta till att öka människors möjligheter att förstå och påverka sin arbetsmiljö och sin sociala miljö. Slutligen skall de hjälpa människor på basis av jämställdhet och utan diskriminering att utveckla och utnyttja sina yrkesfärdigheter i enlighet med egna önskemål och med hänsyn till samhällets behov (art. 1).

Mot bakgrund av detta förbinder sig ratificerande stat att utforma och utveckla öppna, flexibla och inbördes förbundna utbildningssystem. Detta

inbegriper allmänbildande undervisning, teknisk undervisning och yrkesundervisning, studie- och yrkesvägledning samt yrkesutbildning oavsett om dessa aktiviteter försiggår inom eller utom skolsystemet (art. 2).

För att säkerställa att alla barn, ungdomar och vuxna får tillgång till omfattande information och bredast möjliga vägledning skall yrkesvägledningen, inberäknat arbetsmarknadsinformation, gradvis utvidgas. Detta kan ske bl. a. med program lämpade för handikappade personer. Informationen skall avse yrkesval, yrkesutbildning och studiemöjligheter, sysselsättningsläge och sysselsättningsutsikter, befordringsutsikter, arbetsvillkor och arbetarskydd. Vägledningen skall kompletteras med information om kollektiva avtal och berörda parters rättigheter och skyldigheter enligt arbetslagstiftningen. Denna skall tillhandahållas med hänsyn tagen till berörda partsorganisationers funktioner (art. 3).

Yrkesutbildningen skall utvidgas för att tillgodose behovet av utbildning under hela livet för ungdom och vuxna inom alla sektorer av ekonomin och på alla nivåer (art. 4).

Sådana riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning skall utformas och genomföras i samverkan med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna (art. 5).

I *rekommendationen* utvecklas de principer som inskrivits i konventionen. Utöver allmänna anvisningar innehåller den avsnitt om riktlinjer och program, yrkesvägledning, yrkesutbildning, utbildning för chefspersonal och självständiga yrkesutövare, program för särskilda områden eller näringsgrenar (och då särskilt för områden på landsbygden; för näringsgrenar som tillämpar tekniker och arbetsmetoder som håller på att bli föråldrade; för industrier och företag som är stadda i nedgång eller som lägger om sin verksamhet; och för nya industrier); vidare om särskilda befolkningsgrupper (och då särskilt för personer som aldrig har gått i skola eller som avslutat sin skolgång i förtid; för äldre yrkesutövare; för språkliga och andra minoritetsgrupper; och för fysiskt eller psykiskt handikappade personer); om främjande av jämställdhet i fråga om möjligheter för kvinnor och män i utbildning och sysselsättning, migrerande arbetstagare, utbildning av personal för yrkesvägledning- och yrkesutbildningsverksamhet, forskning, administrativa aspekter och representativa organ, periodiska omprövningar, internationellt samarbete samt om verkningar på tidigare rekommendationer.

Yttranden

Yttranden har inhämtats från SIDA, skolöverstyrelsen (SÖ), arbetsmarknadsstyrelsen (AMS), SAF, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, LO och TCO samt från ILO-kommittén.

Enligt *AMS'* bedömning föreligger inga hinder för ratifikation av konventionen eller för anslutning till rekommendationen om yrkesvägledning och yrkesutbildning vid utvecklingen av mänskliga resurser. Bestämmel-

serna i konventionen, liksom anvisningarna i rekommendationen, överensstämmer väl med riktlinjer, tillämpning och utveckling inom yrkesvägledningen och yrkesutbildningen i vårt land.

Styrelsen anser det angeläget att information om innehållet i instrumenten ges en vid spridning främst till arbetsmarknadsverkets och utbildningsväsendets personal och till funktionärer inom arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna.

SÖ har heller inget att invända mot en svensk ratifikation av konventionen. Rekommendationens text beskriver enligt SÖ:s uppfattning väl även svenska målsättningsfrågor för yrkesvägledning och yrkesutbildning. SÖ:s mål och anvisningar för studie- och yrkesorienteringen, syon, i det svenska skolväsendet betonar dock kraftigare än rekommendationen syons uppgift att göra eleverna aktiva, kritiska och självständiga så att de själva kan kontrollera och styra sina villkor, liksom att bidra till av konventionella mans- och kvinnoroller mer obundna studie- och yrkesval.

SIDA framhåller, liksom beträffande lantarbetarinstrumenten, att det har vissa möjligheter att verka för att ILO:s rekommendationer förs ut till u-länderna.

SAF anför att den yrkesvägledning och yrkesutbildning som har skapats i Sverige, bl. a. i samband med de senare årens skolreformer, enligt föreningens bedömning i huvudsak omfattar de åtgärder som ingår i instrumenten. Föreningen kan därför inte se att en ratifikation påverkar de inhemska förhållandena men ser inte heller några hinder för en svensk ratifikation av instrumenten. *Artikel 5* i konventionen anger emellertid att riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning skall utformas och genomföras i samverkan med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna. Med hänvisning till denna artikel vill föreningen påtala att den kommitté som i Sverige har ansvaret för studie- och yrkesorienteringens översyn och utveckling, den s. k. översyokommittén, endast innehåller representanter för skolöverstyrelsen och arbetsmarknadsverket. För att motsvara konventionens innehåll bör kommittén kompletteras med representanter för arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna.

Rekommendationens *avsnitt V*, "Utbildning för chefspersonal och självständiga yrkesutövare", anger att vederbörande myndigheter bör, inom ramen för nationell planering och nationell lagstiftning och efter samråd med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, uppställa planer för utbildning för företagsledande och arbetsledande funktioner och för självständiga yrkesutövare. SAF vill här framhålla att ansvaret för den arbetsledande och produktionsledande utbildningen i Sverige helt ligger hos arbetsgivaren och att samråd och insyn tillgodoses bl. a. genom avtal mellan SAF och Sveriges arbetsledareförbund (SALF) då det gäller arbetsledarna och att Rådet för tjänstemannautbildning inom industrin (RTI) har motsvarande insyn i övrig av SAF bedriven ledarutbildning.

Kommun- och landstingsförbunden finner inga hinder föreligga mot antagande av de båda instrumenten.

Inte heller *LO* ser några hinder för att konventionen ratificeras av Sverige. LO pekar dock, liksom SAF, på konventionens *artikel 5*. Dess lydelse kräver enligt LO:s mening att arbetsmarknadens parter, när det gäller utformning och genomförande av riktlinjer och program för yrkesvägledning, bör knytas närmare skol- och arbetsmarknadsmyndigheterna än vad som nu är fallet. Arbetsmarknadens parter bör således ingå i det samrådsorgan mellan SÖ, AMS och universitetskanslersämbetet (yrkesvägledningsnämnden), som har huvudansvaret för yrkesvägledningen i landet.

LO pekar också på några formuleringar, som har betydelse i första hand för utvecklingen av innehållet i den del av samhällets yrkesvägledning som skolan svarar för. Sålunda anger *art. 1 mom. 4* att riktlinjerna och programmen skall syfta till att förbättra individens förmåga att förstå och att individuellt eller kollektivt påverka arbetsmiljön och den sociala miljön; *art. 3 mom. 2* att information och vägledning skall avse bl. a. arbetsvillkor, arbetarskydd och andra aspekter av arbetslivet i olika sektorer av ekonomisk, social och kulturell aktivitet och på alla ansvarsnivåer; och *art. 3 mom. 3* att denna information och vägledning skall kompletteras genom information om allmänna aspekter av kollektivavtal och alla berörda parters rättigheter och skyldigheter enligt arbetslagstiftningen.

I studie- och yrkesorienteringens mål ingår vad som här anförts. LO anser emellertid, att skolan idag inte tillräckligt beaktar detta och vill därför erinra om skolans ansvar för att i sin verksamhet i än högre utsträckning förmedla kunskaper om fackföreningsrörelsen som ett instrument för utvecklingen av individens miljö, rättigheter och skyldigheter på arbetsplatsen.

TCO slutligen tillstyrker att konventionen ratificeras av Sverige.

ILO-kommittén

ILO-kommittén slår fast att remissinstanserna är eniga i uppfattningen att Sverige kan och bör ratificera konventionen nr 142. Såväl SAF som LO pekar dock på kravet i konventionens *artikel 5*, att riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning skall utformas och genomföras i samverkan med organisationerna på arbetsmarknaden. De föreslår därför att arbetsmarknadens parter skall bli representerade i de organ som handhar utformning och genomförande av sådana riktlinjer och program.

ILO-kommittén instämmer i arbetsmarknadsorganisationernas synpunkter på representation i de organ som avses i artikel 5. Kommittén tillstyrker att konventionen ratificeras.

Vidare föreslår kommittén att texterna till konventionen nr 142 och rekommendationen nr 150 av regeringen överlämnas till utbildnings- och arbetsmarknadsmyndigheterna samt till delegationen för jämställdhet mellan män och kvinnor, till SIDA, statens avtalsverk, statens personalnämnd, statens personalutbildningsnämnd och statens invandrarverk för beaktande i deras fortsatta arbete. Texterna bör också överlämnas till arbetsgivarnas och arbetstagarnas organisationer.

5–6. Konvention om missbruk i samband med migration m. m. samt rekommendation om migrerande arbetstagare

Frågan om migrerande arbetare behandlades första gången år 1974 och färdigbehandlades år 1975. En konvention antogs med 265 röster för, ingen mot och 81 nedlagda. En rekommendation antogs med 288 röster för, ingen mot och 62 nedlagda. De svenska regerings- och arbetstagarombuden röstade för de båda instrumenten, medan arbetsgivarombudet i båda fallen lade ned sin röst.

Konventionen kompletterar konventionen (nr 97) om migrerande arbetare (reviderad 1949), vilken behandlas i följande avsnitt, och konventionen (nr 111) om diskriminering (anställning och yrkesutövning), vilken senare har ratificerats av Sverige (prop. 1962: 70, 2LU 1962: 26, rskr 1962: 333).

Konventionens och rekommendationens huvudsakliga innehåll

Konventionen är uppdelad i en första del om missbruk i samband med migration, en andra del om likställdhet i fråga om möjligheter och behandling och en tredje del som innehåller slutbestämmelser.

Del I

Varje stat för vilken konventionen gäller förpliktigar sig att respektera alla migrerande arbetstagares grundläggande mänskliga rättigheter (art. 1).

Det åligger varje sådan stat att fastställa om det finns illegalt anställda migrerande arbetstagare inom dess territorium. Likaså skall fastställas om migrerande arbetstagare utsätts för förhållanden som står i strid med internationella eller nationella lagar och bestämmelser. Detta avser förhållanden såväl under resan, vid ankomsten som under den tid de vistas i landet (art. 2).

Alla erforderliga och lämpliga åtgärder skall vidtas för att hindra hemlig migration och illegalt sysselsättande av migrerande arbetstagare. Åtgärder skall också vidtas mot dem som organiserar lagstridig eller hemlig migration eller som sysselsätter arbetstagare som invandrat på olagligt sätt (art. 3).

Medlemsstaterna skall på nationell och internationell nivå skapa former för systematisk kontakt och utbyte av information i dessa frågor (art. 4).

Dessa åtgärder syftar bl. a. till att upphovsmännen till handel med arbetskraft skall kunna lagföras oavsett från vilket land de verkar (art. 5).

Effektiva åtgärder för att uppdaga illegalt sysselsättande av migrerande arbetstagare skall vidtas. Likaså skall administrativa, civilrättsliga och straffrättsliga påföljder bestämmas och tillämpas. Detta skall även gälla avsiktlig medverkan till sådan immigration i vinstsyfte eller annorledes. En arbetsgivare som lagföres av sådant skäl skall ha rätt att anföra bevis för att han handlat i god tro (art. 6).

Vid lagstiftning och andra åtgärder med anledning av denna konvention skall representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer medverka. De skall också ha rätt att ta initiativ i detta syfte (art. 7).

Migrerande arbetstagare som lagligen vistas i landet för att arbeta och förlorar sin anställning skall icke anses befinna sig i en illegal situation. Detta skall inte heller leda till att uppehålls- och eventuellt arbetstillstånd indrages för vederbörande. Denne skall åtnjuta likställdhet i fråga om behandling med landets medborgare, särskilt vad gäller anställningstrygghet, beredande av alternativ sysselsättning, beredskapsarbete och omskolning (art. 8).

Migrerande arbetstagare som inte har anlänt till landet eller erhållit anställning i enlighet med gällande lagstiftning skall åtnjuta likställdhet i fråga om lön, social trygghet och andra förmåner grundade på tidigare anställning både för sig själv och för sin familj. I händelse av tvist skall arbetstagaren personligen eller genom ombud ha möjlighet att lägga fram sin sak inför kompetent organ. Om arbetstagaren eller hans familj avlägsnas från landet skall de ej bära kostnaden för detta. Ingenting hindrar medlemsstat från att ge personer som illegalt vistas eller arbetar inom landet rätt att stanna och ta legal anställning (art. 9).

Del II

Konventionen kräver att likställdhet garanteras med avseende på anställning och yrkesutövning, social trygghet, fackliga och kulturella rättigheter samt individuella och kollektiva friheter för migrerande arbetstagare som lagligen vistas i landet såväl som för deras familjer (art. 10).

Uttrycket "migrerande arbetstagare" avser i denna del av konventionen personer som beger eller begett sig från ett land till ett annat land för att få sysselsättning på annat sätt än som egen företagare. Det inbegriper också dem som i föreskriven ordning fått tillträde som migrerande arbetstagare. Uttrycket avser inte gränsgångare, artister och fria yrkesutövare som rest in i landet för kortare tid, sjöfolk, personer som kommit för att studera, eller anställda hos organisationer eller företag inom landets territorium som efter ansökan av arbetsgivaren fått tillträde under en begränsad och bestämd tidsperiod (art. 11).

För att säkerställa godtagande och genomförande av denna likställdhet skall lagar utfärdas och upplysningsprogram främjas. Lagar och andra föreskrifter som är oförenliga med denna politik skall upphävas eller ändras. En socialpolitik skall utformas som gör det möjligt för migrerande arbetstagare och deras familjer att bli delaktiga i de förmåner som landets egna medborgare åtnjuter. Dock skall samtidigt beaktas de särskilda behov som de kan ha innan de anpassats till sysselsättningslandets samhälle. Åtgärder och upplysningsprogram skall genomföras för att göra de migrerande arbetstagarna förtrogna med denna politik, med deras rättigheter och skyldigheter och med andra aktiviteter som är ägnade att möjliggöra för dem

att utöva sina rättigheter. Alla åtgärder skall vidtas för att de migrerande arbetstagarna och deras familjer skall kunna bevara sin nationella och etniska identitet och sina kulturella band med sitt ursprungsland. Till detta hör möjligheten för barnen att få undervisning i sitt modersmål. Denna politik skall ske i samråd med och under medverkan av representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer (art. 12).

En medlemsstat kan vidta alla de åtgärder som erfordras för att underlätta återförening av familjer till migrerande arbetstagare som lagligen vistas i landet. Med familj avses i detta fall make/maka samt barn och föräldrar, om dessa underhålls av vederbörande (art. 13).

Fritt val av sysselsättning med bibehållen rätt till geografisk rörlighet kan göras beroende av att den migrerande arbetstagaren lagligen vistats i landet för att erhålla sysselsättning under en tid av högst två år. Om dess lagstiftning innehåller bestämmelser om avtal för en fastställd tid av mindre än två år kan det emellertid göras beroende av att arbetstagaren uppfyllt sitt första arbetsavtal. Medlemsstat kan i samråd med partsorganisationerna utfärda bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats i annat land. Slutligen kan den också med hänsyn till statens intresse begränsa tillträdet till vissa avgränsade kategorier av sysselsättning eller funktioner (art. 14).

Del III

Medlemsstaterna kan sluta multilaterala eller bilaterala avtal för att lösa problem i samband med tillämpningen av denna konvention (art. 15).

Vid ratificering av konventionen kan genom en bifogad förklaring anges om någondera av del I eller del II utesluts från godkännande. En sådan förklaring kan när som helst upphävas av vederbörande stat. Emellertid skall varje stat som gjort en sådan förklaring i sin redogörelse för tillämpningen av konventionen ange tillståndet i dess lagstiftning och praxis vad gäller den del som ej godkänts. Därvid skall framgå vilka bestämmelser som tillämpas och anledningen till att denna del ej godkänts (art. 16).

I *rekommendationen* utvecklas de principer som inskrivits i konventionen. Den innehåller avsnitt om likställdhet i fråga om möjligheter och behandling, socialpolitik (särskilt om förenande av familjer, skydd för de migrerande arbetstagarnas hälsa och sociala tjänster) samt om anställning och vistelse.

Inledningsvis framhålls att rekommendationen bör tillämpas inom ramen för en sammanhängande politik med avseende på internationell migration för arbete. Till grund bör ligga de ekonomiska och sociala behoven i såväl ursprungs- som sysselsättningslandet. Därvid bör hänsyn tas till inte bara arbetskraftsbehovet på kort sikt utan också till de långsiktiga sociala och ekonomiska konsekvenserna för såväl de migrerande som för berörda samhällen.

Yttranden

Yttranden har inhämtats från socialstyrelsen, riksförsäkringsverket (Rfv), SÖ, AMS, arbetarskyddsstyrelsen, statens invandrarverk (SIV), SAF, Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, LO och TCO samt från ILO-kommittén.

I sitt yttrande över *konventionen* anför *SIV* bl. a. följande.

Del I

Art. 1

Det viktigaste dokumentet i frågan är FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna. Förklaringen är i sig inte rättsligt bindande och kan på grund av bristen på precisering endast ge allmän vägledning. De konventioner som utformats för att bindande reglera staternas skyldigheter har ratificerats av Sverige.

Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter föreskriver i art. 9 mom. 4 att den som berövats sin frihet skall ha rätt att inför domstol påfordra att lagligheten av frihetsberövandet prövas utan dröjsmål. Motsvarande bestämmelser återfinns i Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, art. 5 mom. 4. Det kan nu som i andra sammanhang ifrågasättas om bestämmelserna i 20 § tredje stycket utlämningslagen och 35 § första stycket utlänningslagen och i tillämplig del 48 a § står helt i överensstämmelse med konventionskraven.

Art. 2

Enligt SIV:s uppfattning har en arbetsgivare stora möjligheter att undgå upptäckt om han anställer en utlänning som saknar tillstånd att arbeta i Sverige. Brott mot bestämmelserna är troligen relativt vanliga hos en del mindre arbetsgivare inom restaurang- och städbranscherna. Endast få ingripanden sker emellertid. Polismyndigheternas möjligheter att göra insatser har hittills varit otillräckliga. I de distrikt där kontroll över huvud förekommer sker den stickprovsvis.

De som arbetar illegalt riskerar att utsättas för förhållanden som nämns i första momentet. Eftersom de saknar tillstånd att arbeta är deras möjligheter att själva eller genom fackligt bistånd hävda sina rättigheter under anställningen i allmänhet små. Verket hänvisar vidare till vad som nedan sägs under art. 9 mom. 1.

Den nuvarande ordningen kan inte sägas motsvara kravet på en systematisk strävan att fastställa om det finns illegalt anställda migrerande arbetstagare i Sverige. Mer systematiska undersökningar krävs av arbetsplatser där det finns skäl att misstänka att utlänningar sysselsätts illegalt.

Arbetsgivar- och arbetstagarorganisationernas medverkan är angelägen och bör säkerställa att alla möjligheter till förebyggande åtgärder tillvara-

tas. Vad gäller arbetsgivarorganisationerna saknas anledning anta att deras medlemmar annat än av misstag enstaka gånger skulle överträda bestämmelserna. På den fackliga sidan föreligger stor tvekan att lämna informationer i enskilda fall som kan leda till att de berörda arbetstagarna – som ibland är medlemmar i fackföreningen – förpassas ur landet. Detta är regelmässigt följden för de utlänningar som arbetar illegalt.

SIV har tidigare föreslagit att en mycket kännbar straffavgift skall komplettera den nu införda skärpningen av 63 § utlänningslagen. En sådan straffavgift bör enligt verkets mening ha den avhållande effekt som i första hand bör eftersträvas. Föredraganden hänvisade emellertid i prop. 1975/76: 18 till att frågan om ekonomiska straffsanktioner övervägs av utredningen om eventuell reformering av det ekonomiska sanktionssystemet inom straffrätten. SIV ser f. n. inte anledning att frångå sin tidigare uttalade uppfattning.

Art. 3 och 4

Kraven på åtgärder mot hemlig migration och på internationellt samarbete innefattar inte personer som har flytt från sitt hemland av politiska skäl eller i övrigt riskerar straff för illegal utresa. I preambeln hänvisas till rätten för var och en att lämna vilket som helst land.

Sverige träffade 1973 ett avtal med Finland om arbetsförmedlingarnas medverkan vid migration för arbete. Sådana avtal kan vara ett sätt att motverka missbruk i samband med migration.

Art. 8

Trots ordalydelsen bör andra momentet ges en tolkning som i flertalet avseenden är snävare än art. 10. I första hand bör avses att den lagligt sysselsatte migrerande arbetstagare som förlorar sin anställning skall åtnjuta samma likställdhet som under sin anställning. Vad gäller särskilt nämnda och näraliggande rättigheter bör dock absolut likställdhet anses föreskriven.

Med en sådan tolkning uppfyller svenska bestämmelser – i vart fall i alla väsentliga avseenden – de krav som uppställs. Reglerna om bristyrkesutbildning ger emellertid inte likställdhet under det första året efter inresan. Enligt vad som synes vara praxis bland länsarbetsnämnderna erhåller dock nordbor från början sådan utbildning.

Art. 9

Mom. 1

Likställdhet råder i fråga om rätt till lön. Beträffande social trygghet och andra förmåner synes i vissa fall (t. ex. TFY-försäkring) likställdhet i princip råda. I andra avseenden är den migrerande arbetstagaren sämre ställd. Sjukpenning erhålls inte utan inskrivning i försäkringskassa. Tillstånd att arbeta i Sverige är visserligen inte en förutsättning för inskrivning men det

övervägande antalet migrerande arbetstagare som arbetar illegalt saknar möjlighet att bli inskrivna.

Den som är sjukförsäkrad erhåller ersättning från försäkringskassan i regel t. o. m. nittionde dagen efter skadan, varefter ersättning utgår från yrkesskadeförsäkringen. Vad gäller ATP kan enligt uppgift från riksförsäkringsverket pensionsrätt inte grundas på tid, under vilken den migrerande arbetstagaren saknat rätt att arbeta, ens om arbetsgivaren fullgjort alla inbetalningar för sin anställde. Vad som inhämtats från försäkringskassehåll tyder emellertid på att ATP-beräkning dock sker om den migrerande arbetstagaren deklarerat sin inkomst.

Det sagda belyser svårigheterna för den migrerande arbetstagaren att utnyttja de rättigheter arbetstagarna har i vårt land. Det avgörande hindret är avsaknaden av tillstånd att arbeta och risken för förpassning.

Mom. 3

Det kan ifrågasättas om inte bestämmelsen strider mot 67 § utlänningslagen. I allmänhet bestrider utlänningen emellertid inte heller nu kostnaden för sitt avlägsnande utan det allmänna får stå för denna.

Mom. 4

Avsikten med detta liksom vissa andra stadganden i del I är att underlätta att illegalt sysselsatta ges möjlighet att legalt kvarstanna i landet. Kravet på åtgärder mot den illegala invandringen bör inte utesluta möjligheten för migrerande arbetstagare att få stanna och ta legal anställning. 46 § utlänningskungörelsen måste i detta sammanhang betecknas som restriktiv. Även den som efter arbetsmarknadsprövning med säkerhet kommer att beviljas arbetstillstånd måste i regel lämna landet för att efter erhållet tillstånd åter inresa.

Del II

Art. 10

De lagregler som inskränker likställdheten i fråga om *anställning och yrkesutövning* är tillåtna enl. art. 14 c i den mån inskränkningarna är nödvändiga med hänsyn till statens intresse. Verket kan inte nu uttala någon bestämd uppfattning om hur nödvändiga alla inskränkningar kan anses vara. En utredning om invandrarnas rättsliga ställning i bl. a. dessa avseenden pågår hos SIV.

I enlighet med svenska förhållanden och sedvanor har frågan om likställdhet, när det gäller att anställa arbetstagare, överlämnats åt arbetsmarknadens parter att bestämma om. 16 kap. 9 § brottsbalken om olaga diskriminering gäller inte anställning. Försök till sådan diskriminering från arbetsgivares sida har förekommit. Statsmakterna bör vara beredda att utsträcka området för paragrafen. Enligt SIV:s mening finns det anledning

att överväga en sådan lagändring redan nu.

I fråga om *social trygghet* uppfyller inte Sverige konventionens krav. Detta gäller såväl beträffande folkpensioneringen som ATP.

För svenska medborgare och övriga nordiska medborgare som är födda senast år 1923 gäller övergångsregler inom ATP med förmånligare villkor. Som argument för att utesluta utlänningar från reglerna har främst anförts att de med hänsyn till den tidigare relativt begränsade invandringen inte kan förutsättas ha bidragit till det svenska samhällets utveckling. Pensionskommittén (S 1970: 40) har i tilläggsdirektiv fått i uppgift att överväga behovet av regler som utsträcker de förmånligare villkoren till de invandrare som faktiskt varit verksamma i Sverige under lång tid innan ATP infördes. Inte heller efter en sådan – i och för sig värdefull – reform skulle de svenska bestämmelserna om ATP uppfylla konventionens krav eftersom svenska medborgare inom de ifrågavarande åldersgrupperna automatiskt erhåller de gynnsammare villkoren.

Berättigade till folkpension är enligt lagstiftningen endast svenska medborgare. Utlänningars rätt till folkpension regleras genom konventioner. Utöver att de lagstadgade särskilda förutsättningarna skall vara uppfyllda uppställer konventionerna skilda villkor beträffande bosättningstid i Sverige m. m. De tider som krävs varierar mellan konventionerna. Nordiska medborgare har mest gynnad ställning.

Sverige har även anslutit sig till 1953 års europeiska överenskommelse om pensioner. Den som uppehållit sig i Sverige minst 15 år efter fyllda 15 år, varav minst fem år i oavbruten följd omedelbart före ansökan, samt är stadigvarande bosatt får rätt till folkpension. Särskilda villkor finns för förtidspension.

Vid årsskiftet 1974/75 omfattades 300 000 utländska medborgare av konventionerna och därutöver 47 100 personer av pensionsöverenskommelsen. Antalet invandrare med medborgarskap i länder för vilka instrumenten ej gäller var 53 000. Bland dessa ingår emellertid ett okänt antal politiska flyktingar och därmed likställda som numera är konventionsskyddade. Återstoden saknar rätt till folkpension oavsett vistelsetid i Sverige.

Det bör även nämnas att Sverige vid ratifikationerna av Europeiska sociala stadgan och ILO-konventionen (nr 118) om utlänningars likställande med ett lands egna medborgare i fråga om social trygghet gjort undantag vad gäller social trygghet resp. pensionsförmåner. Sverige har vidare inte ratificerat 1972 års europeiska konvention om social trygghet. Samtliga instrument medger villkor med krav på bosättning under viss tid.

Invandrarutredningen ansåg i sitt huvudbetänkande (SOU 1974: 69) det angeläget att för de invandrargrupper som helt saknar folkpension skapa ett skydd av åtminstone den omfattning som föreligger enligt den europeiska pensionsöverenskommelsen. Samtliga remissinstanser tillstyrkte eller lämnade utan erinran utredningens förslag om rätt till folkpension efter viss tids vistelse i Sverige.

Slutligen konstaterar SIV att varje lösning som kräver viss tids bosättning i Sverige endast av utlänningar för rätt till folkpension är oförenlig med art. 10.

Beträffande *fackliga rättigheter* råder likställdhet.

Uttrycket *kulturella rättigheter* är till sin exakta innebörd oklart. Vad gäller rättigheternas centrala innehåll uppfyller Sverige med säkerhet kraven. I övrigt kan vissa anmärkningar dock göras. Sålunda är utgivande av skrifter av olika slag väsentligt för utövande även av kulturella rättigheter. Utländsk medborgare kan emellertid enligt 5 kap. 1 och 2 §§ tryckfrihetsförordningen inte vara ägare till periodisk skrift eller ansvarig utgivare. Vidare kan enligt praxis tidningar som utges på andra språk än svenska inte få samhällets stöd till tidningsutgivning på samma villkor som övriga tidningar.

Vad slutligen gäller de *individuella och kollektiva friheterna* är även beträffande dessa oklart hur de skall avgränsas. Politiska rättigheter som rösträtt och valbarhet kan inte – som några medlemsstater ifrågasatt – anses innefattade. Friheterna synes dock ha relativt vidsträckt tillämpningsområde.

Bestämmelserna i lagen om tvångsåtgärder i spaningssyfte i vissa fall gäller endast utlänningar. De personer som berörs kan tidigare ha uppfyllt förutsättningarna för att betraktas som migrerande arbetstagare enligt art. 11. Lagen gäller emellertid endast personer om vilka avlägsnandebeslut fattas. Den synes därför inte vara oförenlig med konventionen.

Den generella möjligheten att begränsa uppehållstillstånd till uppehåll inom viss del av riket m. m., som finns enligt 10 § utlänningslagen, står däremot i dålig överensstämmelse med art. 10 jämförd med art. 14 a). Denna möjlighet har emellertid inte utnyttjats under de senaste årtiondena. Motsvarande bestämmelse i terroristlagen har dock använts.

Vad gäller skydd mot tvång att tillhöra sammanslutning strider arbetskraftsavtalet den 19 april 1947 mellan Sverige och Italien mot likställdhetskravet. Enligt art. 2 i avtalet förband sig de italienska arbetarna före avresan från Italien att vid ankomsten till Sverige ansluta sig till den fackliga organisationen inom sitt yrke samt att vidmakthålla detta medlemskap under den tid de vistades i Sverige. Avtalet gäller fortfarande.

Art. 13

Alla migrerande arbetstagare har rätt att återförenas med sina familjer i Sverige. Vuxna och gifta barn har dock inte ovillkorlig rätt att uppehålla sig eller arbeta i Sverige. För vuxna barn krävs synnerliga skäl för att tillstånd skall beviljas. Inte heller föräldrar som underhålls av den migrerande arbetstagaren har ovillkorlig rätt att återförenas med sina barn. Avgörande är att föräldrarna är väsentligt beroende av underhållet för sin försörjning.

Art. 14

a) Arbetstillstånd avser vid reguljär arbetskraftsinvandring första gången sysselsättning inom ett angivet yrke under ett års tid. Vid förnyelse av tillståndet gäller det utan yrkesbegränsning. Denna praxis är helt förenlig med konventionen.

c) Av handlingarna från arbetskonferensens 60:e sammanträde framgår att stadgandet även är avsett att möjliggöra begränsning av tillträdet till olika regioner då detta är nödvändigt med hänsyn till statens intresse. De svenska bestämmelserna om skyddsområden m. m. är därför förenliga med konventionen.

I *ratifikationsfrågan* anför SIV att enligt dess uppfattning bör stora ansträngningar göras för att genom lagändringar och andra åtgärder möjliggöra ratifikation av 1975 års konvention. Blir detta möjligt bör även konventionen om migrerande arbetare (reviderad 1949) utan svårighet kunna ratificeras.

För den händelse statsmakterna skulle vilja avvakta pensionskommitténs ställningstaganden i fråga om den sociala tryggheten bör Sverige dock omedelbart ratificera del I. Viss tveksamhet kan visserligen råda om 67 § utlänningslagen är förenlig med konventionen men med hänsyn till syftet med stadgandet kan en sådan tolkning möjligen vara försvarlig. I annat fall bör 67 § anpassas till konventionens krav.

Övriga remissinstanser anför bl. a. följande.

Art. 8 mom. 2

Ett eventuellt hinder för ratificering kan, påpekar *socialstyrelsen*, föreligga genom att det i arbetsmarknadskungörelsen (1966: 368, omtryckt 1972: 300, ändrad senast 1975: 124) står att arbetslöshetshjälp, som ges i form av beredskapsarbete, arkivarbete och musikerhjälp, i regel endast ges åt arbetslös svensk medborgare och utlänning som är medborgare i stat, med vilken Sverige träffat överenskommelse om ömsesidighet ifråga om hjälpåtgärder vid arbetslöshet. Enligt den europeiska överenskommelsen skall flyktingar samt medborgare i ett antal angivna länder efter sex månaders vistelse i Sverige vara berättigade till arbetslöshetshjälp på samma villkor som svenska medborgare under förutsättning att vederbörande före arbetslöshetens inträde stadigvarande bosatt sig i Sverige. Detsamma skall enligt ILO-konventionen nr 118 gälla statslösa samt medborgare i ett antal utomeuropeiska länder. De flesta migrerande arbetare torde falla inom någon av dessa överenskommelser och konventioner. För dem som inte berörs skulle dock en ratificering, varvid följer behov av ändringar i arbetsmarknadskungörelsen, innebära en icke oväsentlig förbättring av de migrerande arbetarnas situation.

Art. 10

Tidigare angivna olikheter beträffande utlänningar i förhållande till svenska medborgare i fråga om folkpension m. m. utgör enligt *riksförsäkringsverket* ratifikationshinder.

LO och *TCO* anför att, även om det av artikeln inte klart framgår vad som skall innefattas i begreppet social trygghet, det ur svensk synvinkel är naturligt att hit hänföra rätt till folkpension. Idag saknar många invandrare rätt härtill. Enligt organisationernas mening bör Sverige därför vid ratifikation av konventionen göra förbehåll för del II.

I *ratifikationsfrågan* åberopar *SAF* hinder som tidigare har anförts och avstyrker ratifikation. I övrigt tillstyrker remissinstanserna utifrån resp. utgångspunkter att konventionen nr 143 ratificeras av Sverige, i vissa fall med förbehåll för del II. *LO* och *TCO* tillfogar, att de eventuella hinder som föreligger för att ratificera konventionen utan förbehåll bör, om möjligt, undanröjas snarast.

I sitt yttrande över *rekommendationen* hänvisar *SIV* i tillämpliga delar till yttrandet över konventionen och anför i övrigt bl. a. följande.

Punkt 1

Sverige har tidigare inte i högre grad grundat invandringspolitiken på de ekonomiska och sociala behoven i ursprungsländerna eller på migrationens konsekvenser på lång sikt för de berörda samhällena. Detta sammanhänger bl. a. med de uppfattningar om migrationens följder som förhärskat.

I sina förslag till mål för invandrar- och minoritetspolitiken framhöll invandrarutredningen (SOU 1974: 69) i samband med jämlikhetsmålet att migrationens hämmande effekter på utvandrarländerna borde motverkas genom ökat ekonomiskt samarbete mellan invandrings- och utvandringsländer för att skapa alternativa sysselsättningsmöjligheter i ursprungslandet för den som eljest nödgas utvandra.

Utredningens förslag kan i sig vara värdefullt. Under överskådlig tid synes emellertid behovet komma att kvarstå att beakta de olika utvandrarländernas varierande behov i själva invandringspolitiken. All arbetskraftsinvandring av betydelse bör enligt SIV:s mening ske i samförstånd med det enskilda utvandringslandet men utan att man därför går så långt att staterna får rätt att hindra individens rätt att migrera.

Punkt 2

Allmänt kan sägas att en effektiv likställdhet förutsätter att språkproblemen kan bemästras. Lagen om rätt till ledighet och lön vid svenskundervisning är av stor betydelse men dess fulla genomförande måste säkerställas. Frågan om stöd till de hemarbetande – i huvudsak kvinnor – vid svenskundervisning är ännu inte löst vilket måste betraktas som mycket otillfredsställande. Vidare krävs en utvidgad tolkservice, ökat antal flerspråkig personal och mer information på invandrarspråk. Särskilt bör un-

derstrykas behoven för de invandrare som inte är läs- och skrivkunniga. De befinner sig i det svenska samhället i en mycket prekär situation och förtjänar ett starkt stöd.

b) och c) Det är ofta mycket svårt för invandrare att få tillgodoräkna sig tidigare teoretiska och praktiska erfarenheter från hemlandet. Problemen kan yttra sig på många olika sätt. Flerårig utbildning kan t. ex. krävas för en formell svensk kompetens som reellt redan finns. Lägre lön kan utgå för att svensk gymnasieskola inte genomgåtts och utländsk inte tillgodoräknas. Resultatet blir ofta att invandraren får sämre betald anställning med mindre arbetstillfredsställelse och sämre möjligheter till utveckling än personer som har motsvarande erfarenheter från svenskt utbildningsväsende och arbetsliv.

f) Utlänningar kan i motsats till svenskar inte tillgodoräkna sig värnpliktstjänstgöring i samband med vissa sociala förmåner. SIV kommer att överväga möjligheten av initiativ i denna fråga.

g) Utlänning måste ha dispens för att vara facklig styrelserepresentant i aktiebolag. Det kan även nämnas beträffande arbetslöshetskassor att dispens krävs för utlänning bl. a. för uppdrag som styrelseledamot. SIV kommer att överväga ett initiativ i även dessa frågor.

i) Det råder stor brist på flerspråkig personal. Effektiv likställdhet har härigenom inte kunnat uppnås. Behoven är stora på en rad områden. Särskilt kan framhållas sådan service där terapeutiska samtal ingår som en förutsättning. En för SIV och socialstyrelsen gemensam arbetsgrupp om invandrarnas psykiska problem arbetar bl. a. med denna fråga. En förteckning över läkare som kan ge behandling på andra språk än svenska håller f. n. på att färdigställas av gruppen. Vidare bör samhället tillvarata de möjligheter det växande antalet invandrarungdomar ger.

Punkt 10

Den svenska socialpolitiken kan inte sägas särskilt vara baserad på undersökning av förhållandena inom de migrerandes ursprungsländer. Detta vore givetvis önskvärt. En viktig aspekt härav är att invandraren behöver information om utvecklingen i hemlandet efter utvandringstillfället. Han kommer annars helt naturligt att inta en mer konservativ attityd i vissa frågor än som motsvarar den allmänna uppfattningen i hemlandet. Detta kan bl. a. motverka en omvärdering av mäns och kvinnors roller och förstärka generationsmotsättningar.

Punkt 16

Invandrarnas boendeförhållanden bör främst förbättras genom generella bostadspolitiska insatser och andra åtgärder som motverkar den socioekonomiska segregationen i boendet. Därutöver finns emellertid ett stort behov av särskilda åtgärder för att ge invandrarna service i bostadsområdena.

Punkt 21

Introduktionen är relativt tillfredsställande i vissa företag men är i allmänhet helt otillräcklig. Det finns anledning att understryka de ökande behoven av information till de anställda invandrarna med anledning av de vidgade kunskaperna om bl. a. kemiska ämnen och den utökade användningen av dessa.

Punkt 22

Högsta domstolen har fastslagit arbetsgivarens ansvar för att även icke svenskspråkiga förstår säkerhets- och hälsorisker i arbetet (Nytt juridiskt arkiv 1973: 95).

Punkt 24

e) En handledning utarbetades 1975 av SAF, LO och SIV för dem som handlägger invandrarfrågorna i företagen. Fortsatt uppmärksamhet krävs för att säkerställa att förslagen tillvaratas.

Punkt 33

Var och en som är föremål för ett beslut om avlägsnande bör ha rätt till offentligt biträde.

Arbetarskyddsstyrelsen uppger att den avser att även i fortsättningen tillämpa de principer på arbetarskyddets område som återfinnes i rekommendationen. Den svenska arbetarskyddslagstiftningen ger styrelsen sådana befogenheter. Styrelsen har i detta sammanhang noterat att arbetsmiljöutredningen även ägnat uppmärksamhet åt frågan om invandrare och att kommentarerna på denna punkt i utredningens nyligen framlagda slutbetänkande ligger väl i linje med rekommendationens principer.

Övriga remissinstanser ansluter sig utifrån resp. utgångspunkter i stort till rekommendationens principer.

ILO-kommittén

Inför arbetskonferensens första behandling av ämnet Migrerande arbetare år 1974 föreslog kommittén att konventionen (nr 97) (behandlad i det följande) och rekommendationen (nr 86) om migrerande arbetare skulle revideras samt att – under förutsättning att den förordade revisionen verkligen kom till stånd – de migrerande arbetstagarnas rätt till social trygghet i alla former skulle ges en framträdande plats i den nya konventionen.

Utfallet av konferensens arbete blev emellertid på denna och andra punkter ett annat än det av kommittén förordade. Inte desto mindre får slutresultatet i form av en ny konvention (nr 143) och en rekommendation (nr 151) anses tillfredsställande. I det sammanhanget kan noteras att den

av kommitténs majoritet föreslagna kompromissen beträffande instrumentens form lyckades samla en majoritet vid arbetskonferensen. Förslaget innebar i huvudsak att konventionens delar I och II skulle göras ratificerbara var för sig.

De mål som ställs upp i de nyantagna instrumenten överensstämmer väl med de riktlinjer för invandrar- och minoritetspolitiken som antogs av riksdagen år 1975 (prop. 1975: 26, InU 1975: 6, rskr 1975: 160). Därmed existerar, enligt kommitténs bedömning, de allmänna förutsättningarna för att tillträda konventionen nr 143.

Del I

ILO-kommittén är inte övertygad om att konventionen i sig är ett effektivt instrument för att komma tillrätta med olika former av missbruk i samband med migration. Likafullt anser kommittén det önskvärt att Sverige om möjligt ratificerar konventionens del I och därmed åtar sig att på de sätt som föreskrivs verka för konventionens syfte.

Enligt art. 1 skall varje medlemsstat för vilken konventionen är gällande respektera alla migrerande arbetstagares grundläggande mänskliga rättigheter. *SIV* ifrågasätter om vissa bestämmelser i utlämningslagen (1957: 668) och i utlänningslagen (1954: 193, ändrad senast 1975: 1358) står helt i överensstämmelse med konventionskraven. Bestämmelserna avser regeringens rätt att förordna, att den som enligt beslut skall utlämnas i avbidan på verkställigheten skall tagas i förvar eller ställas under uppsikt, resp. polismyndighets skyldighet att i visst fall ta i förvar utlänning som bedöms vara terrorist samt gällande inskränkning av rätten att överklaga beslut om tagande eller kvarhållande i förvar när beslutet meddelats av regeringen. SIV hänvisar till att den som berövats friheten har rätt till domstolsprövning enligt bl. a. Europarådskonventionen om de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna.

I denna del vill ILO-kommittén peka på att beslut av polismyndighet, SIV, länsstyrelse eller förvaltningsmyndighet om förvarstagande i utlänningsärende som handläggs av myndigheten kan överklagas till domstol. När polismyndighet beslutar om förvarstagande i ärende som handläggs av annan myndighet, åligger det denna myndighet att ta ställning till den provisoriskt beslutade åtgärden. Genom dessa bestämmelser måste konventionskraven angående rätt till domstolsprövning av frihetsberövande i utlänningsärenden anses ha tillgodosetts.

Beslut om förvarstagande enligt utlämningslagen förutsätter att högsta domstolen ansett att utlämning lagligen kan ske samt att regeringen därefter meddelar beslut om utlämning. Förvarstagande får ske i avbidan på verkställighet av beslutet. Inte heller dessa bestämmelser står enligt kommitténs mening i strid med artikel 1 i konventionen.

Socialstyrelsen ifrågasätter om bestämmelserna i arbetsmarknadskun-

görelsen står i överensstämmelse med konventionens art. 8 mom. 2. *AMS* anför att jämställdhet mellan migrerande arbetare och svenska medborgare föreligger i praktiken och att i de fall gällande författningar medger särbehandling av den utländska arbetskraften dessa bestämmelser tolkas generöst. ILO-kommittén finner det emellertid önskvärt och nödvändigt för fullständig tillämpning av konventionen att arbetsmarknadskungörelsens formella krav i vissa fall på svenskt medborgarskap slopas. Detta torde kunna ske sedan beslut om ratifikation fattats.

ILO-kommittén är tveksam beträffande innebörden av konventionens art. 9 mom. 1 och dess krav på likställdhet med avseende på social trygghet som grundar sig på tidigare anställning. Kommittén vill därför föreslå att regeringen hos internationella arbetsbyrån söker upplysning om kravens innebörd och med ledning därav prövar de invändningar mot ratifikation som anförts av remissinstanserna.

SIV ifrågasätter utlänningslagens (§ 67) förenlighet med art. 9 mom. 3. Även om, såsom verket anför, utlänningen inte heller nu i allmänhet bestrider kostnaden för avlägsnande kan, enligt kommitténs uppfattning, här anses föreligga ett ratifikationshinder. De sakkunniga som enligt regeringens beslut skall se över utlänningslagstiftningen bör enligt kommittén överväga gällande bestämmelser i förhållande till konventionen.

Del II

Enligt ILO-kommittén ger det i prop. 1975: 26 formulerade jämlikhetsmålet den allmänna förutsättningen för en successiv tillämpning av konventionen i dess helhet. Kommittén vill understryka att konventionsbestämmelserna redan nu på många punkter tillämpas fullt ut och att den svenska invandrarpolitiken i många stycken inspirerat de internationella strävandena på området, däribland till väsentliga delar den nu behandlade konventionen. I vissa fall går den svenska politiken långt utöver vad som f. n. kan skrivas in i en internationell konvention. Som exempel härpå kan anföras den rösträttsreform som riksdagen fattade beslut om hösten 1975 (prop. 1975/76: 23, KU 1975/76: 25, rskr 1975/76: 78).

I likhet med remissinstanserna finner kommittén emellertid att vissa ratifikationshinder föreligger. Viktigast härvidlag är bristen på överensstämmelse mellan de svenska bestämmelserna om social trygghet och konventionens krav (art. 10) på likställdhet mellan migrerande arbetare och egna medborgare. Såsom nämnts har pensionskommittén (S 1970: 40) fått i uppgift bl. a. att förutsättningslöst pröva för- och nackdelar med lagfästa minimiregler för invandrares rätt till folkpension. ILO-kommittén föreslår att till pensionskommittén överlämnas texterna till föreliggande konvention och rekommendationen nr 151 samt däröver avgivna yttranden för beaktande i dess fortsatta arbete.

Tillträde till konventionens del II aktualiserar också vissa andra författ-

ningsändringar. SIV påpekar att 16 kap. 9 § brottsbalken om olaga diskriminering inte gäller anställning och anser att det finns anledning att överväga en lagändring. En utredning om invandrarnas rättsliga ställning, bl. a. i vad avser anställning och yrkesutövning pågår f. n. hos SIV.

SIV påpekar slutligen att det alltjämt gällande svensk-italienska arbetskraftsavtalet från år 1947 strider mot likställdhetskravet vad gäller skydd mot tvång att tillhöra sammanslutning. ILO-kommittén vill för sin del föreslå att åtgärder vidtas för att överenskommelsen ändras på denna punkt eller sägs upp.

Sammanfattande synpunkter

Såsom anförts ovan finner ILO-kommittén hinder f. n. föreligga mot svensk ratifikation av konventionen nr 143. Kommittén utesluter emellertid inte att hindren successivt kan undanröjas och föreslår att åtgärder härför vidtas som möjliggör ratifikation omfattande åtminstone del I.

I övrigt föreslår kommittén att texterna till konventionen nr 143 och rekommendationen nr 151 jämte däröver avgivna yttranden överlämnas till SIV i dess egenskap av samordnande myndighet vad gäller åtgärder för att främja invandrares och språkliga minoriteters sociala och kulturella situation i Sverige. Texterna bör överlämnas också till arbetsgivarnas och arbetstagarnas organisationer.

7. Konvention (nr 97) om migrerande arbetare

Konventionen nr 97 antogs jämte en reviderad rekommendation (nr 86) om migrerande arbetare vid internationella arbetskonferensens 32:a sammanträde år 1949 och förelades följande år riksdagen (prop. 1950: 188, 2LU 1950: 35, rskr 1950: 239). I propositionen pekade chefen för socialdepartementet på svårigheter att tillämpa konventionens artikel 6 som – med vissa undantag – föreskriver att invandrare skall likställas med landets egna medborgare i fråga om bl. a. social trygghet. Han framhöll därvid att vissa sociala förmåner i Sverige, t. ex. folkpension, var förbehållna svenska medborgare. Även om det var önskvärt att Sverige gav sitt stöd åt de internationella strävandena på konventionens område förordade han att svensk ratifikation av konventionen t. v. borde anstå. Andra lagutskottet hänvisade till en av Europarådet antagen resolution med uppmaning till medlemsstaterna att snarast ratificera konventionen och förordade en skyndsam översyn av bestämmelserna på det område som konventionen avser. Riksdagen anslöt sig till utskottets förslag.

Frågan om ratifikation av konventionen nr 97 behandlades av ILO-kommittén senast år 1969. I yttrande till statsrådet och chefen för socialdepartementet påpekade kommittén att sedan år 1950 kravet på svenskt medborgarskap hade slopats för vissa sociala förmåner. Frågan skulle fortlöpande prövas och om prövningen gav positivt resultat skulle kommittén komma

in med förslag om svensk ratifikation. Prövningen utföll emellertid negativt, och vid sammanträde i december 1969 beslöt kommittén bordlägga frågan om ratifikation av konvention nr 97.

Den aktuella remissbehandlingen har syftat till att utröna huruvida tidigare anförda ratifikationshinder beträffande konventionen nr 97 kvarstår. I ärendet har yttranden inhämtats från samma instanser som angavs i föregående avsnitt.

ILO-kommittén

Liksom i fråga om konventionen nr 143 pekar vissa remissinstanser på de svenska bestämmelserna om social trygghet som ett hinder för ratifikation av konventionen nr 97. *Rfv* hävdar emellertid nu liksom tidigare med hänvisning till de undantagsbestämmelser, som finns inskrivna i konventionens art. 6 mom. 1 (b) ii och som saknar motsvarighet i konventionen nr 143, att de svenska bestämmelserna om folkpension, ATP och barnbidrag inte utgör ratifikationshinder. ILO-kommittén finner det för sin del önskvärt att konventionen ratificeras men anser det dock rimma dåligt med konventionens anda om från dess tillämpning skulle undantas en så grundläggande social förmån som folkpensionssystemet. Konventionstexten bör överlämnas till pensionskommittén för beaktande i dess fortsatta arbete och ratifikationsfrågan prövas på nytt då dess utredningsarbete redovisas.

8. Deklaration om kvinnliga arbetstagares jämställdhet med tillhörande aktionsplan

Vid 1972 års arbetskonferens antogs en resolution om kvinnliga arbetstagare. Den hade föreslagits av bl. a. de nordiska arbetstagarombuden vid konferensen. I resolutionen uppmanades ILO:s styrelse att överväga att på dagordningen för 1975 års konferens ta upp frågan om jämställdhet för kvinnliga arbetstagare.

Ämnet "Lika möjligheter för och lika behandling av kvinnliga arbetstagare" hade i enlighet härmed tagits upp på dagordningen för en allmän diskussion.

Arbetskonferensen antog med stor majoritet en deklaration i ämnet och enhälligt en aktionsplan.

Dessa ILO-dokument jämte den vid världskonferensen för det internationella kvinnoåret godkända världsaktionsplanen remitterades genom statsrådsberedningens försorg till ett stort antal myndigheter och organisationer för yttrande. En av remissinstanserna var ILO-kommittén. Kommittén bereddes inför sin behandling tillfälle att ta del av yttranden i ärendet från samtliga myndigheter, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer

som är företrädda i kommittén m. fl. Ärendet bereds f. n. i regeringskansliet.

ILO-kommittén

Som underlag för arbetskonferensens behandling av ämnet "Lika möjligheter för och lika behandling av kvinnliga arbetstagare" hade internationella arbetsbyrån utarbetat en rapport VIII som mynnade ut i förslag till en deklaration och en aktionsplan. Efter remiss till bl. a. arbetsmarknadens parter behandlades rapporten i ILO-kommittén vid två sammanträden under våren 1975. I ett yttrande till arbetsmarknadsdepartementet redovisade kommittén allmänna synpunkter på rapporten och detaljerade ändringsförslag beträffande deklarationsutkastet. Kommitténs yttrande var enhälligt och kom att ligga till grund för den svenska regeringsdelegationens ställningstaganden i ämnet under konferensen i Genève. På förslag av kommittén överlämnades en kopia av dess yttrande till utrikesdepartementet inför den internationella kvinnokonferensen i Mexico. I utskottsdebatten i Genève höll den svenske regeringsdelegaten ett anförande som även de svenska arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanterna ställt sig bakom och som huvudsakligen byggde på yttrandet från ILO-kommittén.

Kommittén konstaterar med tillfredsställelse att flera av dess förslag vann gehör vid konferensen. Detta gäller också det avsnitt VIII i rekommendationen om utvecklingen av mänskliga resurser (antagen av samma konferens) som citeras i aktionsplanens punkt 3 om yrkesvägledning och yrkesutbildning.

I kommitténs uppföljningsarbete ingår bl. a. att till ILO rapportera om tillämpningen av ratificerade konventioner samt rekommendationer. Rapporter har regelbundet lämnats om tillämpningen av 1951 års konvention (nr 100) om lika lön och 1958 års konvention (nr 111) om diskriminering (anställning och yrkesutövning), vilka båda ratificerades av Sverige år 1962.

Inför 1975 års arbetskonferens hade ILO:s styrelse beslutat att låta inhämta rapporter om tillämpningen av likalönskonventionen (nr 100) och rekommendationen (nr 90) i samma ämne. På grundval av dessa rapporter hade ILO:s expertkommitté gjort en allmän översikt av tillämpningen vilken diskuterades i konferensens utskott för dylika frågor. Till denna diskussion inbjöds medlemmarna i utskottet för jämställdhet för kvinnliga arbetstagare.

Utskottet noterade med tillfredsställelse att andelen rapporterande medlemsländer (80 %) var den högsta som någonsin uppnåtts. I den allmänna debatten underströks värdet av konventionen som hade stimulerat många fackföreningskrav och initiativ i parlament och påverkat nationella åtgärder. Det var en av de mest kända och ratificerade konventionerna. Detta berodde inte bara på konventionens princip utan också på konventionens främjande karaktär och dess flexibilitet vad gäller metoderna att tillämpa

principen. Det underströks dock att problem förekommer i alla länder, även sådana som sedan länge accepterat likalönsprincipen, i fråga om dess praktiska tillämpning. Debatten utmynnade i att likalönsfrågan måste placeras i ett vidare sammanhang som gällde kvinnans ställning i arbetslivet över huvud taget. Utskottet uppmanade alla medlemsländer att mer helhjärtat främja genomförandet av principen om lika lön.

Med anledning av att instrumenten om lika lön var föremål för särskild behandling av utskottet inriktades granskningen av medlemsländernas tillämpning av *ratificerade* konventioner på konventionen nr 100. Såväl Danmark, Finland, Norge och Sverige som ett flertal andra länder fanns med på den lista av enskilda fall som skulle diskuteras med utgångspunkt från expertkommitténs kommentarer. I fråga om de nordiska länderna riktades ingen allvarlig kritik mot tillämpningen av konventionen utan kommentarerna rörde mer önskemål om ytterligare information. För Sveriges del gällde frågorna vilka ytterligare framsteg som gjorts för att genomföra likalönsprincipen genom särskilda låglönesatsningar, vilka framsteg som gjorts i fråga om upprättande av en ny yrkesnomenklatur samt bidrag från delegationen för jämställdhet mellan män och kvinnor till att genomföra likalönsprincipen. Arbetstagargruppen ansåg att upprättandet av en jämställdhetsdelegation och dess arbete kunde tjäna som exempel för andra länder, och utskottet uppmanade Sverige att hålla ILO:s expertkommitté underrättad bl. a. om delegationens fortsatta arbete.

Såsom framgår av det sagda, framhåller ILO-kommittén, gällde uppmaningen att mer helhjärtat tillämpa likalönsinstrumenten också Sverige. De organ för kontroll av ILO-konventionernas tillämpning som ILO förfogar över i sin expertkommitté och i arbetskonferensens utskott för tillämpningsfrågor är emellertid mycket återhållsamma i sina bedömningar. Detta belyses av att inget land ådrog sig formell anmärkning från konferensen för brott mot likalönskonventionen.

En del av förklaringen till detta faktum kan enligt kommittén vara att kontrollorganen begränsar sig till formella bestämmelser. Såsom flera av de övriga remissinstanserna påpekar existerar t. ex. i vårt land knappast några formella hinder mot jämställdhet mellan män och kvinnor. Den ojämlikhet som råder i praktiken är svårare att komma åt med formella regler. Såsom kommittén framhöll i sitt yttrande över ILO:s rapport VIII räcker formell jämställdhet inte för att förändra en verklighet som präglas av diskriminerande värderingar och attityder. I stället krävs positiva insatser inkluderande särbehandling av det ena könet under en övergångstid för att uppväga de negativa faktorer som i praktiken omintetgjort lika möjligheter och behandling oavsett kön. Sådana insatser får inte hindras av formella förbud mot könsdiskriminering, och i den mån sådana förbud formuleras bör uttryckligt undantag göras för åtgärder som syftar till reell likabehandling. Ett sådant undantag har, noterar kommittén, skrivits in i ILO-deklarationens första artikel. Likaså noteras med tillfredsställelse att den av ar-

betsbyrån föreslagna lagstiftningsvägen i deklarationens artikel 14 har kompletterats med "kollektivavtal eller avtalsliknande överenskommelser av bindande karaktär".

I likhet med flera remissinstanser understryker ILO-kommittén att kvinnors lika väl som mäns rätt till arbete är en av grundförutsättningarna inte bara för jämställdhet mellan könen utan för jämlikhet i vidare bemärkelse. Sverige har bl. a. genom sin anslutning till ILO:s konvention (nr 122) om sysselsättningspolitik förbundit sig att föra en politik som syftar till att garantera att arbete finnes för *alla* som står till förfogande för och söker arbete.

Att trots den förda sysselsättningspolitiken färre kvinnor än män förvärvsarbetar beror enligt kommittén inte endast på "attityder". Konkreta hinder i form av brister i samhällets insatser för barnomsorgen, i arbetsplatsernas utformning etc. föreligger också. Med tanke på barnomsorgen, vilken av övriga remissinstanser prioriteras mycket högt bland aktionsplanens åtgärder, vill ILO-kommittén än en gång understryka förslaget att ILO skall revidera rekommendationen (nr 123) om sysselsättning för kvinnor med familjeplikter med sikte på att utvidga den till ett instrument som omfattar alla småbarnsföräldrar.

I ILO-deklarationens artikel 6 (7) föreskrivs, med en formulering som härrör från kommittén, att arbetsuppgifter och arbetsplatser så långt möjligt skall utformas så att de är lämpade för alla arbetande, såväl kvinnor som män. Detta är enligt kommitténs uppfattning en riktig väg att undanröja behovet av särskilda arbetarskyddsregler för kvinnor vilka får anses principiellt diskriminerande. Den vägledande principen på detta område bör vara den som är inskriven i artikel 9 (2).

ILO-kommittén erinrar om att flertalet remissinstanser understryker behovet av en radikal förändring av de traditionella könsrollerna, dvs. såväl mans- som kvinnorollen, och att kommittén i sitt yttrande över ILO:s rapport VIII framhållit, att däri saknades en diskussion av den traditionella mansrollen. Detta avspeglades i arbetsbyråns utkast till deklaration och aktionsplan. På förslag av bl. a. den svenska delegationen vid arbetskonferensen fördes denna aspekt in, vilket kommit till uttryck i ILO-deklarationens preambel "... som är medveten om att kvinnornas ställning inte kan förändras utan att även männens roll i samhället och i familjen förändras". Mot denna bakgrund är ILO-deklarationens artikel 4 och aktionsplanens punkt 11 (b) enligt ILO-kommittén särskilt glädjande och viktiga. Den ståndpunkt som framförts från svensk sida har stöd i en bred aktivitet syftande till en jämnare rollfördelning män–kvinnor. Detta har kommit till uttryck i remissyttranden från såväl myndigheter som arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

Genomförandet av FN:s världsaktionsplan och ILO:s aktionsplan förutsätter enligt kommittén medverkan av såväl regeringar/myndigheter som arbetsgivarna och arbetstagarna och dessas organisationer m. fl. I ILO-

planen rekommenderas bl. a. att, då så är erforderligt och lämpligt, åtgärder vidtas för att skapa en nationell trepartskommission för frågor rörande de kvinnliga arbetstagarnas ställning.

I delegationen för jämställdhet mellan män och kvinnor (stora delegationen) existerar ett organ för samråd i jämställdhetsfrågor med företrädare för bl. a. arbetsmarknadens parter. Enligt kommitténs uppfattning finns därför nu inget behov av ytterligare en nationell trepartskommission. Frågor rörande de kvinnliga arbetstagarnas ställning behandlas med fördel också i andra befintliga trepartssammansatta organ, t. ex. inom arbetsmarknads- och arbetarskyddsverken. I övrigt bör åt ILO-kommittén kunna anförtros att, inom ramen för dess resurser, svara för uppföljningen av ILO:s deklaration och aktionsplan.

Föredraganden

Vid internationella arbetskonferensens sextionde sammanträde år 1975 antogs dels en konvention (nr 141) och en rekommendation (nr 149) om organisationer av arbetande på landsbygden, dels en konvention (nr 142) och en rekommendation (nr 150) om yrkesvägledning och yrkesutbildning vid utvecklingen av mänskliga resurser, dels en konvention (nr 143) om missbruk i samband med migration och om främjande av migrerande arbetstagares likställdhet med avseende på möjligheter och behandling, dels en rekommendation (nr 151) om migrerande arbetstagare, dels ock en deklaration om kvinnliga arbetstagares jämställdhet med tillhörande aktionsplan i form av en resolution.

Vad beträffar instrumenten om organisationer av arbetande på landsbygden ansluter jag mig till remissinstansernas uppfattning att dessa främst avser förhållandena i utvecklingsländerna. Emellertid kan en svensk ratifikation av konventionen uppfattas som och faktiskt utgöra ett stöd för de i instrumenten inskrivna syftena i mindre utvecklade länder, där arbetande på landsbygden utgör en majoritet av befolkningen. En svensk ratifikation kräver ingen lagstiftnings- eller annan åtgärd från statsmakternas sida. Texterna till konventionen nr 141 och rekommendationen nr 149 bör överlämnas till SIDA för beaktande i det fortsatta biståndsarbetet.

I fråga om konventionen nr 142 och rekommendationen nr 150 om yrkesvägledning och yrkesutbildning är remissinstanserna eniga i uppfattningen att Sverige kan och bör tillträda konventionen. Med hänvisning till konventionens *artikel 5* föreslår SAF och LO, med instämmande av ILO-kommittén, att arbetsmarknadens parter skall bli representerade i de organ som handhar utformning och genomförande av riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning. Till detta förslag får jag anföra följande.

Arbetsmarknadens parter är sedan länge representerade i styrelserna för

SÖ och AMS m. fl. organ som sysslar med yrkesvägledning och yrkesutbildning. I andra organ på detta område är de inte representerade. Det viktigaste av dessa senare är den s. k. yrkesvägledningsnämnden. Nämnden är ett samarbetsorgan mellan AMS, SÖ, universitetskanslersämbetet, Svenska kommunförbundet och Landstingsförbundet i frågor rörande studie- och yrkesvägledning. Till nämnden finns knuten en referensgrupp med företrädare för bl. a. arbetsgivare och arbetstagare. Jag har erfarit att inom nämnden redan övervägs ett förslag att öka antalet ledamöter i nämnden och därmed bereda arbetsgivare och arbetstagare ett fullvärdigt deltagande i nämndens arbete.

ILO-kommittén föreslår att texterna till konventionen nr 142 och rekommendationen nr 150 överlämnas till utbildnings- och arbetsmarknadsmyndigheter m. fl. för att beaktas i deras fortsatta arbete. Jag tillstyrker kommitténs förslag. Dessutom bör texterna överlämnas till svenska unescorådet.

Beträffande konventionen (nr 143) och rekommendationen (nr 151) om migrerande arbetstagare får jag anföra följande. I likhet med flertalet remissinstanser anser jag det viktigt att undersöka möjligheterna att undanröja eventuella hinder mot ratifikation av konventionen, i synnerhet dess del I om missbruk i samband med migration. ILO-kommittém pekar på ett antal sådana hinder men föreslår också flera konkreta åtgärder för att söka successivt avlägsna dem. Vissa av de föreslagna åtgärderna kan enligt min mening vidtas utan mer omfattande utredningsarbete medan andra kräver fortsatt utredning. Dit hör frågan om innebörden av konventionens art. 9 mom. 1 och dess krav på likställdhet med avseende på social trygghet som grundar sig på tidigare anställning. En förfrågan i ämnet kommer på ILO-kommitténs förslag att riktas till internationella arbetsbyrån. Likaså krävs utredning av frågorna om folkpension för invandrare och om kostnader för avlägsnande av utlänning. Enligt kommitténs förslag bör därför texterna till konventionen och rekommendationen samt däröver avgivna yttranden överlämnas dels till pensionskommittén (S 1970: 40), dels till de sakkunniga som statsrådet Leijon har bemyndigats tillkalla för att se över utlänningslagstiftningen. Vidare bör texterna överlämnas till SIV i dess egenskap av samordnande myndighet vad gäller åtgärder för att främja invandrares och språkliga minoriteters sociala och kulturella situation i Sverige. Texterna till instrumenten bör överlämnas också till vissa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer. Till vissa föreslagna åtgärder, om vilka regeringen har rätt att besluta, anhåller jag att få återkomma senare.

Som framgår av vad jag nu har anfört kräver frågan om ratifikation av konventionen nr 143 fortsatta utredningar och överväganden. Jag är därför f. n. inte beredd att ta ställning i ratifikationsfrågan och anhåller att få återkomma till denna inom den tid som undantagsvis medges enligt artikel 19 i ILO:s stadga, nämligen inom arton månader efter avslutandet av det konferenssammanträde vid vilket konventionen antogs.

Antagandet av nya instrument om migrerande arbetstagare har aktualiserat 1949 års konvention (nr 97) om migrerande arbetare. Detta instrument har remissbehandlats på nytt tillsammans med den nya konventionen och rekommendationen. Liksom i fråga om konventionen nr 143 pekar remissinstanserna på vissa bestämmelser om social trygghet, framför allt folkpensionsbestämmelserna, som ett kvarstående ratifikationshinder. ILO-kommittén har föreslagit att texten också till konventionen nr 97 överlämnas till pensionskommittén för att beaktas i dess fortsatta arbete, och att ratifikationsfrågan prövas på nytt då dess utredningsarbete redovisas. Jag ansluter mig till kommitténs uppfattning.

Frågan om ytterligare åtgärder i anledning av ILO:s deklaration om kvinnliga arbetstagares jämställdhet samt tillhörande aktionsplan bereds f. n. i regeringens kansli. Jag tar därför inte upp frågan vidare i detta sammanhang.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen

dels föreslår riksdagen att godkänna konventionerna (nr 141) om organisationer av arbetande på landsbygden och deras roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen samt (nr 142) om yrkesvägledning och yrkesutbildning vid utvecklingen av mänskliga resurser,

dels lämnar riksdagen tillfälle att avge yttrande över vad jag i övrigt anfört om de vid internationella arbetskonferensens sextionde sammanträde antagna internationella instrumenten.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredraganden har anfört för den åtgärd som föredraganden har hemställt om.

Convention (No. 141) concerning organisations of rural workers and their role in economic and social development.

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixtieth session on 4 June 1975, and

Recognising that the importance of rural workers in the world makes it urgent to associate them with economic and social development action if their conditions of work and life are to be permanently and effectively improved, and

Noting that in many countries of the world and particularly in developing countries there is massive under-utilisation of land and labour and that this makes it imperative for rural workers to be given every encouragement to develop free and viable organisations capable of protecting and furthering the interests of their members and ensuring their effective contribution to economic and social development, and

Considering that such organisations can and should contribute to the alleviation of the persistent scarcity of food products in various regions of the world, and

Recognising that land reform is in many developing countries an essential factor in the improvement of the conditions of work and life of rural workers and that organisations of such workers should accordingly cooperate and participate actively in the implementation of such reform, and

Recalling the terms of existing international labour Conventions and Recommendations—in particular the Right of Association (Agriculture) Convention, 1921, the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, and the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949—which affirm the right of all workers, including rural workers, to establish free and independent organisations, and the provisions of numerous international labour

(Översättning)

Konvention (nr 141) om organisationer av arbetande på landsbygden och deras roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 4 juni 1975 till sitt sextionde sammanträde,

som med hänsyn till den betydelse som de arbetande på landsbygden har i världen finner det angeläget, att de medverkar i strävandena till ekonomisk och social utveckling om deras arbets- och levnadsvillkor skall kunna förbättras på ett varaktigt och effektivt sätt,

som konstaterar att i många länder i världen och särskilt i utvecklingsländer jorden utnyttjas på ett synnerligen bristfälligt sätt och arbetskraften i stor utsträckning är undersysselsatt och att de arbetande på landsbygden på grund av dessa förhållanden måste uppmuntras att utveckla fria och livskraftiga organisationer, som förmår skydda och främja sina medlemmars intressen och säkerställa deras effektiva medverkan i den ekonomiska och sociala utvecklingen,

som anser att sådana organisationer kan och bör medverka till att lindra den bestående knappheten på livsmedelsprodukter i olika delar av världen,

som finner att en jordreform i många utvecklingsländer är en väsentlig förutsättning för förbättrade arbets- och levnadsvillkor för de arbetande på landsbygden och att organisationer av sådana arbetande följaktligen bör aktivt medverka och deltaga i genomförandet av sådana reformer,

som hänvisar till de bestämmelser i existerande av internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer – särskilt konventionen angående jordbrukarnas föreningsrätt (1921), konventionen angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (1948) samt konventionen angående organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (1949) – som bekräftar rätten för alla arbetande, däribland även de arbetande på landsbygden, att bilda fria

Conventions and Recommendations applicable to rural workers which call for the participation, inter alia, of workers' orgnisations in their implementation, and

Noting the joint concern of the United Nations and the specialised agencies, in particular the International Labour Organisation and the Food and Agriculture Organisation of the United Nations, with land reform and rural development, and

Noting that the following standards have been framed in co-operation with the Food and Agriculture Organisation of the United Nations and that, with a view to avoiding duplication, there will be continuing co-operation with that Organisation and with the United Nations in promoting and securing the application of these standards, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to organisations of rural workers and their role in economic and social development, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-third day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-five the following Convention, which may be cited as the Rural Workers' Organisations Convention, 1975:

och oberoende organisationer, och till de bestämmelser i flera av internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer som är tillämpliga beträffande arbetande på landsbygden och som bland annat kräver att de arbetandes organisationer skall medverka vid deras genomförande,

som konstaterar att Förenta nationerna och de specialiserade organen, särskilt internationella arbetsorganisationen och Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation, har ett gemensamt intresse av jordreformer och utveckling på landsbygden,

som konstaterar att följande normer har utarbetats i samverkan med Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation och att till undvikande av dubbelarbete ett fortlöpande samarbete skall äga rum med denna organisation och med Förenta nationerna i syfte att främja och säkerställa tillämpningen av dessa normer,

som beslutat antaga vissa förslag angående organisationer av arbetande på landsbygden och deras roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen, vilken fråga utgör den fjärde punkten på sammanträdets dagordning,

och som beslutat att dessa förslag skall taga formen av en internationell konvention,

antager denna den tjugotredje dagen i juni månad år nittonhundrasjuttiofem följande konvention som kan benämnas 1975 års konvention om organisationer av arbetande på landsbygden:

Article 1

This Convention applies to all types of organisations of rural workers, including organisations not restricted to but representative of rural workers.

Artikel 1

Denna konvention är tillämplig beträffande alla typer av organisationer av arbetande på landsbygden, inberäknat organisationer som inte är begränsade till men representativa för arbetande på landsbygden.

Article 2

1. For the purposes of this Convention, the term "rural workers" means any person engaged in agriculture, handicrafts or a related occupation in a rural area, whether as a wage earner or, subject to the provisions of paragraph 2 of this Article, as a self-employed person such as a tenant, sharecropper or small owner-occupier.

Artikel 2

1. I denna konvention avses med uttrycket "arbetande på landsbygden" alla som på landsbygden är sysselsatta inom jordbruk, hantverk eller besläktade yrken, antingen som löntagare eller, med förbehåll för vad som sägs i mom. 2 i denna artikel, som självständiga yrkesutövare, såsom arrendatorer, natura-arrendatorer eller självägande småbrukare.

2. This Convention applies only to those tenants, sharecroppers or small owner-occupiers who derive their main income from agriculture, who work the land themselves, with the help only of their family or with the help of occasional outside labour and who do not–

a) permanently employ workers; or

b) employ a substantial number of seasonal workers; or

c) have any land cultivated by sharecroppers or tenants.

Article 3

1. All categories of rural workers, whether they are wage earners or self-employed, shall have the right to establish and, subject only to the rules of the organisation concerned, to join organisations of their own choosing without previous authorisation.

2. The principles of freedom of association shall be fully respected; rural workers' organisations shall be independent and voluntary in character and shall remain free from all interference, coercion or repression.

3. The acquisition of legal personality by organisations of rural workers shall not be made subject to conditions of such a character as to restrict the application of the provisions of the preceding paragraphs of this Article.

4. In exercising the rights provided for in this Article rural workers and their respective organisations, like other persons or organised collectivities, shall respect the law of the land.

5. The law of the land shall not be such as to impair, nor shall it be so applied as to impair, the guarantees provided for in this Article.

Article 4

It shall be an objective of national policy concerning rural development to facilitate the establishment and growth, on a voluntary basis, of strong and independent organisations of rural workers as an effective means of ensuring the participation of rural workers,

2. Denna konvention är endast tillämplig beträffande sådana arrendatorer, naturaarrendatorer eller självägande småbrukare som erhåller sin huvudsakliga inkomst från jordbruket och som brukar jorden själva enbart med hjälp av sin familj eller med hjälp av tillfällig främmande arbetskraft och som

a) inte ständigt har anställd arbetskraft,

b) inte sysselsätter något större antal säsongarbetare,

c) inte har jord som brukas av naturaarrendatorer eller arrendatorer.

Artikel 3

1. Alla kategorier av arbetande på landsbygden, såväl löntagare som självständiga yrkesutövare, skall ha rätt att utan föregående medgivande bilda organisationer efter eget val och att ansluta sig till sådana organisationer på det enda villkoret att de rättar sig efter deras stadgar.

2. Föreningsfrihetens principer skall till fullo respekteras; organisationer av arbetande på landsbygden skall vara oberoende och grundade på frivillig anslutning och får ej göras till föremål för inskränkning, tvång eller undertryckande.

3. Rätten för organisationer av arbetande på landsbygden att erhålla ställning som juridiska personer får icke göras beroende av villkor som är ägnade att inskränka tillämpningen av bestämmelserna i de föregående momenten av denna artikel.

4. Vid utövandet av de rättigheter som föreskrivs i denna artikel skall de arbetande på landsbygden och deras organisationer, liksom andra personer eller organiserade samfälligheter, respektera gällande lagstiftning.

5. Den nationella lagstiftningen skall icke vara så utformad att den försvagar de garantier som föreskrivs i denna artikel eller tillämpas så att dessa försvagas.

Artikel 4

Det skall vara en målsättning för den nationella politiken för utvecklingen på landsbygden att underlätta bildandet och utvecklingen på frivillighetens grund av starka och självständiga organisationer av arbetande på landsbygden såsom ett effektivt medel att sä-

without discrimination as defined in the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958, in economic and social development and in the benefits resulting therefrom.

Article 5

1. In order to enable organisations of rural workers to play their role in economic and social development, each Member which ratifies this Convention shall adopt and carry out a policy of active encouragement to these organisations, particularly with a view to eliminating obstacles to their establishment, their growth and the pursuit of their lawful activities, as well as such legislative and administrative discrimination against rural workers' organisations and their members as may exist.

2. Each Member which ratifies this Convention shall ensure that national laws or regulations do not, given the special circumstances of the rural sector, inhibit the establishment and growth of rural workers' organisations.

Article 6

Steps shall be taken to promote the widest possible understanding of the need to further the development of rural workers' organisations and of the contribution they can make to improving employment opportunities and general conditions of work and life in rural areas as well as to increasing the national income and achieving a better distribution thereof.

Article 7

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 8

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International

kerställa dessa arbetandes delaktighet utan diskriminering, sådan den definieras i konventionen angående diskriminering i fråga om anställning och sysselsättning (1958), i den ekonomiska och sociala utvecklingen och i de förmåner den för med sig.

Artikel 5

1. För att det skall bli möjligt för organisationer av arbetande på landsbygden att spela sin roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen skall varje medlemsstat som ratificerar denna konvention antaga och genomföra en politik som syftar till att uppmuntra dessa organisationer, särskilt för att undanröja hinder för deras bildande, deras utveckling och fullföljandet av deras lagliga verksamhet, ävensom eventuellt förekommande diskriminering mot organisationer av arbetande på landsbygden genom lagstiftning och administrativa förfaranden.

2. Varje medlemsstat som ratificerar denna konvention skall tillse att den nationella lagstiftningen inte, med hänsyn tagen till de speciella förhållandena inom landsbygdssektorn, lägger hinder i vägen för bildandet och utvecklingen av organisationer av arbetande på landsbygden.

Artikel 6

Åtgärder skall vidtagas för att i största möjliga omfattning främja förståelsen för nödvändigheten av att utveckla organisationer av arbetande på landsbygden och för de insatser de kan göra för förbättring av sysselsättningsmöjligheterna och de allmänna arbets- och levnadsvillkoren på landsbygden samt för en ökning och en bättre fördelning av nationalinkomsten.

Artikel 7

De officiella ratifikationerna av denna konvention skall delges internationella arbetsbyråns generaldirektör och registreras av honom.

Artikel 8

1. Denna konvention är bindande endast för de medlemmar av internationella arbets-

Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

organisationen vilkas ratifikationer registrerats av generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratifikationer registrerats av generaldirektören.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag då dess ratifikation registrerats.

Article 9

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Artikel 9

1. Medlem som ratificerar denna konvention kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse som delges internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen träder ej i kraft förrän ett år efter det den registrerats.

2. Varje medlem, som ratificerar denna konvention och som icke inom ett år efter utgången av den i föregående mom. nämnda tioårsperioden gör bruk av den uppsägningsrätt som medges i denna artikel, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter på de i denna artikel föreskrivna villkoren uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Article 10

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Artikel 10

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som delgivits honom av organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, som delgivits honom, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag då konventionen kommer att träda i kraft.

Article 11

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Sec-

Artikel 11

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall för registrering jämlikt artikel 102 av

retary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Förenta nationernas stadga lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om varje ratifikation och uppsägning, som registrerats av honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Article 12

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Artikel 12

Närhelst internationella arbetsbyråns styrelse finner det erforderligt skall styrelsen förelägga internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för konventionens tillämpning och överväga om det finns skäl att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Article 13

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides –

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 9 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Artikel 13

1. Om konferensen antager en ny konvention, varigenom förevarande konvention helt eller delvis revideras, och den nya konventionen ej föreskriver annat,

a) skall, utan hinder av bestämmelserna i artikel 14, en medlems ratifikation av den nya konventionen i sig innefatta omedelbar uppsägning av förevarande konvention, under förutsättning att den nya konventionen trätt i kraft;

b) skall från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som ratificerat densamma men icke ratificerat den nya konvention, varigenom förevarande konvention revideras.

Article 14

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Artikel 14

De engelska och franska texterna till denna konvention skall ha lika vitsord.

Bilaga 2

Recommendation (No. 149) concerning organisations of rural workers and their role in economic and social development

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixtieth Session on 4 June 1975, and

Recognising that the importance of rural workers in the world makes it urgent to associate them with economic and social development action if their conditions of work and life are to be permanently and effectively improved, and

Noting that in many countries of the world and particularly in developing countries there is massive under-utilisation of land and labour and that this makes it imperative for rural workers to be given every encouragement to develop free and viable organisations capable of protecting and furthering the interests of their members and ensuring their effective contribution to economic and social development, and

Considering that such organisations can and should contribute to the alleviation of the persistent scarcity of food products in various regions of the world, and

Recognising that land reform is in many developing countries an essential factor in the improvement of the conditions of work and life of rural workers and that organisations of such workers should accordingly cooperate and participate actively in the implementation of such reform, and

Recalling the terms of existing international labour Conventions and Recommendations—in particular the Right of Association (Agriculture) Convention, 1921, the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, and the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949—which affirm the right of all workers, including rural workers, to establish free and independent organisations, and the provisions of numerous international labour Conventions and Recommendations appli-

(Översättning)

Rekommendation (nr 149) om organisationer av arbetande på landsbygden och deras roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 4 juni 1975 till sitt sextionde sammanträde,

som med hänsyn till den betydelse som de arbetande på landsbygden har i världen finner det angeläget, att de medverkar i strävandena till ekonomisk och social utveckling om deras arbets- och levnadsvillkor skall kunna förbättras på ett varaktigt och effektivt sätt,

som konstaterar att i många länder i världen och särskilt i utvecklingsländer jorden utnyttjas på ett synnerligen bristfälligt sätt och arbetskraften i stor utsträckning är undersysselsatt och att de arbetande på landsbygden på grund av dessa förhållanden måste uppmuntras att utveckla fria och livskraftiga organisationer, som förmår skydda och främja sina medlemmars intressen och säkerställa deras effektiva medverkan i den ekonomiska och sociala utvecklingen,

som anser att sådana organisationer kan och bör medverka till att lindra den bestående knappheten på livsmedelsprodukter i olika delar av världen,

som finner att en jordreform i många utvecklingsländer är en väsentlig förutsättning för förbättrade arbets- och levnadsvillkor för de arbetande på landsbygden och att organisationer av sådana arbetande följaktligen bör aktivt medverka och deltaga i genomförandet av sådana reformer,

som hänvisar till de bestämmelser i existerande av Internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer – särskilt konventionen angående jordbrukarnas föreningsrätt (1921), konventionen angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (1948) samt konventionen angående organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (1949) – som bekräftar rätten för alla arbetande, däribland även de arbetande på landsbygden, att bilda fria

cable to rural workers which call for the participation, inter alia, of workers' organisations in their implementation, and

Noting the joint concern of the United Nations and the specialised agencies, in particular the International Labour Organisation and the Food and Agriculture Organisation of the United Nations, with land reform and rural development and

Noting that the following standards have been framed in co-operation with the Food and Agriculture Orgnisation of the United Nations and that, with a view to avoiding duplication, there will be continuing co-operation with that Organisation and with the United Nations in promoting and securing the application of these standards, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to organisations of rural workers and their role in economic and social development, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation,

adopts this twenty-third day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-five the following Recommendation, which may be cited as the Rural Workers' Organisations Recommendation, 1975:

och oberoende organisationer, och till de bestämmelser i flera av internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer som är tillämpliga beträffande arbetande på landsbygden och som bland annat kräver att de arbetandes organisationer **skall medverka vid deras genomförande,**

som konstaterar att Förenta nationerna och de specialiserade organen, särskilt Internationella arbetsorganisationen och Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation, har ett gemensamt intresse av jordreformer och utveckling på landsbygden,

som konstaterar att följande normer har utarbetats i samverkan med Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation och att *till undvikande av dubbelarbete* ett fortlöpande samarbete skall äga rum med denna organisation och med Förenta nationerna i syfte att främja och säkerställa tillämpningen av dessa normer,

som beslutat antaga vissa förslag angående organisationer av arbetande på landsbygden och deras roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen, vilken fråga utgör den fjärde punkten på sammanträdets dagordning,

och som beslutat att dessa förslag skall taga formen av en rekommendation,

antager denna den tjugotredje dagen i juni månad år nittonhundrasjuttiofem följande rekommendation, som kan benämnas 1975 års rekommendation om organisationer av arbetande på landsbygden:

I. General Provisions

1. (1) This Recommendation applies to all types of organisations of rural workers, including organisations not restricted to but representative of rural workers.

(2) The Co-operatives (Developing Countries) Recommendation, 1966, further remains applicable to the organisations of rural workers falling within its scope.

2. (1) For the purposes of this Recommendation, the term "rural workers" means any person engaged in agriculture, handicrafts or a related occupation in a rural area, whether as a wage earner or, subject to the provisions of subparagraph (2) of this Paragraph, as a self-employed person such as a

I. Allmänna bestämmelser

1. (1) Denna rekommendation är tillämplig beträffande alla typer av organisationer av arbetande på landsbygden, inberäknat organisationer som inte är begränsade till men representativa för arbetande på landsbygden.

(2) Rekommendationen angående kooperativa föreningars roll i utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling (1966) är fortfarande tillämplig beträffande de organisationer av arbetande på landsbygden som den avser.

2. (1) I denna rekommendatiopn avses med uttrycket "arbetande på landsbygden" **alla som på landsbygden är sysselsatta inom jordbruk, hantverk eller besläktade yrken,**

tenant, sharecropper or small owner-occupier.

(2) This Recommendation applies only to those tenants, sharecroppers or small owner-occupiers who derive their main income from agriculture, who work the land themselves, with the help only of their family or with the help of occasional outside labour and who do not–

a) permanently employ workers; or

b) employ a substantial number of seasonal workers; or

c) have any land cultivated by sharecroppers or tenants.

3. All categories of rural workers, whether they are wage earners or self-employed, should have the right to establish and, subject only to the rules of the organisation concerned, to join organisations of their own choosing without previous authorisation.

antingen som löntagare eller, med förbehåll för vad som sägs i stycke (2) i denna punkt, som självständiga yrkesutövare, såsom arrendatorer, natura-arrendatorer eller självägande småbrukare.

(2) Denna rekommendation är endast tillämplig beträffande sådana arrendatorer, natura-arrendatorer eller självägande småbrukare som erhåller sin huvudsakliga inkomst från jordbruket och som brukar jorden själva enbart med hjälp av sin familj eller med hjälp av tillfällig främmande arbetskraft och som

a) inte ständigt har anställd arbetskraft,

b) inte sysselsätter något större antal säsongarbetare,

c) inte har jord som brukas av natura-arrendatorer eller arrendatorer.

3. Alla kategorier av arbetande på landsbygden, såväl löntagare som självständiga yrkesutövare, bör ha rätt att utan föregående medgivande bilda organisationer efter eget val och att ansluta sig till sådana organisationer på det enda villkoret att de rättar sig efter deras stadgar.

II. Role of Organisations of Rural Workers

4. It should be an objective of national policy concerning rural development to facilitate the establishment and growth, on a voluntary basis, of strong and independent organisations of rural workers as an effective means of ensuring the participation of rural workers, without discrimination as defined in the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958, in economic and social development and in the benefits resulting therefrom.

5. Such organisations should, as appropriate, be able to–

a) represent, further and defend the interests of rural workers, for instance by undertaking negotiations and consultations at all levels on behalf of such workers collectively;

b) represent rural workers in connection with the formulation, implementation and evaluation of programmes of rural development and at all stages and levels of national planning;

c) involve the various categories of rural workers, according to the interests of each, actively and from the outset in the implementation of–

II. Uppgifter för organisationer av arbetande på landsbygden

4. Det bör vara en målsättning för den nationella politiken för utvecklingen på landsbygden att underlätta bildandet och utvecklingen på frivillighetens grund av starka och självständiga organisationer av arbetande på landsbygden såsom ett effektivt medel att säkerställa dessa arbetandes delaktighet utan diskriminering, sådan den definieras i konventionen angående diskriminering i fråga om anställning och sysselsättning (1958), i den ekonomiska och sociala utvecklingen och i de förmåner den för med sig.

5. Sådana organisationer bör då så är lämpligt kunna:

a) representera, främja och skydda de arbetandes på landsbygden intressen, bland annat genom att kollektivt för deras räkning genomföra förhandlingar och samråd på alla nivåer;

b) representera de arbetande på landsbygden då det gäller utformning, genomförande och utvärdering av program för utvecklingen på landsbygden samt på alla stadier och nivåer av nationell planering;

c) aktivt engagera de olika kategorierna av

(i) programmes of agricultural development, including the improvement of techniques of production, storing, processing, transport and marketing;

(ii) programmes of agrarian reform, land settlement and land development;

(iii) programmes concerning public works, rural industries and rural crafts;

(iv) rural development programmes, including those implemented with the collaboration of the United Nations, the International Labour Organisation and other specialised agencies;

(v) the information and education programmes and other activities referred to in Paragraph 15 of this Recommendation;

d) promote and obtain access of rural workers to services such as credit, supply, marketing and transport as well as to technological services;

e) play an active part in the improvement of general and vocational education and training in rural areas as well as in training for community development, training for cooperative and other activities of rural worker's organisations and training for the management thereof;

f) contribute to the improvement of the conditions of work and life of rural workers, including occupational safety and health;

g) promote the extension of social security and basic social services in such fields as housing, health and recreation.

arbetande på landsbygden, allt efter deras intressen, i alla stadier av genomförandet av:

(i) program för utveckling av jordbruket, inberäknat förbättrade metoder för produktion, lagring, bearbetning, transport och marknadsföring;

(ii) program för jordreformer, kolonisation och nyodling;

(iii) program för offentliga arbeten samt för industri och hantverk på landsbygden;

(iv) program för utveckling på landsbygden, inberäknat sådana som genomförs under medverkan av Förenta nationerna, internationella arbetsorganisationen och andra specialiserade organ;

(v) de program för information och utbildning och de andra aktiviteter som avses i punkt 15 i denna rekommendation;

d) främja och åstadkomma tillgång för arbetande på landsbygden till tjänster som kredit, varutillförsel, marknadsföring och transport samt teknologiska tjänster;

e) spela en aktiv roll i förbättringen av allmänbildande och yrkesinriktad undervisning och utbildning på landsbygden samt i utbildningen för utveckling av lokalsamhällen, utbildning för kooperativ och annan verksamhet av organisationer av arbetande på landsbygden samt utbildning för ledande av sådan verksamhet;

f) medverka till förbättring av arbets- och levnadsvillkoren för de arbetande på landsbygden, inberäknat arbetarskyddet;

g) främja utvecklingen av social trygghet och grundläggande sociala anordningar på sådana områden som bostadsförsörjning, hälsovård och fritidsverksamhet.

III. Means of Encouraging the Growth of Organisations of Rural Workers

6. In order to enable organisations of rural workers to play their role in economic and social development, member States should adopt and carry out a policy of active encouragement to these organisations, particularly with view to–

a) eliminating obstacles to their establishment, their growth and the pursuit of their lawful activities, as well as such legislative and administrative discrimination against rural workers' organisations and their mem-

III. Medel att främja utvecklingen av organisationer av arbetande på landsbygden

6. För att det skall bli möjligt för organisationer av arbetande på landsbygden att spela sin roll i den ekonomiska och sociala utvecklingen bör medlemsstaterna antaga och genomföra en politik som syftar till att aktivt befrämja dessa organisationer och särskilt att:

a) undanröja hinder för deras bildande, deras utveckling och fullföljandet av deras lagliga verksamhet, ävensom eventuellt förekommande diskriminering mot organisationer av

bers as may exist;

b) extendig to rural workers' organisations and their members such facilities for vocational education and training as are available to other workers' organisations and their members; and

c) enabling rural workers' organisations to pursue a policy to ensure that social and economic protection and benefits corresponding to those made available to industrial workers or, as appropriate, workers engaged in other non-industrial occupations are also extended to their members.

7. (1) The principles of freedom of association should be fully respected; rural workers' organisations should be independent and voluntary in character and should remain free from all interference, coercion or repression.

(2) The acquisition of legal personality by organisations of rural workers should not be made subject to conditions of such a character as to restrict the application of the provisions of Paragraph 3 and subparagraph (1) of this Paragraph.

(3) In exercising the rights which they enjoy in pursuance of Paragraph 3 and of this Paragraph rural workers and their respective organisations, like other persons or organised collectivities, should respect the law of the land.

(4) The law of the land should not be such as to impair, nor should it be so applied as to impair, the guarantees provided for in Paragraph 3 and in this Paragraph.

arbetande på landsbygden och deras medlemmar genom lagstiftning och administrativa förfaranden;

b) möjliggöra för organisationer av arbetande på landsbygden och deras medlemmar att använda sig av samma slags anordningar för yrkesinriktad undervisning och utbildning som står till förfogande för andra organisationer av arbetande och deras medlemmar;

c) möjliggöra för organisationer av arbetande på landsbygden att föra en politik som syftar till att tillförsäkra arbetande på landsbygden ett socialt skydd och ekonomiska och sociala förmåner som motsvarar dem som kommer arbetande inom industrin eller, då så är lämpligt, arbetande inom andra icke-industriella yrken till del.

7. (1) Föreningsfrihetens principer bör till fullo respekteras; organisationer av arbetande på landsbygden bör vara självständiga och grundade på frivillig anslutning och bör inte göras till föremål för inskränkning, tvång eller undertryckande.

(2) Rätten för organisationer av arbetande på landsbygden att erhålla ställning som juridiska personer bör icke göras beroende av villkor som är ägnade att inskränka tillämpningen av bestämmelserna i punkt 3 och stycket (1) i denna punkt.

(3) Vid utövandet av de rättigheter som de åtnjuter i enlighet med punkt 3 och denna punkt bör de arbetande på landsbygden och deras organisationer, liksom andra personer eller organiserade samfälligheter, respektera gällande lagstiftning.

(4) Den nationella lagstiftningen bör icke vara så utformad att den försvagar de garantier som avses i punkt 3 och i denna punkt.

A. Legislative and Administrative Measures

8. (1) Member States should ensure that national laws or regulations do not, given the special circumstances of the rural sector, inhibit the establishment and growth of rural workers' organisations.

(2) In particular—

a) the principles of right of association and of collective bargaining, in conformity especially with the Right of Association (Agriculture) Convention, 1921, the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, and the Right to

A. Lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder

8. (1) Medlemsstaterna bör tillse att den nationella lagstiftningen inte, med hänsyn till landsbygdssektorns speciella förhållanden, lägger hinder i vägen för bildande och utveckling av organisationer av arbetande på landsbygden.

(2) Särskilt bör

a) principerna om föreningsrätt och rätt till kollektiva förhandlingar, såsom de speciellt uttrycks i konventionen angående jordbruksarbetarnas föreningsfrihet (1921), konventio-

Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, should be made fully effective by the application to the rural sector of general laws or regulations on the subject, or by the adoption of special laws or regulations, full account being taken of the needs of all categories of rural workers;

b) relevant laws and regulations should be fully adapted to the special needs of rural areas; for instance–

(i) requirements regarding minimum membership, minimum levels of education and minimum funds should not be permitted to impede the development of organisations in rural areas where the population is scattered, ill educated and poor;

(ii) problems which may arise concerning the access of organisations of rural workers to their members should be dealt with in a manner respecting the rights of all concerned and in accordance with the terms of the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948, and the Workers' Representatives Convention, 1971;

(iii) there should be effective protection of the rural workers concerned against dismissal and against eviction which are based on their status or activities as leaders or members of rural workers' organisations.

9. There should be adequate machinery, whether in the form of labour inspection or of special services, or in some other form, to ensure the effective implementation of laws and regulations concerning rural workers' organisations and their membership.

10. (1) Where rural workers find it difficult, under existing conditions, to take the initiative in establishing and operating their own organisations, existing organisations should be encouraged to give them, at their request, appropriate guidance and assistance corresponding to their interests.

(2) Where necessary, such assistance could on request be supplemented by advisory services staffed by persons qualified to give legal and technical advice and to run educational courses.

11. Appropriate measures should be taken to ensure that there is effective consultation and dialogue with rural workers' organisa-

nen angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (1948) och konventionen angående organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (1949) göras fullt effektiva genom tillämpning av hithörande allmän lagstiftning på landsbygdssektorn eller genom införande av speciell lagstiftning under fullt hänsynstagande till behoven hos samtliga kategorier av arbetande på landsbygden;

b) hithörande lagstiftning till fullo anpassas efter de speciella behoven på landsbygden, bland annat genom att man:

(i) inte låter minimikrav beträffande medlemsantal, utbildning och tillgångar hindra utvecklingen av organisationer i områden på landsbygden med gles, dåligt utbildad eller fattig befolkning;

(ii) tillser att eventuellt uppkommande problem beträffande kontakterna mellan organisationer av arbetande på landsbygden och deras medlemmar blir lösta på ett sådant sätt att alla berörda parters rättigheter respekteras och i överensstämmelse med bestämmelserna i konventionen angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (1948) och konventionen om arbetstagarnas representanter (1971);

(iii) ger berörda arbetande på landsbygden ett effektivt skydd mot avskedande eller avhysning på grund av ställning eller aktivitet som ledare av eller medlem i organisation av arbetande på landsbygden.

9. Det bör finnas lämpliga kontrollorgan, i form av yrkesinspektion eller specialiserade organ eller i någon annan form, för att säkerställa en effektiv tillämpning av lagstiftningen angående organisationer av arbetande på landsbygden och deras medlemmar.

10. (1) Om arbetande på landsbygden till följd av rådande förhållanden finner det svårt att ta initiativ till att bilda och leda egna organisationer, bör existerande organisationer uppmuntras att på deras begäran ge dem råd och bistånd på lämpligt sätt och i överensstämmelse med deras intressen.

(2) Vid behov kan denna hjälp på begäran kompletteras genom rådgivande organ som förfogar över personal som är kvalificerad att ge råd i juridiska och tekniska frågor och leda utbildningskurser.

11. Lämpliga åtgärder bör vidtagas för att

tions on all matters relating to conditions of work and life in rural areas.

12. (1) In connection with the formulation and, as appropriate, the application of economic and social plans and programmes and any other general measures concerning the economic, social or cultural development of rural areas, rural workers' organisations should be associated with planning procedures and institutions, such as statutory boards and committees, development agencies and economic and social councils.

(2) In particular, appropriate measures should be taken to make possible the effective participation of such organisations in the formulation, implementation and evaluation of agrarian reform programmes.

13. Member States should encourage the establishment of procedures and institutions which foster contacts between rural workers' organisations, employers and their organisations and the competent authorities.

tillse att effektivt samråd och en effektiv dialog kommer till stånd med organisationer av arbetande på landsbygden i alla frågor som rör arbets- och levnadsvillkoren på landsbygden.

12. (1) Då det gäller utformningen och i förekommande fall genomförandet av ekonomiska och sociala planer och program och alla andra allmänna åtgärder som berör den ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingen av områden på landsbygden, bör organisationer av arbetande på landsbygden beredas tillfälle att medverka i planeringsprocedurer och institutioner, såsom offentliga styrelser och kommittéer, utvecklingsorgan och ekonomiska och sociala råd.

(2) Särskilt bör lämpliga åtgärder vidtagas för att möjliggöra dessa organisationers effektiva medverkan vid utformningen, genomförandet och utvärderingen av program för jordreformer.

13. Medlemsstaterna bör uppmuntra tillskapandet av procedurer och institutioner som främjar kontakter mellan organisationer av arbetande på landsbygden, arbetsgivare och deras organisationer samt vederbörande myndigheter.

B. Public Information

14. Steps should be taken, particularly by the competent authority, to promote–

a) the understanding of those directly concerned, such as central, local and other authorities, rural employers and landlords, of the contribution which can be made by rural workers' organisations to the increase and better distribution of national income, to the increase of productive and remunerative employment opportunities in the rural sector, to the raising of the general level of education and training of the various categories of rural workers and to the improvement of the general conditions of work and life in rural areas;

b) the understanding of the general public, including, in particular, that in the non-rural sectors of the economy, of the importance of maintaining a proper balance between the development of rural and urban areas, and of the desirability, as a contribution towards en-

B. Offentlig information

14. Åtgärder bör vidtagas, särskilt av vederbörande myndighet, för att främja:

a) förståelse hos direkt berörda, såsom centrala, lokala och andra myndigheter, arbetsgivare inom jordbruket och jordägare, för de insatser som organisationer av arbetande på landsbygden kan göra för en ökning och en bättre fördelning av nationalinkomsten, för en ökning av möjligheterna till produktiv och lönsam sysselsättning inom landsbygdssektorn, för höjande av allmänbildnings- och utbildningsnivån hos olika kategorier av arbetande på landsbygden och förbättrande av de allmänna arbets- och levnadsvillkoren på landsbygden;

b) förståelse hos allmänheten, särskilt inom de sektorer av ekonomin som ligger utanför landsbygden, för betydelsen av att en riktig balans upprätthålls mellan utvecklingen på landsbygden och i städerna och för önskvärdheten av att främja utvecklingen av orga-

suring that balance, of furthering the development of rural workers' organisations.

15. These steps might include–

a) mass information and education campaigns, especially with a view to giving rural workers full and practical information on their rights, so that they may exercise them as necessary;

b) radio, television and cinema programmes, and periodic articles in the local and national press, describing the conditions of life and work in rural areas and explaining the aims of rural workers' organisations and the results obtained by their activities;

c) the organisation, locally, of seminars and meetings with the participation of representatives of the various categories of rural workers, of employers and landlords, of other sectors of the population and of local authorities;

d) the organisation of visits to rural areas of journalists, representatives of employers and workers in industry or commerce, students of universities and schools accompanied by their teachers, and other representatives of the various sectors of the population;

e) the preparation of suitable curricula for the various types and levels of schools appropriately reflecting the problems of agricultural production and the life of rural workers.

nisationer av arbetande på landsbygden såsom ett bidrag till säkerställandet av en sådan balans.

15. Härvidlag kan följande åtgärder komma i fråga:

a) informations- och utbildningskampanjer i stor skala, särskilt för att ge de arbetande på landsbygden fullständiga och praktiska informationer om deras rättigheter så att de vid behov kan utöva dem;

b) radio-, televisions- och filmprogram och periodiska artiklar i lokal och nationell press, som skildrar levnads- och arbetsvillkoren på landsbygden och förklarar målsättningarna för organisationer av arbetande på landsbygden och de resultat som uppnåtts genom deras verksamhet;

c) organiserande av seminarier och sammankomster på lokalplanet med deltagande av representanter för olika kategorier av arbetande på landsbygden, för arbetsgivare och jordägare, för andra befolkningsgrupper och för lokala myndigheter;

d) organiserande av besök på landsbygden av journalister, representanter för arbetsgivare och arbetstagare inom industri eller handel, universitetsstuderande och skolelever tillsammans med deras lärare och andra representanter för olika befolkningsgrupper;

e) utarbetande av lämpliga läroplaner för olika skoltyper och undervisningsstadier som på ett lämpligt sätt återspeglar jordbruksproduktionens problem och levnadsförhållandena bland de arbetande på landsbygden.

C. Education and Training

16. In order to ensure a sound growth of rural workers' organisations and the rapid assumption of their full role in economic and social development, steps should be taken, by the competent authority among others, to–

a) impart to the leaders and members of rural workers' organisations knowledge of–

(i) national laws and regulations and international standards on questions of direct concern to the activity of the organisations, in particular the right of association;

(ii) the basic principles of the establishment and operation of organisations of rural workers;

C. Undervisning och utbildning

16. I syfte att säkerställa en sund utveckling av organisationer av arbetande på landsbygden och göra det möjligt för dem att snabbt åtaga sig alla de uppgifter som tillkommer dem i den ekonomiska och sociala utvecklingen bör åtgärder vidtagas, bland annat av vederbörande myndighet, för att

a) göra ledare av och medlemmar i organisationer av arbetande på landsbygden förtrogna med:

(i) nationell lagstiftning och internationella normer beträffande frågor av direkt intresse för organisationernas verksamhet, särskilt föreningsrätten;

(ii) de grundläggande principerna för bil-

(iii) questions regarding rural development as part of the economic and social development of the country, including agricultural and handicraft production, storing, processing, transport, marketing and trade;

(iv) principles and techniques of national planning at different levels;

(v) training manuals and programmes which are published or established by the United Nations, the International Labour Organisation or other specialised agencies and which are designed for the education and training of rural workers;

b) improve and foster the education of rural workers in general, technical, economic and social fields, so as to make them better able both to develop their organisations and understand their rights and to participate actively in rural development; particular attention should be paid to the training of wholly or partly illiterate workers through literacy programmes linked with the pratical expansion of their activities;

c) promote programmes directed to the role which women can and should play in the rural community, integrated in general programmes of education and training to which women and men should have equal opportunities of access;

d) provide training designed particularly for educators of rural workers, to enable them, for example, to help in the development of co-operative and other appropriate forms of servicing activities which would enable organisations to respond directly to membership needs while fostering their independence through economic self-reliance;

e) give support to programmes for the promotion of rural youth in general.

17. (1) As an effective means of providing the training and education referred to in Paragraph 16, programmes of workers' education or adult education, specially adapted to national and local conditions and to the social, economic and cultural needs of the various categories of rural workers, including the special needs of women and young persons, should be formulated and applied.

(2) In view of their special knowledge and experience in these fields, trade union movements and existing organisations which

dande och ledning av organisationer av arbetande på landsbygden;

(iii) frågor angående utvecklingen på landsbygden såsom en del av landets ekonomiska och sociala utveckling, inberäknat jordbrukets och hantverkets produktion, lagring, bearbetning, transport, marknadsföring och handel;

(iv) principer och metoder för nationell planering på olika nivåer;

(v) handböcker och program för utbildning, publicerade eller utarbetade av Förenta nationerna, internationella arbetsorganisationen eller andra specialiserade organ och avsedda för undervisning och utbildning av arbetande på landsbygden;

b) förbättra och främja undervisningen för arbetande på landsbygden i allmänbildande, tekniska, ekonomiska och sociala ämnen så att de får bättre förutsättningar både för att utveckla sina organisationer och bli medvetna om sina rättigheter och för att medverka aktivt i utvecklingen på landsbygden; särskild uppmärksamhet bör ägnas utbildningen av helt eller delvis analfabetiska arbetande personer genom alfabetiseringsprogram anknutna till den praktiska utvecklingen av deras aktiviteter;

c) främja program som inriktas på den roll som kvinnor kan och bör spela i landsbygdens samhällen och som ingår i allmänna program för undervisning och utbildning som står öppna i samma mån för kvinnor som för män;

d) tillhandahålla en utbildning som är särskilt tillrättalagd för dem som ansvarar för undervisningen bland arbetande på landsbygden och som bland annat skall göra det möjligt för dem att medverka vid utvecklandet av kooperativa och andra lämpliga former av serviceverksamhet som syftar till att tillgodose behoven hos medlemmarna av organisationer av arbetande på landsbygden och samtidigt främja organisationerna självständighet genom att göra dem ekonomiskt livskraftiga;

e) stödja program som innefattar alla aspekter av förbättring av landsbygdsungdomens villkor.

17. (1) Som ett effektivt medel att få till stånd den utbildning och undervisning som avses i punkt 16 bör program för arbetar- och vuxenundervisning, speciellt anpassade efter

represent rural workers might be closely associated with the formulation and carrying out of such programmes.

D. Financial and Material Assistance

18. (1) Where, particularly in the initial stages of development, rural workers' organisations consider that they need financial or material assistance, for instance to help them in carrying out programmes of education and training, and where they seek and obtain such assistance, they should receive it in a manner which fully respects their independence and interests and those of their members. Such assistance should be supplementary to the initiative and efforts of rural workers in financing their own organisations.

(2) The foregoing principles apply in all cases of financial and material assistance, including those in which it is the policy of a member State to render such assistance itself.

nationella och lokala förhållanden samt efter de sociala, ekonomiska och kulturella behoven hos olika kategorier av arbetande på landsbygden, inberäknat de speciella behoven hos kvinnor och ungdomar, utformas och genomföras.

(2) Med hänsyn till deras speciella kunskaper och erfarenheter inom detta område bör fackliga rörelser och existerande organisationer som representerar arbetande på landsbygden intimt knytas till utformningen och genomförandet av sådana program.

D. Finansiellt och materiellt bistånd

18. (1) När organisationer av arbetande på landsbygden anser sig ha behov, särskilt under de första utvecklingsstadierna, av finansiellt eller materiellt bistånd, exempelvis för att genomföra undervisnings- och utbildningsprogram, och de söker och erhåller sådant bistånd, bör de erhålla detta på ett sätt som till fullo respekterar deras och deras medlemmars oberoende och intressen. Sådant bistånd bör komplettera initiativ och strävanden hos de arbetande på landsbygden att finansiera sina egna organisationer.

(2) De ovan anförda principerna äger tillämpning beträffande alla slag av finansiellt och materiellt bistånd, inberäknat de fall då en medlemsstat har som politik att själv ge sådant bistånd.

Bilaga 3

(Översättning)

Convention (No. 142) concerning vocational guidance and vocational training in the development of human resources.

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixtieth Session on 4 Juni 1975, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to human resources development: vocational guidance and vocational training, which is the sixth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-third day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-five the following Convention, which may be cited as the Human Resources Development Convention, 1975:

Article 1

1. Each Member shall adopt and develop comprehensive and co-ordinated policies and programmes of vocational guidance and vocational training, closely linked with employment, in particular through public employment services.

2. These policies and programmes shall take due account of–

a) employment needs, opportunities and problems, both regional and national;

b) the stage and level of economic, social and cultural development; and

c) the mutual relationships between human resources development and other economic, social and cultural objectives.

3. The policies and programmes shall be pursued by methods that are appropriate to national conditions.

4. The policies and programmes shall be designed to improve the ability of the individual to understand and, individually or collectively, to influence the working and social environment.

Konvention (nr 142) om yrkesvägledning och yrkesutbildning vid utvecklingen av mänskliga resurser

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 4 juni 1975 till sitt sextionde sammanträde,

som beslutat antaga vissa förslag angående utveckling av mänskliga resurser: yrkesvägledning och yrkesutbildning, vilken fråga utgör den sjätte punkten på sammanträdets dagordning,

och som beslutat att dessa förslag skall taga formen av en internationell konvention,

antager denna den tjugotredje dagen i juni månad år nittonhundrasjuttiofem följande konvention, som kan benämnas 1975 års konvention om utveckling av mänskliga resurser:

Artikel 1

1. Varje medlemsstat skall antaga och utveckla omfattande och samordnade riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning i nära anslutning till sysselsättningen, särskilt genom den offentliga arbetsförmedlingen.

2. Dessa riktlinjer och program skall taga vederbörliga hänsyn till –

a) behov, möjligheter och problem i fråga om sysselsättning på såväl regional som nationell nivå;

b) den ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingens stadium och nivå;

c) de ömsesidiga sambanden mellan utvecklingen av mänskliga resurser och andra ekonomiska, sociala och kulturella målsättningar.

3. Riktlinjerna och programmen skall fullföljas genom metoder lämpade efter de nationella förhållandena.

4. Riktlinjerna och programmen skall syfta till att förbättra individens förmåga att förstå och att individuellt eller kollektivt påverka

5. The policies and programmes shall encourage and enable all persons, on an equal basis and without any discrimination whatsoever, to develop and use their capabilities for work in their own best interests and in accordance with their own aspirations, account being taken of the needs of society.

Article 2

With the above ends in view, each Member shall establish and develop open, flexible and complementary systems of general, technical and vocational education, educational and vocational guidance and vocational training, whether these activities take place whithin the system of formal education or outside it.

Article 3

1. Each Member shall gradually extend its systems of vocational guidance, including continuing employment information, with a view to ensuring that comprehensive information and the broadest possible guidance are available to all children, young persons and adults, including appropriate programmes for all handicapped and disabled persons.

2. Such information and guidance shall cover the choice of an occupation, vocational training and related educational opportunities, the employment situation and employment prospects, promotion prospects, conditions of work, safety and hygiene at work, and other aspects of working life in the various sectors of economic, social and cultural activity and at all levels of responsibility.

3. The information and guidance shall be supplemented by information on general aspects of collective agreements and of the rights and obligations of all concerned under labour law; this information shall be provided in accordance with national law and practice, taking into account the respective functions and tasks of the workers' and employers' organisations concerned.

arbetsmiljön och den sociala miljön.

5. Riktlinjerna och programmen skall uppmuntra och göra det möjligt för alla personer att på basis av jämställdhet och utan någon diskriminering utveckla och utnyttja sina yrkesfärdigheter i eget intresse och i enlighet med sina önskemål samtidigt som hänsyn tages till samhällets behov.

Artikel 2

För att uppnå de ovan angivna målen skall varje medlemsstat utforma och utveckla öppna, flexibla och inbördes förbundna system för allmänbildande undervisning, teknisk och yrkesteoretisk undervisning, studie- och yrkesvägledning och yrkesutbildning, oavsett om dessa aktiviteter äger rum inom eller utanför skolsystemet.

Artikel 3

1. Varje medlemsstat skall gradvis utvidga sina system för yrkesvägledning, inbegripet fortlöpande arbetsmarknadsinformation, för att säkerställa att alla barn, ungdomar och vuxna får tillgång till omfattande information och bredast möjliga vägledning, bland annat genom program som är lämpade för alla handikappade personer.

2. Denna information och vägledning skall omfatta yrkesval, yrkesutbildning och därmed förbundna studiemöjligheter, sysselsättningsläge och sysselsättningsutsikter, befordringsutsikter, arbetsvillkor, arbetarskydd och andra aspekter av arbetslivet inom olika sektorer av ekonomisk, social och kulturell verksamhet och på alla ansvarsnivåer.

3. Denna information och vägledning skall kompletteras genom information om allmänna aspekter av kollektivavtal och alla berörda parters rättigheter och skyldigheter enligt arbetslagstiftningen; denna information skall tillhandahållas i enlighet med nationell lagstiftning och praxis under hänsynstagande till berörda arbetstagar- och arbetsgivarorganisationers funktioner och uppgifter.

Article 4

Each Member shall gradually extend, adapt and harmonise its vocational training systems to meet the needs for vocational training throughout life of both young persons and adults in all sectors of the economy and branches of economic activity and at all levels of skill and responsibility.

Artikel 4

Varje medlemsstat skall gradvis utvidga, anpassa och harmonisera sina system för yrkesutbildning för att tillgodose behoven av yrkesutbildning under hela livet hos såväl ungdomar som vuxna inom alla sektorer av ekonomin, inom alla verksamhetsområden och på alla kvalifikations- och ansvarsnivåer.

Article 5

Policies and programmes of vocational guidance and vocational training shall be formulated and implemented in co-operation with employers' and workers' organisations and, as appropriate and in accordance with national law and practice, with other interested bodies.

Artikel 5

Riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning skall utformas och genomföras i samverkan med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och, då så är lämpligt och i överensstämmelse med nationell lagstiftning och praxis, med andra berörda organ.

Article 6

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Artikel 6

De officiella ratifikationerna av denna konvention skall delges internationella arbetsbyråns generaldirektör och registreras av honom.

Article 7

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Artikel 7

1. Denna konvention är bindande endast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer registrerats av generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratifikationer registrerats av generaldirektören.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Article 8

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration ot ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this

Artikel 8

1. Medlem som ratificerar denna konvention kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse som delges internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen träder ej i kraft förrän ett år efter det den registrerats.

2. Varje medlem, som ratificerar denna konvention och icke inom ett år efter utgång-

Convention and which does not, whithin the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period ot ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

en av den i föregående mom. nämnda tioårsperioden gör bruk av den uppsägningsrätt som medges i denna artikel, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter på de i denna artikel föreskrivna villkoren uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Article 9

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Artikel 9

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som delgivits honom av organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, som delgivits honom, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag då konventionen kommer att träda i kraft.

Article 10

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Artikel 10

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall för registrering jämlikt artikel 102 av Förenta nationernas stadga lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om varje ratifikation och uppsägning, som registrerats av honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Article 11

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Artikel 11

Närhelst internationella arbetsbyråns styrelse finner det erforderligt skall styrelsen förelägga internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för konventionens tillämpning och överväga om det finns skäl att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Article 12

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in

Artikel 12

1. Om konferensen antager en ny konvention, varigenom förevarande konvention helt

whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides –

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 8 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 13

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

eller delvis revideras, och den nya konventionen ej föreskriver annat,

a) skall, utan hinder av bestämmelserna i artikel 8, en medlems ratifikation av den nya konventionen i sig innefatta omedelbar uppsägning av förevarande konvention, under förutsättning att den nya konventionen trätt i kraft;

b) skall från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som ratificerat densamma men icke ratificerat den nya konvention, varigenom förevarande konvention revideras.

Artikel 13

De engelska och franska texterna till denna konvention skall ha lika vitsord.

Bilaga 4

Recommendation (No. 150) concerning vocational guidance and vocational training in the development of human resources.

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixtieth Session on 4 June 1975, and

Considering the importance of vocational guidance and vocational training in the implementation of employment policies and programmes, and

Noting the terms of existing international labour Conventions and Recommendations of direct relevance to employment policy and, in particular, of the Discrimination (Employment and Occupation) Convention and Recommendation, 1958, and of the Employment Policy Convention and Recommendation, 1964, and

Noting that the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation at its Eighteenth Session in 1974 adopted a Recommendation on Technical and Vocational Education, and

Noting that the International Labour Organisation and the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation have collaborated closely with a view to ensuring that the instruments of the two Organisations pursue harmonised objectives and avoid duplication and conflict, and that they will continue to collaborate closely with a view to the effective implementation of these instruments, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to human resources development: vocational guidance and vocational training, which is the sixth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation,

adopts this twenty-third day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-five the following Recommendation which may be cited as the Human Resources Development Recommendation, 1975:

(Översättning)

Rekommendation (nr 150) om yrkesvägledning och yrkesutbildning vid utvecklingen av mänskliga resurser

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 4 juni 1975 till sitt sextionde sammanträde,

som beaktar betydelsen av yrkesvägledning och yrkesutbildning vid genomförandet av riktlinjer och program rörande sysselsättningen,

som beaktar bestämmelserna i existerande av internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer som står i direkt samband med sysselsättningspolitiken och särskilt 1958 års konvention och rekommendation om diskriminering (anställning och yrkesutövning) och 1964 års konvention och rekommendation om sysselsättning, och

som konstaterar att Förenta nationernas organisations för utbildning, vetenskap och kultur allmänna konferens vid sitt adertonde sammanträde 1974 antog en rekommendation om teknisk utbildning och yrkesutbildning, och

som konstaterar att internationella arbetsorganisationen och Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur har samverkat intimt för att harmonisera målsättningar och undvika dubbleringar och motsättningar mellan de båda organisationernas instrument och att de skall fortsätta att samverka intimt för att säkerställa en effektiv tillämpning av dessa instrument, och

som beslutat antaga vissa förslag angående utveckling av mänskliga resurser: yrkesvägledning och yrkesutbildning, vilken fråga utgör den sjätte punkten på sammanträdets dagordning,

och som beslutat att dessa förslag skall taga formen av en rekommendation,

antager denna den tjugotredje dagen i juni månad år nittonhundrasjuttiofem följande rekommendation, som kan benämnas 1975 års rekommendation om utveckling av mänskliga resurser:

I. General Provisions

1. This Recommendation applies to the vocational guidance and vocational training of young persons and adults for all areas of economic, social and cultural life and at all levels of occupational skill and responsibility.

2. (1) For the purpose of this Recommendation, the qualification of the terms "guidance" and "training" by the term "vocational" means that guidance and training are directed to identifying and developing human capabilities for a productive and satisfying working life and, in conjunction with the different forms of education, to improve the ability of the individual to understand and, individually or collectively, to influence working conditions and the social environment.

(2) The definition contained in sub-paragraph (1) of this Paragraph applies to guidance, to initial and further training, and to retraining, whatever the way in which they are provided and whatever the level of skill and responsibility.

3. In giving effect to this Recommendation, member States should take account of guidelines supplementing its provisions which may be formulated by regional conferences, industrial committees and meetings of experts or consultants convened by the International Labour Organisation and other competent bodies.

I. Allmänna anvisningar

1. Denna rekommendation är tillämplig beträffande yrkesvägledning och yrkesutbildning för ungdomar och vuxna inom alla områden av det ekonomiska, sociala och kulturella livet och på alla nivåer av yrkesskicklighet och ansvar.

2. (1) I denna rekommendation innebär sammansättningsledet "yrkes-" i termerna "yrkesvägledning" och "yrkesutbildning" att vägledningen och utbildningen syftar till att utröna och utveckla mänskliga anlag för ett produktivt och tillfredsställande arbetsliv och att i förening med olika former av undervisning förbättra individens förmåga att förstå och att individuellt eller kollektivt påverka arbetsvillkoren och den sociala miljön.

(2) Den under (1) ovan i denna punkt upptagna definitionen avser vägledning, grundutbildning, vidareutbildning och omskolning, oavsett hur de tillhandahålls och oavsett kvalifikations- och ansvarsnivå.

3. Vid genomförandet av denna rekommendation bör medlemsstaterna beakta de kompletterande riktlinjer som kan komma att utformas av regionala konferenser, industrikommittéer och möten med experter eller rådgivare, som sammankallas av internationella arbetsorganisationen, och av andra kompetenta organ.

II. Policies and Programmes

4. (1) Members should adopt and develop comprehensive and co-ordinated policies and programmes of vocational guidance and vocational training, closely linked with employment, in particular through public employment services.

(2) These policies and programmes should take due account of–

a) employment needs, opportunities and problems, both regional and national;

b) the stage and level of economic, social and cultural development; and

c) the mutual relationships between human resources development and other economic, social and cultural objectives.

II. Riktlinjer och program

4. (1) Medlemsstaterna bör antaga och utveckla omfattande och samordnade riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning i nära anslutning till sysselsättningen, särskilt genom den offentliga arbetsförmedlingen.

(2) Dessa riktlinjer och program bör taga vederbörlig hänsyn till:

a) behov, möjligheter och problem i fråga om sysselsättning på såväl regional som nationell nivå;

b) den ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingens stadium och nivå;

c) de ömsesidiga sambanden mellan utvecklingen av mänskliga resurser och andra

(3) The policies and programmes should be pursued by methods that are appropriate to national conditions.

(4) The policies and programmes should encourage and enable all persons, on an equal basis and without any discrimination whatsoever, to develop and use their capabilities for work in their own best interests and in accordance with their own aspirations, account being taken of the needs of society.

(5) Such policies and programmes should also encourage undertakings to accept responsibility for training workers in their employment. Undertakings should co-operate with the representatives of their workers when planning their training programmes and should ensure, as far as possible, that these programmes are in line with those of the public training system.

(6) Such policies and programmes should have as objectives–

a) to ensure entry into productive employment, including self-employment, which corresponds to personal aptitudes and aspirations, and to facilitate occupational mobility;

b) to promote and develop creativity, dynamism and initiative with a view to maintaining or increasing work effectiveness;

c) to protect persons against unemployment or other loss of income or earning capacity deriving from lack of demand for their skills as well as against underemployment;

d) to protect persons against excessive physical or mental strain in employment;

e) to protect persons against occupational hazards by making high standards of teaching occupational safety and health an integral part of training for each trade or occupation;

f) to assist persons in their quest for satisfaction at work, for individual achievement and self-expression, and for the betterment of their lot in life through their own efforts to improve the quality or modify the nature of their contribution to the economy;

g) to achieve social, cultural and economic advancement and continuing adjustment to change, with the participation of all concerned in reshaping the work requirements;

h) to achieve the full participation of all groups in society in the process of development and in sharing the benefits deriving from it.

ekonomiska, sociala och kulturella målsättningar.

(3) Riktlinjerna och programmen bör fullföljas genom metoder lämpade efter de nationella förhållandena.

(4) Riktlinjerna och programmen bör uppmuntra och göra det möjligt för alla personer att på basis av jämställdhet och utan någon diskriminering utveckla och utnyttja sina yrkesfärdigheter i eget intresse och i enlighet med sina önskemål samtidigt som hänsyn tages till samhällets behov.

(5) Dessa riktlinjer och program bör även uppmuntra företagen att åtaga sig ansvar för att utbilda de arbetstagare som är sysselsatta hos dem. Företagen bör samverka med representanter för sina arbetstagare när de planerar sina utbildningsprogram och bör i möjligaste mån tillse att dessa program är samstämmiga med det offentliga utbildningssystemets program.

(6) Dessa riktlinjer och program bör syfta till:

a) att säkerställa tillträde till produktiv sysselsättning, inbegripet sysselsättning som självständig yrkesutövare, som svarar mot personliga anlag och önskemål, och att underlätta yrkesmässig rörlighet;

b) att främja och utveckla kreativitet, dynamik och initiativ för att upprätthålla och öka arbetseffektiviteten;

c) att skydda personer mot arbetslöshet eller annan förlust av inkomst eller förvärvsförmåga till följd av bristande efterfrågan på deras färdigheter samt mot undersysselsättning;

d) att skydda personer mot överdrivna fysiska eller psykiska påfrestningar i yrkesarbete;

e) att skydda personer mot yrkesrisker genom att infoga en högvärdig undervisning i arbetarskydd som en integrerande del av all yrkesutbildning;

f) att hjälpa personer i deras strävan att uppnå tillfredsställelse i arbetet, individuell framgång och självförverkligande samt att förbättra sina levnadsvillkor genom egna ansträngningar att förbättra kvaliteten eller förändra arten av deras insatser i det ekonomiska livet;

g) att främja socialt, kulturellt och ekonomiskt framåtskridande och fortgående anpassning till förändringar under medverkan

5. (1) With the above ends in view, Members should establish and develop open flexible and complementary systems of general, technical and vocational education, educational and vocational guidance and vocational training, whether these activities take place within the system of formal education or outside it.

(2) Members should aim in particular at–

a) ensuring that all have equal access to vocational guidance and vocational training;

b) providing, on a continuing basis, broadly conceived and realistic vocational guidance for the various groups of the population in all branches of economic activity;

c) developing comprehensive systems of vocational training covering all aspects of productive work in all branches of economic activity;

d) facilitating mobility between different lines of training, whithin and between the various occupations and sectors of economic activity and between different levels of responsibility;

e) co-ordinating vocational training for one sector of the economy or branch of economic activity with vocational training for other sectors or branches;

f) establishing patterns of systematic vocational training in all branches of economic activity and for all types of work and levels of skill and responsibility;

g) providing all workers with real possibilities for re-entering the educational system, at a level which takes account of their work experience;

h) establishing close co-operation and coordination between vocational guidance and vocational training provided outside the school system, on the one hand, and educational guidance and the school system, on the other;

i) establishing conditions permitting workers to supplement their vocational training by trade union education given by their representative organisations;

j) undertaking research and adapting administrative arrangements and methods as required for implementing the programmes of vocational guidance and vocational training.

6. The policies and programmes of vocational guidance and vocational training should–

av alla berörda vid omgestaltning av arbetskraven;

h) att uppnå alla samhällsgruppers fulla delaktighet i utvecklingsprocessen och i de fördelar den för med sig.

5. (1) Med de ovan angivna målen i sikte bör medlemsstaterna utforma och utveckla öppna, flexibla och inbördes förbundna system för allmänbildande undervisning, teknisk och yrkesteoretisk undervisning, studie- och yrkesvägledning och yrkesutbildning, oavsett om dessa aktiviteter äger rum inom eller utanför skolsystemet.

(2) Medlemsstaterna bör särskilt sträva efter att:

a) säkerställa att alla får tillgång på lika villkor till yrkesvägledning och yrkesutbildning;

b) fortlöpande tillhandahålla brett upplagd och realistisk yrkesvägledning för olika befolkningsgrupper inom alla näringsgrenar;

c) utveckla omfattande system av yrkesutbildning som innefattar alla aspekter av produktivt arbete i alla näringsgrenar;

d) underlätta rörligheten mellan olika utbildningslinjer, inom och mellan olika yrken och sektorer av ekonomisk aktivitet och mellan olika ansvarsnivåer;

e) samordna yrkesutbildningen för en sektor av ekonomin eller en näringsgren med yrkesutbildningen för andra sektorer eller näringsgrenar;

f) uppställa modeller för systematisk yrkesutbildning inom alla näringsgrenar och för alla typer av arbete och för alla kvalifikations- och ansvarsnivåer;

g) bereda alla arbetande reella möjligheter att återinträda i undervisningssystemet på en nivå som svarar mot deras arbetserfarenhet;

h) åstadkomma intim samverkan och samordning mellan å ena sidan yrkesvägledning och yrkesutbildning, som äger rum utanför skolsystemet, och å andra sidan studievägledningen och skolsystemet;

i) skapa förutsättningar för att arbetstagare skall kunna komplettera sin yrkesutbildning genom facklig utbildning som tillhandahålls av deras representativa organisationer;

j) utföra undersökningar och anpassa administrativa anordningar och metoder på sätt som erfordras för genomförande av programmen för yrkesvägledning och yrkesutbildning.

a) be co-ordinated with policies and major programmes of social and economic development such as employment promotion, social integration, rural development, development of crafts and industry, adaptation of methods and organisation of work to human requirements and improvement of working conditions;

b) take account of international economic and technological interaction and co-operation;

c) be reviewed periodically in relation to current and planned social and economic development;

d) promote activities which will stimulate workers to contribute to improved international relations;

e) contribute to fuller understanding of technical, scientific, economic, social and cultural matters;

f) create and develop an appropriate infrastructure for providing adequate training respecting the essential standards of occupational health and safety.

6. Riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning bör:

a) samordnas med riktlinjer och större program för social och ekonomisk utveckling, såsom främjande av sysselsättning, social integration, landsbygdsutveckling, utveckling av hantverk och industri, anpassning av arbetsmetoder och arbetsorganisation efter människornas behov samt förbättring av arbetsvillkoren;

b) beakta internationell ekonomisk och teknologisk växelverkan och samverkan;

c) periodiskt omprövas med hänsyn till den aktuella och planerade sociala och ekonomiska utvecklingen;

d) främja aktiviteter som stimulerar de arbetande att medverka till förbättrade internationella relationer;

e) medverka till bättre förståelse av tekniska, vetenskapliga, ekonomiska, sociala och kulturella frågor;

f) skapa och utveckla en lämplig infrastruktur för att tillhandahålla en fullgod utbildning beträffande de grundläggande normerna för arbetarskyddet.

III. Vocational Guidance

7. (1) Members should gradually extend their systems of vocational guidance including continuing employment information, with a view to ensuring that comprehensive information and the broadest possible guidance are available to all children, young persons and adults, including appropriate programmes for all handicapped and disabled persons.

(2) Such information and guidance should cover the choice of an occupation, vocational training and related educational opportunities, the employment situation and employment prospects, promotion prospects, conditions of work, safety and hygiene at work, and other aspects of working life in the various sectors of economic, social and cultural activity and at all levels of responsibility.

(3) The information and guidance should be supplemented by information on general aspects of collective agreements and of the rights and obligations of all concerned under labour law; this information should be provided in accordance with national law and

III. Yrkesvägledning

7. (1) Medlemsstaterna bör gradvis utvidga sina system för yrkesvägledning och för fortlöpande arbetsmarknadsinformation för att säkerställa att omfattande information och bredast möjliga vägledning står till buds för alla barn, ungdomar och vuxna, däri inbegripet lämpliga program för alla handikappade personer.

(2) Denna information och vägledning bör omfatta yrkesval, yrkesutbildning och därmed förbundna studiemöjligheter, sysselsättningssituation och sysselsättningsutsikter, befordringsutsikter, arbetsvillkor, arbetarskydd och andra aspekter av arbetslivet inom olika sektorer av ekonomisk, social och kulturell verksamhet och på alla ansvarsnivåer.

(3) Denna information och vägledning bör kompletteras genom information om allmänna aspekter av kollektivavtal och alla berörda parters rättigheter och skyldigheter enligt arbetslagstiftningen; denna information bör tillhandahållas i enlighet med nationell lagstiftning och praxis under hänsynstagande till berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisa-

practice, taking into account the respective functions and tasks of the workers' and employers' organisations concerned.

8. (1) The main objectives of vocational guidance programmes should be to–

a) provide children and young persons not yet in the labour force with the basis for choosing a line of education or vocational training in the light of their aptitudes, abilities and interests and of employment opportunities;

b) assist persons in programmes of education and vocational training to derive the maximum benefit from them and to prepare themselves either for supplementary education or vocational training or for entry into an occupation and for continuing education and training as and when required during their working lives;

c) assist persons who are entering the labour force, who seek to change their work activities, or who are unemployed, to choose an occupation and to plan related education and vocational training;

d) inform employed persons of opportunities for improving their occupational development potential, their level of performance, their earnings and their position, of the educational and vocational training requirements and of the facilities available for this purpose;

e) promote general awareness of the contributions which are and can be made by the various sectors of the economy and branches of economic activity, including those which have traditionally enjoyed little prestige, to general development and to expanding employment;

f) assist co-operating institutions to provide information and feedback on the effectiveness of particular training programmes as an integral part of vocational guidance.

(2) Members should ensure that such programmes are compatible with the right to freedom of choice in selecting an occupation and to fair promotion opportunities as well as the right to education.

9. In extending the scope of their systems of vocational guidance, Members should pay special attention to–

a) helping children and young persons at school to gain an appreciation of the value and importance of work and an understanding of the world of work as well as to familiarize themselves with the various occupational opportunities open to them;

b) helping persons, their parents and those who influence them to understand the significance of vocational guidance programmes and to appreciate the relationship between such programmes and the needs of the individual and of society;

c) helping persons to understand the relationship between work and other aspects of life and the way in which the various types of work and occupational patterns may influence their lives;

d) helping persons to understand their own characteristics, including their aptitudes, abilities, interests and limitations, which affect their occupational development;

e) helping persons to understand the need for continuous adaptation to changing conditions of work throughout their working lives;

f) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about occupations and employment opportunities and how to use such information;

g) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about educational and training opportunities and how to use such information;

h) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about the conditions of work, including health and safety conditions, in various occupations and how to use such information;

i) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about the organisation of industry and commerce and the economic factors affecting it and how to use such information;

j) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about the rights and responsibilities of workers and how to use such information;

k) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about the role of workers' and employers' organisations and how to use such information;

l) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about the social security and social welfare services and how to use such information;

m) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about the role of vocational guidance and how to use such information;

n) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about the role of vocational training and how to use such information;

o) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about the role of vocational rehabilitation and how to use such information;

p) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about the role of the public employment service and how to use such information;

q) helping persons to understand the need for and the means of acquiring information about the role of other services and how to use such information.

10. (1) Vocational guidance programmes should be available to all persons, irrespective of age, sex, race, religion, national extraction, social origin, political opinion or membership of a trade union.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons with special needs, including persons with physical or mental handicaps.

11. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all branches of economic activity and in all parts of the country.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in rural areas, including migratory workers.

12. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons of all ages.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to young persons, including those who have left school.

13. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons at all stages of their working lives.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons who are unemployed, including those who have been unemployed for a long time.

14. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of employment.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of employment, including persons working irregular hours, persons working part-time and persons working in the home.

15. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of education and training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of education and training, including persons undergoing part-time education and training and persons undergoing education and training in the home.

16. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of unemployment.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of unemployment, including persons who have been unemployed for a long time.

17. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

18. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

19. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

20. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

21. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

22. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

23. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

24. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

25. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

26. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

27. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

28. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

29. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

30. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

31. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

32. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

33. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

34. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

35. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

36. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

37. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

38. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

39. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

40. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

41. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

42. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

43. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

44. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

45. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

46. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

47. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

48. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

49. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

50. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

51. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

52. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

53. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

54. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

55. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

56. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

57. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

58. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

59. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

60. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

61. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

62. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

63. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

64. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

65. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

66. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

67. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

68. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

69. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

70. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

71. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

72. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

73. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

74. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

75. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

76. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

77. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

78. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

79. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

80. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

81. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

82. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

83. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

84. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

85. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

86. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

87. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

88. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

89. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

90. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

91. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

92. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

93. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

94. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

95. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

96. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

97. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

98. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational rehabilitation.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational rehabilitation, including persons undergoing part-time vocational rehabilitation and persons undergoing vocational rehabilitation in the home.

99. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational training.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational training, including persons undergoing part-time vocational training and persons undergoing vocational training in the home.

100. (1) Vocational guidance programmes should be available to persons in all forms of vocational guidance.

(2) Special measures should be taken to ensure that vocational guidance programmes are available to persons in unusual forms of vocational guidance, including persons undergoing part-time vocational guidance and persons undergoing vocational guidance in the home.

ise themselves with the conditions of work in as broad a range of occupations as possible—taking account of the employment and career opportunities that may by open to them—and with requirements for taking advantage of these opportunities;

b) giving children and young persons who have never been to school, or who left school early, information on as broad a range of occupations as possible and on employment opportunities in these occupations, as well as guidance on how they may gain access to them;

c) giving adults in employment, including self-employment, information on trends and objectives in development which concern them and in particular on the implications of social, technical and economic change for their field of work;

d) giving unemployed and under-employed persons all the necessary information and guidance on possibilities of finding employment or improving their employment situation and on means available for achieving this purpose;

e) giving persons who meet special problems in relation to education, vocational training or employment, assistance in overcoming them within over-all measures aiming at social progress.

10. (1) Both group vocational guidance programmes—namely the dissemination of factual material and counselling for groups of persons who have similar vocational needs—and individual counselling should be made available.

(2) Individual counselling should be available, in particular, to young persons and adults requiring specialised assistance in identifying their occupational aptitudes, abilities and interests, in assessing the educational, vocational training and employment opportunities which are likely to be available to them, and in choosing a line of education, vocational training or employment.

(3) Individual counselling—and, as appropriate, group vocational guidance activities—should take into account the individual's specific need of information and support, with particular attention to the physically and mentally handicapped and disabled as well as to socially and educationally disadvantaged persons. They may include exercises in seek-

b) ge barn och ungdomar som aldrig har gått i skola eller som har avslutat sin skolgång i förtid information om så många yrkesområden som möjligt, om möjligheterna till sysselsättning i dessa yrken och om hur de kan få tillträde till dem;

c) informera yrkesverksamma vuxna personer, inberäknat självständiga yrkesutövare, om utvecklingstendenser och utvecklingsmål som berör dem och särskilt om konsekvenserna för deras arbetsfält av sociala, ekonomiska och tekniska förändringar;

d) ge arbetslösa och undersysselsatta personer all erforderlig information och vägledning beträffande möjligheterna att finna sysselsättning eller förbättra sin sysselsättningssituation och om de medel som står till buds för att nå detta mål;

e) ge personer, som möter särskilda problem i samband med studier, yrkesutbildning eller sysselsättning, hjälp att övervinna svårigheterna inom ramen för allmänna åtgärder som syftar till socialt framåtskridande.

10. (1) Program såväl för kollektiv yrkesvägledning – det vill säga spridande av konkreta informationer och rådgivning för grupper av personer som har likartade yrkesbehov – som för individuell rådgivning bör ställas till förfogande.

(2) Individuell rådgivning bör särskilt stå till buds för ungdomar och vuxna, som behöver specialiserad hjälp för att utröna sina yrkesanlag, yrkesfärdigheter och yrkesintressen, för att bedöma de möjligheter till studier, yrkesutbildning och sysselsättning som kan väntas stå dem till buds och för att välja en viss inriktning med avseende på studier, yrkesutbildning eller sysselsättning.

(3) Den individuella rådgivningen – och då så är lämpligt de kollektiva yrkesvägledningsaktiviteterna – bör beakta individens specifika behov av information och stöd och särskilt ägna uppmärksamhet åt fysiskt och psykiskt handikappade, ävensom åt socialt och bildningsmässigt missgynnade personer. Den kan innefatta övning i sökande och utvärdering av information och i beslutsfattande, ävensom övning i att välja bland ett flertal valmöjligheter och målsättningar med avseende på karriären i syfte att utveckla förmågan att träffa ett övertänkt val. Den bör alltid beakta individens rätt att göra sitt eget val på grundvalen av allsidig information.

ing and evaluating information and in decision making, as well as exposure to expanded career choices and goals, in order to develop the capacity to make an informed choice. They should always take into account the individual's right to make his own choice on the basis of comprehensive relevant information.

(4) Individual counselling should, whenever required, be supplemented by advice for remedial action and such other help as may be useful for the purposes of vocational adjustment.

11. Members whose vocational guidance programmes are in the early stages of development should, in the first instance, aim at–

a) drawing the attention of young persons to the importance of choosing general and vocational education taking full account of existing employment prospects and of trends in economic and social development, as well as of their personal aptitudes and interests;

b) assisting those groups of the population which require help in overcoming traditional restrictions on their free choice of education, vocational training or occupation;

c) meeting the needs of those with special potential in fields of work which are of major importance,

12. Members should make full use, in their vocational guidance programmes, of all available facilities and media through which the various groups of the population concerned can be reached most effectively.

13. (1) Wherever practicable, appropriate tests of capacity and aptitude–including both physiological and psychological characteristics–and other methods of examination should be made available for use in vocational guidance as appropriate to the needs of individual cases.

(2) Such tests and other methods of examination should be used only in agreement with the person seeking guidance and in conjunction with other methods of exploring personal characteristics; they should be carried out only by specialists.

(3) The results obtained in the application of such tests and other methods of examination should not be communicated to a third person without the express agreement of the person examined,

14. (1) Where tests and other methods of

(4) Den individuella rådgivningen bör, då så erfordras, kompletteras med råd beträffande olika medel för och former av hjälp som kan vara till nytta för vederbörandes yrkesanpassning.

11. Medlemsstater vilkas program för yrkesvägledning befinner sig i ett tidigt utvecklingsstadium bör i första hand sträva till att:

a) fästa unga personers uppmärksamhet på betydelsen av att välja program för allmänbildande och yrkesinriktad utbildning under fullt beaktande av föreliggande sysselsättningsutsikter och tendenser i den ekonomiska och sociala utvecklingen, ävensom till deras personliga anlag och intressen;

b) bistå de befolkningsgrupper som behöver hjälp för att övervinna traditionella inskränkningar i deras fria val av undervisning, yrkesutbildning eller yrke;

c) tillgodose behoven hos dem som har särskilda förutsättningar inom arbetsområden som har en väsentlig betydelse.

12. Medlemsstaterna bör i sina program för yrkesvägledning till fullo utnyttja till buds stående anordningar och kommunikationsmedia, genom vilka de olika berörda befolkningsgrupperna kan nås mest effektivt.

13. (1) I mån av möjlighet bör lämpliga färdighets- och anlagstest – som avser såväl fysiologiska som psykologiska egenskaper – och andra undersökningsmetoder komma till användning i yrkesvägledningen i enlighet med behoven i de enskilda fallen.

(2) Sådana test och andra undersökningsmetoder bör endast användas efter samtycke av den person som önskar vägledning och i kombination med andra metoder att utröna personliga egenskaper. De bör enbart utföras av specialister.

(3) Resultaten av dessa test och andra undersökningar bör inte delges utomstående utan uttryckligt medgivande av den person som undersökts.

14. (1) Då test och andra undersökningsmetoder används vid yrkesvägledning, bör de standardiseras för de berörda åldersgrupperna, befolkningsgrupperna och kulturerna och valideras för de särskilda ändamål för vilka de är avsedda.

(2) Det bör finnas ett fortlöpande program för utveckling och justering med regelbundna

examination are employed in vocational guidance, they should be standardised for the age groups, populations and cultures concerned and should be validated for the particular purposes for which they are intended.

(2) There should be a continuing programme for the development and restandardisation, at regular intervals, of such tests and other methods of examination in order to take account of changing conditions and life styles.

IV. Vocational Training

A. General Provisions

15. (1) Members should gradually extend, adapt and harmonise the vocational training systems of their respective countries to meet the needs for vocational training throughout life of both young persons and adults in all sectors of the economy and branches of economic activity and at all levels of skill and reponsibility.

(2) In doing so they should pay special attention to—

a) providing opportunities for promotion which should be open, wherever possible, to persons with the desire and ability to reach higher levels of skill and responsibility;

b) improving vocational training in sectors of the economy and branches of economic activity in which vocational training is largely unsystematic and in which obsolescent technologies and methods of work prevail;

c) providing vocational training for members of the population who had not received adequate attention in the past, in particular for groups which are economically or socially disadvantaged;

d) effectively co-ordinating general education and vocational training, theoretical and practical instruction and initial and further training.

(3) Vocational training programmes should be so conceived as to promote full employment and the development of the capabilities of each person.

16. Vocational training programmes for individual occupations and branches of economic activity should, as appropriate, be arranged in progressive stages which together

mellanrum av dessa test och andra undersökningsmetoder med hänsyn till förändringar i levnadsförhållanden och livsformer.

IV. Yrkesutbildning

A. Allmänna bestämmelser

15. (1) Medlemsstaterna bör gradvis utvidga, anpassa och harmonisera systemen för yrkesutbildning i sina länder för att tillgodose behoven av yrkesutbildning under hela livet hos såväl ungdomar som vuxna inom alla sektorer av ekonomin och alla verksamhetsområden och på alla kvalifikations- och ansvarsnivåer.

(2) Härvidlag bör de ägna särskild uppmärksamhet åt att

a) skapa befordringsmöjligheter som närhelst det är möjligt bör stå öppna för personer som har önskan och förmåga att uppnå högre kvalifikations- och ansvarsnivåer;

b) förbättra yrkesutbildningen inom de sektorer av ekonomin och de verksamhetsområden där yrkesutbildningen i stor utsträckning sker osystematiskt och där de metoder och tekniker som används håller på att bli föråldrade;

c) tillhandahålla yrkesutbildning för medlemmar av befolkningen som tidigare inte blivit tillräckligt uppmärksammade, särskilt för grupper som är ekonomiskt eller socialt missgynnade;

d) effektivt samordna allmänbildande undervisning och yrkesutbildning, teoretisk och praktisk undervisning samt grundutbildning och vidareutbildning.

(3) Programmen för yrkesutbildning bör vara så utformade att de främjar full sysselsättning och utvecklingen av vars och ens färdigheter.

16. Yrkesutbildningsprogram för särskilda yrken och näringsgrenar bör då så är lämpligt anordnas i successiva stadier som tillsammans ger tillräckliga möjligheter till:

a) grundutbildning för ungdomar och vux-

provide adequate opportunities for–

a) initial training for young persons and adults with little or no previous work experience;

b) further training which should enable persons engaged in an occupation–

(i) to improve their performance or broaden the range of activities which they can undertake, to proceed to higher-level work or to gain promotion;

(ii) to update their knowledge and skills in the light of developments in the occupation concerned;

c) retraining to enable adults to acquire new qualifications for a different occupational field;

d) such further education as is necessary to complement the training;

e) training in safety and health at the place of work, especially for young persons and adults with little previous work experience;

f) acquiring information on rights and obligations in employment, including social security schemes.

17. (1) Every effort should be made to develop and utilise to the full, if necessary with public financing, existing and potential vocational training capacity, including the resources available in undertakings, in order to provide programmes of continuing vocational training.

(2) In the provision of training, advantage should be taken, as appropriate, of mass media, mobile units, and correspondence courses and other self-instruction programmes.

18. Programmes of initial training for young persons with little or no work experience should include in particular–

a) general education which is co-ordinated with practical training and related theoretical instruction;

b) basic training in knowledge and skills common to several related occupations which could be given by an educational or vocational training institution or in an undertaking either on or off the job;

c) specialisation in directly usable knowledge and skills of employment opportunities which already exist or are to be created;

d) supervised initiation into a real work situation.

19. (1) Full-times courses of initial training

na med ringa eller ingen tidigare arbetserfarenhet;

b) fortsatt utbildning som bör göra det möjligt för yrkesverksamma personer att:

(i) förbättra sin prestationsförmåga eller vidga fältet av aktiviteter som de kan utföra, övergå till arbete på en högre nivå eller vinna befordran;

(ii) aktualisera sina kunskaper och yrkeskvalifikationer med hänsyn till utvecklingen inom deras yrke;

c) omskolning som gör det möjligt för vuxna personer att förvärva nya kvalifikationer inom ett annat yrkesområde;

d) sådan vidareutbildning som erfordras för att komplettera utbildningen;

e) utbildning i arbetarskydd på arbetsplatsen, särskilt för ungdomar och vuxna med ringa tidigare arbetserfarenhet;

f) information om rättigheter och skyldigheter i arbetet, inbegripet system för social trygghet.

17. (1) Alla ansträngningar bör göras för att, om så är nödvändigt med hjälp av allmänna medel, utveckla och till fullo utnyttja föreliggande eller potentiella möjligheter till yrkesutbildning, inberäknat företagens resurser, för att erbjuda program för fortlöpande yrkesutbildning.

(2) Utbildningsprogrammen bör allt efter behov och möjligheter utnyttja massmedia, rörliga enheter, korrespondenskurser och andra självinstruerande program.

18. (1) Program för grundutbildning av ungdomar med ringa eller ingen arbetserfarenhet bör särskilt innefatta:

a) allmänbildande undervisning som är samordnad med praktisk utbildning och med teoretisk undervisning som kompletterar denna;

b) grundläggande utbildning i kunskaper och färdigheter som är gemensamma för ett flertal besläktade yrken och som kan ges av en institution för undervisning eller yrkesutbildning eller i ett företag, på eller utanför arbetsplatsen;

c) specialisering i kunskaper och färdigheter som är direkt användbara för sysselsättningsmöjligheter som redan existerar eller som skall tillskapas;

d) introduktion under handledning i en verklig arbetssituation;

19. (1) Vid kurser för bundutbildning på

ing should, wherever possible, provide for adequate synchronisation between theoretical tuition in training institutions and training given on the job in undertakings in order to ensure that the former is related to the real work situation; similarly, practical training off the job should, as far as possible, be related to real work situations.

(2) Training on the job arranged as an integral part of courses given by training institutions should be planned jointly by the undertakings, institutions and workers' representatives concerned with a view to–

a) enabling the trainees to apply in actual working conditions what they have learned off the job;

b) providing training in aspects of the occupation which cannot be covered outside undertakings;

c) familiarising young persons with little or no work experience with the requirements and conditions they are likely to encounter at work and with their responsibilities within a working group.

20. Persons entering employment after completing the full-time courses mentioned in Paragraph 19 above should receive–

a) induction to familiarise them with the nature and objectives of the undertaking and the conditions in which work is performed there;

b) systematic complementary training on the job, together with the necessary theoretical courses;

c) as far as possible, planned experience in a series of activities and functions of training value, including adjustment to the workplace.

21. The competent authorities should, in line with national planning and national laws and regulations and after consultation of employers' and workers' organisations, establish national or regional further-training plans related to employment.

22. (1) Undertakings should, in consultation with workers' representatives, with the persons concerned and whith those in charge of their work, establish and review at regular intervals further-training plans for persons in their employment at all levels of skill and responsibility; a joint committee may be established for the purpose.

(2) These plans should–

heltid bör då så är möjligt, sörjas för en lämplig synkronisering mellan teoretisk undervisning i utbildningsinstitutioner och utbildning som ges på arbetsplatsen/inom företag i syfte att säkerställa att den teoretiska undervisningen svarar mot den verkliga arbetssituationen; på liknande sätt bör praktisk utbildning utanför arbetsplatsen i mån av möjlighet svara mot verkliga arbetssituationer.

(2) Utbildning på arbetsplatsen, anordnad som en integrerande del av kurser som ges av utbildningsinstitutioner, bör planeras gemensamt av berörda företag, institutioner och representanter för arbetstagarna för att:

a) göra det möjligt för eleverna att under verkliga arbetsförhållanden tillämpa vad de har lärt sig utanför arbetsplatsen;

b) tillhandahålla utbildning i aspekter av yrket som man bara kan bli förtrogen med inom ett företag;

c) göra ungdomar med ringa eller ingen arbetserfarenhet förtrogna med de krav och villkor de kan väntas möta i arbetet och med deras ansvar inom en arbetsgrupp.

20. Personer som tillträder en anställning efter att ha avslutat de i punkt 19 ovan nämnda heltidskurserna bör få:

a) introduktion för att göra dem förtrogna med företagets art och uppgifter och de förhållanden varunder arbetet utförs där;

b) systematisk kompletterande utbildning på arbetsplatsen jämte erforderliga teoretiska kurser;

c) i mån av möjlighet planmässigt förvärvande av erfarenhet i en rad aktiviteter och funktioner av värde för utbildningen, inberäknat anpassning till arbetsplatsen.

21. Vederbörande myndigheter bör inom ramen för nationell planering och nationell lagstiftning och efter samråd med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer uppställa nationella eller regionala planer för vidareutbildning i anslutning till sysselsättningsförhållandena.

22. (1) Företagen bör i samråd med representanter för arbetstagarna, med de berörda personerna och med dem som har ansvaret för deras arbete uppställa och med regelbundna mellanrum ompröva planer för vidareutbildning av hos dem anställda personer på alla kvalifikations- och ansvarsnivåer. En gemensam kommitté kan bildas för detta ändamål.

a) provide opportunities to qualify for advancement to higher levels of skill and responsibility;

b) cover technical and other training and work experience for the persons concerned;

c) take account of the abilities and interests of the persons concerned as well as of work requirements.

(3) Persons in charge of the work of others should have an obligation to make an effective contribution to the success of further-training plans.

(4) Organisational responsibility for the establishment, implementation and review of further-training plans should be clearly defined and should be assigned, as far as possible, to a special unit or to one or more persons operating at a level commensurate with such responsibility.

23. (1) Workers being trained within an undertaking should–

a) receive adequate allowances or remuneration;

b) be covered by the social security measures applicable to the regular workforce of the undertaking concerned.

(2) Workers receiving training off the job should be granted educational leave in accordance with the terms of the Paid Educational Leave Convention and Recommendation, 1974.

(2) Dessa planer bör:

a) erbjuda möjligheter att kvalificera sig för avancemang till högre kvalifikations- och ansvarsnivåer;

b) innefatta teknisk och annan utbildning och arbetserfarenhet för berörda personer;

c) beakta såväl de berörda personernas färdigheter och intressen som arbetskraven.

(3) Personer med ansvar för andras arbete bör ha skyldighet att effektivt medverka till ett framgångsrikt genomförande av planer för vidareutbildning.

(4) Det organisatoriska ansvaret för uppställande, genomförande och omprövning av planer för vidareutbildning bör vara klart definierat och bör så vitt möjligt åläggas en speciell enhet eller en eller flera personer som fungerar på en nivå som svarar mot detta ansvar.

23. (1) Arbetstagare som utbildas inom ett företag bör

a) få tillräckligt höga bidrag eller löner;

b) bli delaktiga av samma åtgärder för social trygghet som det berörda företagets reguljära personal.

(2) Arbetstagare som får utbildning utanför arbetsplatsen bör beviljas ledighet för studier i enlighet med bestämmelserna i 1974 års konvention och rekommendation om betald ledighet för studier.

B. Vocational Training Standards and Guidelines

24. (1) Initial and further training leading to recognised occupational qualifications should be covered as far as possible by general standards set or approved by the competent body, after consultation with the employers' and workers' organisations concerned.

(2) These standards should indicate–

a) the level of skills and knowledge required of candidates for the various vocational training courses;

b) the level of performance to be attained in each major activity or function of the occupation concerned during each phase of training and, as far as possible, the content and duration of training and the facilities and equipment needed to ensure that the level of performance indicated may be attained;

B. Normer och riktlinjer för yrkesutbildning

24. (1) Grundutbildning och vidareutbildning som leder till erkända yrkeskvalifikationer bör så vitt möjligt regleras av allmänna normer som uppställts eller godkänts av vederbörande organ efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

(2) Dessa normer bör angiva:

a) de färdighets- och kunskapsnivåer som krävs av kandidater till olika yrkesutbildningskurser;

b) den kompetensnivå som skall uppnås i varje viktigare aktivitet eller funktion i det berörda yrket under varje fas av utbildningen och så vitt möjligt utbildningens innehåll och varaktighet samt de anordningar och den utrustning som erfordras för att uppnå denna kompetensnivå;

c) den del av yrkesutbildningen som skall ombesörjas av skolsystemet, av institutioner

c) the part of the vocational training to be provided by the system of formal education, by vocational training institutions, by undertakings through training on the job, or by other means;

d) the character and duration of any work experience that may be required in vocational training programmes;

e) the training content, on the basis of the principles of multi-purpose training and occupational mobility;

f) the methodology to be applied, taking into account the objectives of the training and the characteristics of the trainees;

g) any examinations to be taken or other means of assessing achievement;

h) the certificates to be issued on successful completion of vocational training.

25. (1) The same occupation may be covered by more than one vocational training standard when, and for as long as, the conditions in which the work is carried out and the activities it involves vary widely between different sectors of the economy, branches of economic activity or undertakings of different sizes.

(2) Standards covering the same occupations should be co-ordinated in order to facilitate job mobility, with full recognition of the qualifications already held and of work experience in the occupation.

26. (1) Guidelines indicating the desirable organisation and content of vocational training should be established for occupations, levels of skill and knowledge and levels of responsibility for which the standards provided for in Paragraph 24 of this Recommendation are shown not to be appropriate.

(2) Such guidelines may be necessary in particular to cover—

a) training for future supervisors, specialists and managers and for persons already employed in these capacities;

b) training for training officers and for managers, supervisors and instructors of vocational training;

c) vocational training for branches of economic activity in which there are large numbers of self-employed persons or of small undertakings;

d) the improvement of vocational training for branches of economic activity in which there has been little or no provision for the

för yrkesutbildning, av företag genom utbildning på arbetsplatsen eller på annat sätt;

d) arten och varaktigheten av den arbetserfarenhet som kan krävas i program för yrkesutbildning;

e) utbildningens innehåll, på grundvalen av principerna om bred basutbildning och yrkesrörlighet;

f) den metodik som skall tillämpas, med hänsyn tagen till utbildningens mål och elevernas egenskaper;

g) eventuella prov eller andra medel att bedöma de uppnådda resultaten;

h) de intyg som skall utfärdas efter framgångsrikt avslutad yrkesutbildning.

25. (1) För ett och samma yrke kan mer än en yrkesutbildningsnorm gälla, om och så länge som de förhållanden under vilka arbetet utförs och de aktiviteter det innefattar företer betydande variationer mellan olika sektorer av ekonomin, olika näringsgrenar eller företag av olika storlek.

(2) Normer som avser samma yrken bör samordnas för att underlätta yrkesrörlighet under fullt beaktande av redan förvärvade kvalifikationer och arbetserfarenhet inom yrket.

26. (1) Riktlinjer som anger yrkesutbildningens önskvärda organisation och innehåll bör fastställas för yrken, färdighets- och kunskapsnivåer och ansvarsnivåer för vilka de normer som avses i punkt 24 i denna rekommendation visat sig inte vara lämpade.

(2) Sådana riktlinjer kan speciellt vara erforderliga då det gäller:

a) utbildning för blivande arbetsledare, specialister och chefer och för personer som redan är sysselsatta i dessa befattningar;

b) utbildning för utbildare, utbildningsledare samt arbetsledare och instruktörer för yrkesutbildning;

c) yrkesutbildning för näringsgrenar där det finns ett stort antal självständiga yrkesutövare eller småföretag;

d) förbättring av yrkesutbildningen för näringsgrenar där hittills föga eller ingenting har gjorts för erforderlig systematisk yrkesutbildning och för företag, som tillämpar tekniker och metoder som håller på att bli föråldrade.

(3) Sådana riktlinjer kan också vara lämpliga då det gäller den första utbildningen på arbetsplatsen för personer som nyss har avslutat sin grundutbildning på heltid vid insti-

necessary systematic vocational training, and for undertakings using obsolescent technologies and methods of work.

(3) Such guidelines may also be appropriate for the first training in employment of persons who have just completed full-time courses of initial training in educational and vocational training institutions.

27. Vocational training standards and guidelines should be evaluated and reviewed periodically, with the participation of employers' and workers' organisations, and adjusted to changing requirements, the periodicity of review being determined by the rate of change in the occupation concerned.

28. (1) Members should gradually establish standards and guidelines or, as the case may be, extend their applicability until all major occupations and all levels of skill and responsibility are covered.

(2) Priority should be given to vocational training for occupations and levels of skill and responsibility of key importance for social and economic advancement.

tutioner för undervisning och yrkesutbildning.

27. Normer och riktlinjer för yrkesutbildning bör utvärderas och omprövas periodiskt under medverkan av arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och anpassas efter skiftande behov, varvid periodiciteten för omprövningen bestäms av förändringstakten inom det berörda yrket.

28. (1) Medlemsstaterna bör gradvis fastställa normer och riktlinjer eller eventuellt utvidga deras tillämpningsområde tills alla viktigare yrken och alla kvalifikations- och ansvarsnivåer blivit täckta.

(2) Prioritet bör ges åt yrkesutbildning för yrken och för kvalifikations- och ansvarsnivåer av central betydelse för det sociala och ekonomiska framåtskridandet.

V. Training for Managers and Self-Employed Persons

29. (1) Training for management and supervisory functions should be provided for persons in charge of the work of others, for professional and specialist personnel participating in management and for persons being prepared to assume management and supervisory functions.

(2) The competent authorities should, in line with national planning and national laws and regulations and after consultation of employers' and workers' organisations, establish plans for training for management and supervisory functions and for self-employed persons.

30. (1) The content of programmes of training for management and supervisory functions should take account of the level of the current and prospective responsibilities of the trainees.

(2) The programmes should be designed in particular to–

a) develop an adequate knowledge and understanding of the economic and social aspects of decision making;

V. Utbildning för chefspersonal och självständiga yrkesutövare

29. (1) Utbildning för företagsledande och arbetsledande funktioner bör tillhandahållas för personer med ansvar för andras arbete, för akademisk och specialutbildad personal som medverkar i företagsledning och för personer som förbereder sig till att åtaga sig företagsledande och arbetsledande funktioner.

(2) Vederbörande myndigheter bör inom ramen för nationell planering och nationell lagstiftning och efter samråd med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer upprätta planer för utbildning för företagsledande och arbetsledande funktioner och för självständiga yrkesutövare.

30. (1) Innehållet i utbildningsprogram för företagsledande och arbetsledande funktioner bör fastställas med hänsyn tagen till elevernas aktuella och förutsebara ansvarsnivå.

(2) Programmen bör särskilt syfta till att:

a) utveckla tillräcklig kunskap om och förståelse av beslutsfattandets ekonomiska och sociala aspekter;

b) främja attityder och färdigheter för att leda och motivera andra personer med re-

b) foster attitudes and abilities for leading and motivating other persons, while respecting human dignity, and for developing sound industrial relations;

c) develop initiative and a positive attitude towards change and a capacity to appreciate the effect of change on other people;

d) develop the capacity for assuming new responsibilities on the job;

e) develop awareness of the importance of education, vocational guidance and vocational training for the personnel of the undertaking;

f) develop awareness of the conditions of workers in their occupational life, concern for their welfare and knowledge of labour law and of social security schemes;

g) develop understanding of the value of efforts towards self-improvement;

h) provide the basis for further training in accordance with changing requirements.

31. (1) Vocational training programmes for self-employment should take account of the social situation of the worker and—

a) include, in addition to training specific to the technical field concerned, training in the basic principles and practices of business management and of training other persons;

b) develop awareness of the need to take initiatives and assess and accept risks.

(2) Such programmes should provide regular opportunities for updating training and be reinforced by a continuing flow of information on new developments in the technical field concerned, as well as on sources of finance and, if necessary, on the most efficient marketing methods.

spekt för den mänskliga värdigheten samt för att utveckla sunda relationer mellan arbetsgivare och arbetstagare;

c) utveckla initiativ och en positiv inställning till förändringar samt förmåga att bedöma verkningarna av förändringar på andra människor;

d) utveckla förmågan att åtaga sig nya uppgifter i arbetet;

e) utveckla medvetenhet om betydelsen av undervisning, yrkesvägledning och yrkesutbildning för företagets personal;

f) utveckla medvetenhet om arbetstagarnas villkor i deras yrkesliv, omsorg om deras välfärd och kunskap om arbetslagstiftning och system för social trygghet;

g) utveckla förståelse för värdet av ansträngningar att förkovra sig;

h) ge ett underlag för fortsatt utbildning som möjliggör anpassning efter nya behov.

31. (1) Yrkesutbildningsprogram för självständig yrkesutövning bör beakta de arbetandes sociala situation och

a) utöver specifik utbildning för ifrågavarande tekniska område innefatta utbildning avseende grundläggande principer och praxis inom företagsledning och utbildning av andra personer;

b) utveckla medvetenhet om behovet av att ta initiativ och bedöma och acceptera risker.

(2) Dessa program bör ge regelbundna möjligheter till aktualisering av utbildningen och kompletteras genom ett fortlöpande flöde av information om den tekniska utvecklingen inom det berörda området samt om finansieringskällor och om så är nödvändigt om de mest effektiva marknadsföringsmetoderna.

VI. Programmes for Particular Areas or Branches of Economic Activity

32. (1) Appropriate programmes of vocational guidance and vocational training should be established for particular areas or branches of economic activity in which comprehensive improvement action or major structural change is required.

(2) Such programmes should form part of national vocational guidance and vocational training programmes as a whole and be coordinated with other action to develop the

VI. Program för särskilda områden eller näringsgrenar

32. (1) Lämpliga program för yrkesvägledning och yrkesutbildning bör uppställas för särskilda områden eller näringsgrenar där det föreligger behov av omfattande förbättringsåtgärder eller större strukturella förändringar.

(2) Dessa program bör utgöra en del av de nationella yrkesväglednings- och yrkesutbildningsprogrammen som helhet och samordnas med andra åtgärder för att utveckla ifrågava-

area or branch of economic activity concerned.

33. Among the areas or branches of economic activity for which such programmes may be required, particular attention might be given to rural areas, to branches of economic activity using obsolescent technologies and methods of work, to industries and undertakings in decline or converting their activities, and to planned or newly established industries.

A. Rural Areas

34. (1) Programmes for rural areas should aim at achieving full equality of opportunity of the rural and urban populations as regards vocational guidance and vocational training.

(2) They should be conceived within the framework of national development policies, taking account among other things of patterns and trends in migration between rural and urban areas.

35. (1) Programmes for rural areas should make adequate provision for the special vocational guidance and vocational training needs of–

a) agricultural workers, including plantation workers, small owner-occupiers, tenant farmers and sharecroppers and other persons engaged in agriculture and related activities, particularly in relation to agrarian reform and other major changes in supply, production and distribution systems in the areas concerned;

b) persons engaged in non-agricultural occupations, with special emphasis on education, communications, transport and other services and craft occupations.

(2) Such programmes should take account of differences in needs according to the type of rural activity involved, its degree of mechanisation, specialisation and modernisation and the scale on which it is conducted.

(3) Programmes for rural areas should include training in organising co-operatives and in managing undertakings.

36. (1) Countries in which facilities and programmes of vocational guidance and vocational training for rural areas are as yet little developed should concentrate initially on–

rande område eller näringsgren.

33. Bland de områden eller näringsgrenar för vilka sådana program kan vara behövliga kan det finnas anledning att ägna särskild uppmärksamhet åt områden på landsbygden, åt näringsgrenar där man tillämpar tekniker och arbetsmetoder som håller på att bli föråldrade, åt industrier och företag som är stadda i nedgång eller som lägger om sin verksamhet samt åt planerade eller nyligen etablerade industrier.

A. Områden på landsbygden

34. (1) Program för områden på landsbygden bör syfta till att åstadkomma full jämställdhet i fråga om möjligheter mellan landsbygdens och städernas befolkning då det gäller yrkesvägledning och yrkesutbildning.

(2) De bör utformas inom ramen för den nationella utvecklingspolitiken med beaktande av bland annat mönster och tendenser i migrationen mellan landsbygd och städer.

35. (1) I program för områden på landsbygden bör på lämpligt sätt beaktas de speciella behoven av yrkesvägledning och yrkesutbildning hos:

a) arbetande inom jordbruket, inberäknat plantagearbetare, självägande småbrukare, arrendatorer och natura-arrendatorer och andra personer som är sysselsatta inom jordbruket och därmed förbundna aktiviteter, särskilt i samband med jordreformer och andra större förändringar i försörjnings-, produktions- och distributionssystemen i berörda områden;

b) personer som är sysselsatta i yrken utanför jordbruket, särskilt inom undervisning, kommunikationer, transport och andra serviceyrken samt hantverksyrken.

(2) I dessa program bör hänsyn tas till skillnader i fråga om behov allt efter den typ av verksamhet på landsbygden det gäller, dess grad av mekanisering, specialisering och modernisering och den skala vari den bedrivs.

(3) Program för områden på landsbygden bör innefatta utbildning i organisering av kooperativa sammanslutningar och i företagsledning.

36. (1) Länder där anordningar och program för yrkesvägledning och yrkesutbild-

a) providing information for young persons and adults in rural areas on the objectives of and action proposed for making improvements or major structural changes in the area and on the implications of such action for their work and lives;

b) providing systematic education and vocational training, full time or part time as appropriate, for young persons in employment to complement informal learning on the job;

c) providing short programmes of upgrading training or of retraining for adults through existing vocational training, or extension or other advisory services;

d) developing social and economic leadership in rural areas and encouraging participation by broader groups of the population in development action;

e) encouraging a desire for self-improvement.

(2) Such countries should keep their priorities for rural areas under review so as to work progressively towards–

a) developing comprehensive vocational information and guidance services for the rural population as a whole;

b) introducing or generalising systematic initial training for young persons;

c) introducing comprehensive programmes of further training on a continuing or recurrent basis to meet the needs of adults.

37. Countries which, for financial reasons or lack of trained personnel, are not in a position to provide adequate services for the rural population as a whole, might consider–

a) concentrating action temporarily on limited geographical areas where important lessons may be learnt for subsequent action in other areas;

b) giving preference to landless labourers and other economically weak groups in rural areas, which are in greatest need of economic and social justice.

ning för områden på landsbygden ännu är föga utvecklade bör till en början koncentrera sig på att:

a) tillhandahålla information åt ungdomar och vuxna i områden på landsbygden om målsättningar och avsedda åtgärder för förbättringar eller genomförande av större strukturella förändringar inom området och om konsekvenserna av sådana åtgärder för deras arbete och liv;

b) tillhandahålla unga yrkesverksamma personer systematisk undervisning och yrkesutbildning, allteftersom det är lämpligt på heltid eller deltid, för att komplettera den informella inlärningen på arbetsplatsen;

c) tillhandahålla korta program för fortbildning eller omskolning för vuxna genom den existerande yrkesutbildningen eller genom folkbildningsverksamhet eller annan rådgivande verksamhet;

d) utveckla socialt och ekonomiskt ledarskap i områden på landsbygden och uppmuntra bredare befolkningsgrupper till medverkan i utvecklingsåtgärder;

e) stimulera önskan till förkovran.

(2) Dessa länder bör tid efter annan ompröva sina prioriteringar för landsbygden för att gradvis:

a) utveckla omfattande organ för yrkesinformation och yrkesvägledning för landsbygdsbefolkningen i dess helhet;

b) införa eller allmänt genomföra systematisk grundutbildning för ungdomar;

c) införa omfattande program för kontinuerlig eller återkommande fortbildning för att tillgodose behoven hos vuxna personer.

37. Länder, som av finansiella skäl eller på grund av brist på utbildad personal inte har möjlighet att tillhandahålla lämpliga tjänster för landsbygdsbefolkningen i dess helhet, kan överväga att:

a) temporärt koncentrera åtgärderna till begränsade geografiska områden, där betydelsefulla lärdomar kan hämtas för senare åtgärder inom andra områden;

b) ge företräde åt arbetande utan jord och andra ekonomiskt svaga grupper i områden på landsbygden som har det största behovet av ekonomisk och social rättvisa.

B. Branches of Economic Activity Using Obsolescent Technologies and Methods of Work

38. (1) Programmes for branches of economic activity and occupations in which the use of obsolescent technologies and methods of work is widespread should be developed as appropriate along similar lines to those for rural areas.

(2) The aim should be to provide vocational guidance and vocational training for persons employed in or entering these branches of economic activity or occupations which will enable them to participate in or contribute to the modernisation of methods and products and to benefit from changes introduced.

39. Extension and other advisory services for self-employed persons and small entrepreneurs in these branches of economic activity and occupations should provide them with information on possibilities of innovation in their work, and on related vocational training and other services.

40. In planning vocational training for such branches of economic activity and occupations particular consideration should be given to–

a) needs and opportunities for extending the scope of or for specialising the activities of undertakings, and the vocational training implications of such extension or specialisation;

b) possibilities of improving vocational training practices and, in particular, of providing opportunities for continuing training;

c) possibilities of combining training services to managers of undertakings with other action for raising the level of performance;

d) the creation of new opportunities for gainful employment.

41. Vocational training for such branches of economic activity and occupations–

a) may be conceived initially as a complement to the learning systems by which work knowledge and skills are traditionally acquired;

b) should take account of the needs both of young persons receiving initial training and of persons already working in these branches of economic activity and occupations, including the small entrepreneurs and other persons who give initial training to young persons.

B. Näringsgrenar som tillämpar tekniker och arbetsmetoder som håller på att bli föråldrade

38. (1) Program för näringsgrenar och yrken där man i stor utsträckning tillämpar tekniker och arbetsmetoder som håller på att bli föråldrade bör då så är lämpligt utvecklas efter liknande riktlinjer som programmen för områden på landsbygden.

(2) Syftet bör vara att åt personer, som är eller kommer att bli sysselsatta i dessa näringsgrenar eller yrken, tillhandahålla yrkesvägledning och yrkesutbildning som gör det möjligt för dem att medverka i eller bidraga till modernisering av metoder och produkter och dra fördel av de införda förändringarna.

39. Folkbildningsverksamhet och andra rådgivande tjänster för självständiga yrkesutövare och småföretagare inom dessa näringsgrenar och yrken bör ge dem information om möjligheter för innovationer i deras arbete och om därmed sammanhängande yrkesutbildning och andra tjänster.

40. Vid planeringen av yrkesutbildningen för sådana näringsgrenar och yrken bör särskilt beaktas:

a) behov av och möjligheter för att vidga företagens verksamhetsområde eller specialisera verksamheten samt konsekvenserna för yrkesutbildningen av en sådan utvidgning eller specialisering;

b) möjligheterna att förbättra yrkesutbildningens praxis och särskilt att skapa möjligheter till fortsatt utbildning;

c) möjligheterna att kombinera utbildning av företagsledare med andra åtgärder för att höja prestationsnivån;

d) skapa nya möjligheter till förvärvsarbete.

41. Yrkesutbildningen för sådana näringsgrenar och yrken

a) kan till en början utformas som ett komplement till de traditionella systemen för inhämtande av teoretiska och praktiska yrkeskunskaper;

b) bör beakta behoven såväl hos ungdomar, som får en första utbildning, som hos personer som redan arbetar inom dessa näringsgrenar och yrken, inberäknat småföretagare och andra personer som ger unga personer en första utbildning.

C. Industries and Undertakings in Decline or Converting Their Activities

42. When industries or undertakings begin to decline, workers affected should in good time receive vocational guidance and vocational training to facilitate a change in skills and provide the opportunity of finding new employment.

43. When industries or undertakings change their products and methods of production or the services they provide, workers affected should in good time receive training, organised in co-operation with the industries or undertakings concerned, to enable them to adapt themselves to their new tasks.

D. New Industries

44. In planning vocational guidance and vocational training in connection with the establishment of new industries, account should be taken of—

a) needs for workers, specialists, managers and administrators during the construction phase and after the new plants have been commissioned, and of any need for retraining persons employed during the construction phase with a view to placing them in other jobs after commissioning;

b) needs for independent workers and entrepreneurs to undertake subcontracting for the new industries;

c) the need to provide information relating to and vocational training for new activities rendered possible or necessary by the change in the economic conditions in the region;

d) the need to provide vocational guidance and vocational retraining for persons whose knowledge and skills are rendered obsolete by changes in the structure of demand for labour within the region;

e) the need to provide new opportunities for independent workers and entrepreneurs whose business may suffer from the competition created by the new industries.

VII. Particular Groups of the Population

45. (1) Measures should be taken to provide effective and adequate vocational guidance and vocational training for particular groups of the population so that they will

C. Industrier och företag som är stadda i nedgång eller som lägger om sin verksamhet

42. När industrier eller företag börjar gå tillbaka bör berörda arbetstagare i god tid erhålla yrkesvägledning och yrkesutbildning som gör det lättare för dem att förvärva nya kvalifikationer och gör det möjligt för dem att finna en ny sysselsättning.

43. När industrier eller företag ändrar sina produkter och produktionsmetoder eller de tjänster de tillhandahåller bör berörda arbetstagare i god tid erhålla utbildning, organiserad i samverkan med berörda industrier eller företag, som gör det möjligt för dem att anpassa sig till sina nya uppgifter.

D. Nya industrier

44. Vid planeringen av yrkesvägledning och yrkesutbildning i samband med etablering av nya industrier bör man beakta:

a) behovet av arbetare, specialister, chefs- och förvaltningspersonal under uppbyggnadsfasen och sedan de nya anläggningarna tagits i bruk samt eventuella behov av att omskola personer, som sysselsatts under uppbyggnadsfasen, med tanke på deras placering i andra arbeten när driften påbörjats;

b) behovet av självständiga yrkesutövare och företagare som kan åtaga sig underentreprenader för de nya industrierna;

c) behovet av att tillhandahålla information beträffande och yrkesutbildning för nya aktiviteter som blivit möjliga eller nödvändiga till följd av förändringen i de ekonomiska förhållandena inom området;

d) behovet av att tillhandahålla yrkesvägledning och omskolning för personer vilkas kunskaper och färdigheter har blivit föråldrade genom förändringar i strukturen hos efterfrågan på arbetskraft inom området;

e) behovet av att erbjuda nya möjligheter åt självständiga yrkesutövare och företagare, vilkas verksamhet kan bli lidande av den konkurrens som skapats av de nya industrierna.

VII. Särskilda befolkningsgrupper

45. (1) Åtgärder bör vidtagas för att tillhandahålla effektiv och ändamålsenlig yrkesvägledning och yrkesutbildning åt särskilda befolkningsgrupper, så att de kan komma i åt-

enjoy equality in employment and improved integration into society and the economy.

(2) Particular attention should be paid to such groups as–

a) persons who have never been to school or who left school early;

b) older workers;

c) members of linguistic and other minority groups;

d) handicapped and disabled persons.

njutande av jämställdhet i fråga om sysselsättningsmöjligheter och förbättrad integration i samhället och ekonomin.

(2) Särskild uppmärksamhet bör ägnas sådana grupper som

a) personer som aldrig har gått i skola eller som har avslutat sin skolgång i förtid;

b) äldre yrkesutövare;

c) medlemmar av språkliga och andra minoritetsgrupper;

d) fysiskt eller psykiskt handikappade personer.

A. Persons Who Have Never Been to School or Who Left School Early

46. Measures should be taken to provide all persons who have never been to school or who left school before acquiring a general education adequate for integration into a modernising society and economy with vocational guidance, general education and training in basic skills, due account being taken of opportunities on the employment market.

47. Vocational guidance for persons who have never been to school or who left school before acquiring adequate literacy and numeracy should be as broadly conceived as possible, while taking account of special educational and vocational training facilities, and other opportunities for education, training and employment that may be expected to be available to them.

48. (1) Arrangements for providing such persons with basic skills and general education might include–

a) part-time instruction in knowledge and skills relevant to their work, and general education linked with that instruction, for children employed in the family farm or business or in other areas of the economy;

b) courses in relevant basic skills and related general education for young persons and, if appropriate, adults, to facilitate their entry into systematic vocational training or to broaden their opportunities for employment and promotion;

c) arrangements for special vocational training combined with productive work for young unemployed persons, supplemented as necessary by courses of general education, with a view to giving them such education, skills and work habits as are necessary for

A. Personer som aldrig har gått i skola eller som har avslutat sin skolgång i förtid

46. Åtgärder bör vidtagas för att åt alla personer, som aldrig har gått i skola eller som har avslutat sin skolgång innan de förvärvat en allmänbildning som är tillräcklig för deras integration i ett samhälle och en ekonomi som håller på att moderniseras, tillhandahålla yrkesvägledning, allmänbildande undervisning och utbildning i grundläggande färdigheter under vederbörligt hänsynstagande till möjligheterna på arbetsmarknaden.

47. Yrkesvägledningen för personer, som aldrig har gått i skola eller som har avslutat sin skolgång innan de förvärvat tillräckliga kunskaper i läsning, skrivning och räkning, bör ges så bred uppläggning som möjligt samtidigt som hänsyn tas till speciella åtgärder för undervisning och utbildning samt till andra möjligheter till undervisning, utbildning och sysselsättning som kan väntas stå dem till buds.

48. (1) Anordningar för att ge sådana personer grundläggande färdigheter och allmänbildning kan innefatta:

a) deltidsundervisning för barn, som är sysselsatta i ett familjejordbruk eller familjeföretag eller inom andra områden av ekonomin, i kunskaper och färdigheter av betydelse för deras arbete samt allmänbildande undervisning i anslutning till den förstnämnda undervisningen;

b) kurser avseende relevanta grundläggande färdigheter och därmed förbunden allmänbildande undervisning för ungdomar och om så är lämpligt för vuxna i syfte att underlätta deras tillträde till systematisk yrkesutbildning eller vidga deras möjligheter med avseende på sysselsättning och befordran;

useful and remunerative economic activity;

d) instruction in literacy and numeracy, particularly for adults, which is linked with vocational training in the knowledge and skills required in a particular occupation or type of work and for active participation in development action; such instruction should be co-ordinated with general measures for the eradication of illiteracy;

e) special educational and technical upgrading courses for young persons and adults in employment to raise the level of their performance or improve their opportunities for advancement;

f) special courses in skills urgently required in employment for persons with little or no formal education.

(2) Special vocational training methodologies should be developed and applied for the arrangements provided for in this Paragraph.

49. The certificates obtainable through such arrangements should be co-ordinated with those obtainable in the system of formal education and by persons trained by other means.

c) anordningar för speciell yrkesutbildning i kombination med produktivt arbete för arbetslösa ungdomar, vid behov kompletterad med allmänbildande kurser i syfta att ge dem sådan utbildning och sådana färdigheter och arbetsvanor som erfordras för en nyttig och inbringande ekonomisk aktivitet;

d) undervisning i läsning, skrivning och räkning, särskilt för vuxna, i anknytning till yrkesutbildning i de kunskaper och färdigheter som erfordras i ett visst yrke eller en viss typ av arbete och för aktiv medverkan i utvecklingsarbete; sådan undervisning bör samordnas med allmänna åtgärder för utrotande av analfabetismen;

e) speciella allmänbildande och tekniska fortbildningskurser för arbetande ungdomar och äldre för att höja deras kompetens eller förbättra deras avancemangsmöjligheter;

f) speciella kurser för personer med ringa eller ingen skolunderbyggnad i färdigheter av vilka ett angeläget behov föreligger i arbetet.

(2) Speciella yrkesutbildningsmetoder bör utvecklas och tillämpas för de anordningar som avses i denna punkt.

49. De intyg som kan förvärvas genom dessa anordningar bör samordnas med de intyg som kan förvärvas i skolsystemet och av personer som utbildats på annat sätt.

B. Older Workers

50. (1) Measures to meet difficulties faced by older workers in employment might include as appropriate—

a) identifying and changing as far as possible working conditions which are likely to accelerate the physical and mental processes of ageing;

b) providing older workers with the vocational guidance and vocational training which they require, with special reference to any need for—

(i) updating their knowledge and skills by providing them with relevant information at the appropriate time;

(ii) upgrading the level of their general education and occupational qualifications by the use of specialists in adult vocational training, so that it may match that of better educated and trained young persons entering or already in the same occupation;

(iii) informing them at the appropriate

B. Äldre yrkesutövare

50. (1) Åtgärder för att motverka de svårigheter som möter yrkesverksamma äldre personer kan då så är lämpligt bland annat gå ut på att:

a) identifiera och i mån av möjlighet förändra arbetsförhållanden som kan antagas påskynda det fysiska och psykiska åldrandet;

b) tillhandahålla äldre arbetstagare den yrkesvägledning och yrkesutbildning som de behöver med särskild hänsyn till eventuella behov av att:

(i) aktualisera deras kunskaper och färdigheter genom att ge dem relevanta informationer vid lämpliga tidpunkter;

(ii) höja nivån för deras allmänbildning och yrkeskvalifikationer genom att anlita specialister på yrkesutbildning för vuxna, så att denna nivå kan mäta sig med nivån för unga personer med bättre skolunderbyggnad och utbildning som börjar arbeta eller redan arbetar i samma yrke;

time about facilities available for further training and carrying out such training at the appropriate moment, namely before the introduction of new working techniques and working methods;

(iv) making available to them, as appropriate, other positions in their own or in another occupation in which they can make use of their talents and experience, as far as possible without loss of earnings;

(v) ensuring that they are not debarred from vocational training by unrealistic age limits for admission;

(vi) developing a vocational training methodology adapted to the needs of older workers;

(vii) taking all necessary measures for the provision of technically and pedagogically competent instructors, well prepared to carry out further training adapted to the special requirements of older workers;

c) encouraging older workers to take advantage of the vocational guidance and vocational training facilities or opportunities for transfer which will help them to overcome their problems;

d) educating the general public, and particularly vocational guidance and vocational training staff, the staff of employment and other relevant social services, employers and workers, on the adjustments in employment which older workers may need to make and on the desirability of supporting them in such adjustments.

(2) Measures should also as far as possible be taken to develop work methods, tools and equipment adapted to the special requirements of older workers and to provide training in their use.

(iii) vid lämpliga tidpunkter informera dem om anordningar som står till buds för vidareutbildning och genomföra sådan utbildning vid lämpliga tidpunkter, det vill säga innan nya arbetstekniker och arbetsmetoder införs;

(iv) då så är lämpligt erbjuda arbetande äldre personer andra befattningar i deras eget eller i ett annat yrke, där de kan göra bruk av sin förmåga och sin erfarenhet, så vitt möjligt utan att inkomsten minskas;

(v) tillse att de inte utestängs från yrkesutbildning genom orealistiska åldersgränser för tillträde;

(vi) utforma metoder för yrkesutbildning som är lämpade för äldre arbetande personer;

(vii) vidtaga alla erforderliga åtgärder för att tillhandahålla tekniskt och pedagogiskt kompetenta instruktörer som är väl förberedda för att genomföra vidareutbildning särskilt anpassad efter äldre arbetande personers speciella behov;

c) uppmuntra äldre arbetande personer att utnyttja de anordningar för yrkesvägledning och yrkesutbildning eller de möjligheter till platsbyte som kan hjälpa dem att övervinna sina svårigheter;

d) informera allmänheten och särskilt yrkesvägledning- och yrkesutbildningspersonal, arbetsförmedlingspersonal och personal inom andra berörda sociala tjänster, arbetsgivare och arbetstagare, om de anpassningar i sysselsättningen som äldre arbetande personer kan behöva företa och om önskvärdheten av att hjälpa dem med denna anpassning.

(2) Åtgärder bör även i möjligaste mån vidtagas för att utveckla arbetsmetoder, redskap och utrustning som är anpassade efter äldre arbetande personers speciella behov och att ge dem den utbildning som erfordras för att använda ifrågavarande redskap och utrustning.

C. Linguistic and Other Minority Groups

51. Members of linguistic and other minority groups should be provided with vocational guidance which would inform them in their own language or in a language with which they are familiar, or if necessary through interpreters, of prevailing conditions and requirements in employment, of the

C. Språkliga och andra minoritetsgrupper

51. Medlemmar av språkliga och andra minoritetsgrupper bör ges yrkesvägledning som på deras eget språk eller på ett språk som de är förtrogna med, om så erfordras genom tolk, informerar dem om förhållandena på arbetsmarknaden, om alla berörda parters rättigheter och skyldigheter och om den hjälp

rights and obligations of all concerned and of assistance available for solving their particular problems.

52. Special vocational training programmes should be provided as necessary for linguistic and other minorities. In the case of linguistic minoritites such training should, if possible, be given in the vernacular and should, as appropriate, include language training.

D. Handicapped and Disabled Persons

53. (1) Whenever they can benefit by it, persons who are handicapped or disabled should have access to vocational guidance and vocational training programmes provided for the general population.

(2) Where this is not desirable owing to the severity or the nature of the handicap or disablement or the needs of specific groups of handicapped or disabled persons, specially adjusted programmes should be provided.

(3) Every effort should be made to educate the general public, employers and workers, as well as medical and paramedical personnel and social workers, on the need for giving persons who are handicapped or disabled vocational guidance and vocational training which would enable them to find employment suitable to their needs, on the adjustments in employment which some of them may require and on the desirability of special support for them in their employment.

(4) Measures should be taken to ensure, as far as possible, the integration or reintegration of the handicapped and the disabled into productive life in a normal working environment.

(5) Account should be taken of the Vocational Rehabilitation (Disabled) Recommendation, 1955.

VIII. Promotion of Equality of Opportunity of Women and Men in Training and Employment

54. (1) Measures should be taken to promote equality of opportunity of women and men in employment and in society as a whole.

(2) These measures should form an integral part of all economic, social and cultural

som står till buds för att lösa deras speciella problem.

52. Särskilda yrkesutbildningsprogram bör vid behov tillhandahållas åt språkliga och andra minoriteter. För språkliga minoriteter bör denna utbildning om möjligt ges på deras eget språk och bör då så är lämpligt innefatta språkundervisning.

D. Fysiskt eller psykiskt handikappade personer

53. (1) Handikappade personer bör i den mån de kan dra nytta därav ha tillträde till yrkesvägledning- och yrkesutbildningsprogram som står befolkningen i allmänhet till buds.

(2) När detta på grund av arbetshindrens svårighetsgrad eller art eller behoven hos vissa grupper av handikappade inte är önskvärt, bör särskilt anpassade program anordnas.

(3) Alla ansträngningar bör göras för att informera allmänheten, arbetsgivare och arbetstagare, ävensom läkare, sjukvårdspersonal och socialarbetare om behovet av att ge handikappade personer yrkesvägledning och yrkesutbildning som gör det möjligt för dem att finna en sysselsättning som svarar mot deras behov, om den anpassning av arbetet och arbetsplatsen som en del av dem kan behöva och om önskvärdheten av särskilt stöd åt dem i deras yrkesutövning.

(4) Åtgärder bör vidtagas för att i möjligaste mån säkerställa de handikappades integration eller reintegration i det produktiva livet i en normal arbetsmiljö.

(5) Hänsyn bör tagas till rekommendationen om arbetsvård för partiellt arbetsföra (1955).

VIII. Främjande av jämställdhet i fråga om möjligheter för kvinnor och män i utbildning och sysselsättning

54. (1) Åtgärder bör vidtagas för att främja jämställdhet i fråga om möjligheter för kvinnor och män i arbetet och i samhället som helhet.

(2) Dessa åtgärder bör utgöra en integrerande del av alla ekonomiska, sociala och

measures taken by governments for improving the employment situation of women and should include, as far as possible–

a) educating the general public and in particular parents, teachers, vocational guidance and vocational training staff, the staff of employment and other social services, employers and workers, on the need for encouraging women and men to play an equal part in society and in the economy and for changing traditional attitudes regarding the work of women and men in the home and in working life;

b) providing girls and women with vocational guidance on the same broad range of educational, vocational training and employment opportunities as boys and men, encouraging them to take full advantage of such opportunities and creating the conditions required for them to do so;

c) promoting equality of access for girls and women to all streams of education and to vocational training for all types of occupation, including those which have been traditionally accessible only to boys and men, subject to the provisions of international labour Conventions and Recommendations;

d) promoting further training for girls and women to ensure their personal development and advancement to skilled employment and posts of responsibility, and urging employers to provide them with the same opportunities of extending their work experience as offered to male workers with the same education and qualifications;

e) providing day-care facilities and other services for children of different ages, in so far as possible, so that girls and women with family responsibilities have access to normal vocational training, as well as making special arrangements, for instance in the form of part-time or correspondence courses, vocational training programmes following a recurrent pattern or programmes using mass media;

f) providing vocational training programmes for women above the normal age of entry into employment who wish to take up work for the first time or re-enter it after a period of absence.

55. Special vocational training arrangements and programmes, similar to those envisaged in clauses (e) and (f) of subparagraph

kulturella åtgärder som vidtas av regeringarna i syfte att förbättra kvinnornas sysselsättningssituation och bör så vitt möjligt bland annat gå ut på att:

a) bibringa allmänheten och särskilt föräldrar, lärare, yrkesvägledningS- och yrkesutbildningspersonal, arbetsförmedlingspersonal och personal inom andra sociala tjänster, arbetsgivare och arbetstagare insikt om behovet av att uppmuntra kvinnor och män att medverka som jämställda i det sociala och ekonomiska livet och om behovet av att förändra traditionella attityder beträffande kvinnornas och männens arbete i hemmet och i arbetslivet;

b) ge flickor och kvinnor yrkesvägledning beträffande samma vida krets av möjligheter till undervisning, yrkesutbildning och sysselsättning som pojkar och män, uppmuntra dem att till fullo tillvarata dessa möjligheter och skapa förutsättningar som gör detta möjligt för dem;

c) främja flickornas och kvinnornas jämställdhet i fråga om tillträde till alla undervisningslinjer och till yrkesutbildning för alla slag av yrken, inberäknat sådana som traditionellt endast stått öppna för pojkar och män, under iakttagande av bestämmelserna i av internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer;

d) främja flickors och kvinnors vidareutbildning för att säkerställa deras personliga utveckling och avancemang till kvalificerade arbetsuppgifter och ansvariga befattningar samt förmå arbetsgivarna att ge dem samma möjligheter som manliga arbetstagare med samma utbildning och kvalifikationer att vidga sin arbetserfarenhet;

e) i mån av möjlighet tillhandahålla anordningar för dagvård och andra tjänster för barn i olika åldrar, så att flickor och kvinnor med familjeansvar får tillgång till normal yrkesutbildning, och vidtaga särskilda åtgärder, exempelvis genom deltidsundervisning eller korrespondenskurser, regelbundet återkomman yrkesutbildningsprogram eller program som utnyttjar massmedia;

f) anordna yrkesutbildningsprogram för kvinnor som har överskridit den normala åldern för inträde i yrkeslivet och som önskar få ett yrkesarbete för första gången eller på nytt få yrkesarbete efter en period av frånvaro.

(2) of Paragraph 54 of this Recommendation, should be available to men having analogous problems.

56. Account should be taken of the Employment Policy Convention and Recommendation, 1964, in the implementation of measures for the promotion of equality of opportunity of women and men in training and employment.

IX. Migrant Workers

57. Effective vocational guidance and vocational training should be provided for migrant workers, so that they will enjoy equality of opportunity in employment.

58. Vocational guidance and vocational training for migrant workers should take into account that they may have a limited knowledge of the language of the country of employment. Paragraphs 51 och 52 of this Recommendation should be applied to them.

59. Vocational guidance and vocational training of migrant workers should take account of–

a) the needs of the country of employment;

b) the possible reintegration of migrant workers into the economy of their country of origin.

60. Account should be taken, as regards vocational guidance and vocational training for migrant workers, of the relevant provisions of international labour Conventions and Recommendations concerned with such workers. These questions should also be the subject of agreements between countries of origin and countries of employment.

X. Training of Staff for Vocational Guidance and Vocational Training Activities

61. Provision for the training of staff should cover all persons responsible either full time or part time for planning, organising, administering, developing, supervising or giving vocational guidance or vocational training.

62. (1) In addition to receiving training in vocational guidance, including individual

55. Särskilda anordningar och program för yrkesutbildning av liknande slag som de som avses i punkt 54, stycke 2 e) och f) i denna rekommendation bör stå till buds för män som har likartade problem.

56. 1964 års konvention och rekommendation om sysselsättning bör beaktas vid genomförandet av åtgärder för främjande av jämställdhet för kvinnor och män i utbildning och sysselsättning.

IX. Migrerande arbetstagare

57. Migrerande arbetstagare bör tillförsäkras effektiv yrkesvägledning och yrkesutbildning, så att de kan åtnjuta jämställdhet i fråga om sysselsättningsmöjligheter.

58. Vid yrkesvägledning och yrkesutbildning för migrerande arbetstagare bör beaktas att de eventuellt har begränsade kunskaper i språket i det land där de arbetar. Punkterna 51 och 52 i denna rekommendation bör tillämpas för deras vidkommande.

59. Vid yrkesvägledning och yrkesutbildning för migrerande arbetstagare bör hänsyn tagas till:

a) behoven i det land där de är sysselsatta;

b) möjligheterna till de migrerande arbetstagarnas reintegration i ursprungslandets ekonomi.

60. Då det gäller yrkesvägledning och yrkesutbildning för migrerande arbetstagare bör hänsyn tagas till tillämpliga bestämmelser i av internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer som berör sådana arbetstagare. Dessa frågor bör också bli föremål för överenskommelser mellan ursprungsländer och sysselsättningsländer.

X. Utbildning av personal för yrkesvägledthings- och yrkesutbildningsverksamhet

61. Åtgärder för utbildning av personal bör omfatta alla personer som på heltid eller deltid ansvarar för planering, organisering, administration, utveckling, ledning eller meddelande av yrkesvägledning eller yrkesutbildning.

62. (1) utöver den utbildning de erhåller i yrkesvägledning, inbegripet individuell råd-

counselling, persons giving vocational guidance should be familiarised with the world of work generally and with the conditions of work and functions of persons engaged in a broad range of occupations at all levels of skill and responsibility as well as with the employment and career opportunities in these occupations and with the training courses and training facilities available for them: they should also be acquainted with general aspects of collective agreements and of rights and obligations under labour law.

(2) The training of persons giving vocational guidance should as appropriate include study of the physiological, psychological and sociological characteristics of different groups and of specialised guidance methods.

63. (1) Persons engaged in giving vocational training should have comprehensive theoretical and practical knowledge as well as substantial work experience in the technical field or functions concerned, together with technical and pedagogical training acquired in educational and training institutions.

(2) The training of such persons should, as appropriate, include study of the various characteristics and attitudes of different groups of trainees and of specialised training methods.

64. (1) Persons engaged in vocational training for particular branches of economic activity should be familiarised with the social, economic and technical aspects and conditions of the particular branch of economic activity concerned.

(2) For instance, in addition to technical and vocational education and vocational training in their speciality, persons engaged in rural development activities should receive training in such fields as—

a) the economics of agriculture, forestry and other rural activities;

b) methods and techniques of farm and forest management;

c) rural sociology and institutions;

d) mass communication and extension training techniques;

e) the activities of co-operatives where such exist.

65. Persons engaged in vocational guidance and vocational training activities for particular groups of the population should be

givning, bör de personer som ger yrkesvägledning göras förtrogna med arbetslivet i allmänhet och med arbetsvillkor och funktioner för personer sysselsatta i ett stort antal olika yrken på alla kvalifikations- och ansvarsnivåer, ävensom med sysselsättnings- och karriärmöjligheterna i dessa yrken och med de utbildningskurser och utbildningsanordningar som står till buds för dem. De bör också ha kännedom om allmänna aspekter av kollektivavtal och om rättigheter och skyldigheter enligt arbetslagstiftningen.

(2) Utbildningen av personer som ger yrkesvägledning bör då så är lämpligt innefatta studium av de fysiologiska, psykologiska och sociologiska egenskaperna hos olika grupper av och specialiserade metoder för vägledning.

63. (1) Personer som ägnar sig åt att ge yrkesutbildning bör ha omfattande teoretiska och praktiska kunskaper samt en avsevärd arbetserfarenhet inom berörda tekniska områden eller funktioner jämte teknisk och pedagogisk utbildning som förvärvats i undervisnings- och yrkesutbildningsinstitutioner.

(2) I dessa personers utbildning bör då så är lämpligt ingå studium av de skilda egenskaperna och attityderna hos olika grupper av elever och av specialiserade utbildningsmetoder.

64. (1) Personer som ägnar sig åt yrkesutbildningsverksamhet för särskilda näringsgrenar bör göras förtrogna med de sociala, ekonomiska och tekniska aspekterna och förhållandena inom ifrågavarande näringsgren.

(2) Så till exempel bör personer, som är verksamma i utvecklingen av områden på landsbygden, utöver teknisk utbildning, teoretisk och praktisk yrkesutbildning inom sitt specialområde erhålla utbildning inom sådana områden som:

a) ekonomiska frågor inom jordbruk, skogsbruk och andra aktiviteter på landsbygden;

b) metoder och tekniker inom jordbruk och skogsbruk;

c) landsbygdens sociologi och institutioner;

d) masskommunikationernas och folkbildningsarbetets teknik;

e) de kooperativa företagens verksamhet där sådana finns.

65. Personer som ägnar sig åt yrkesväg-

familiarised with the special social and economic problems of these groups.

66. (1) Persons reponsible for planning, organising, administering or supervising vocational guidance or vocational training programmes, including directors and managers of vocational guidance or vocational training institutions or services, training directors and officers of undertakings, and vocational guidance and vocational training consultants, should have had experience of giving vocational guidance or vocational training respectively.

(2) Wherever possible, persons with such responsibilities in regard to vocational training programmes should have had experience of work in undertakings on other than vocational training duties.

67. All persons engaged in vocational guidance and vocational training activities should be given frequent opportunities of refreshing and updating their knowledge of social, economic, technical and psychological elements relevant to their line of work and of learning about new methods and techniques applicable to their work.

ledning och yrkesutbildning för särskilda befolkningsgrupper bör göras förtrogna med dessa gruppers speciella sociala och ekonomiska problem.

66. (1) Personer som ansvarar för planering, organisering, administration eller övervakning av program för yrkesvägledning eller yrkesutbildning, inberäknat direktörer och ledare för yrkesväglednings- eller yrkesutbildningsinstitutioner eller -organ, utbildningschefer och utbildningspersonal inom företag samt konsulter för yrkesvägledning och yrkesutbildning bör ha haft erfarenhet av arbete med yrkesvägledning respektive yrkesutbildning.

(2) Personer med sådana uppgifter med avseende på yrkesutbildningsprogram bör i mån av möjlighet ha haft erfarenhet av arbete inom företag utöver sin erfarenhet av yrkesutbildning.

67. Alla personer som ägnar sig åt yrkesvägledning och yrkesutbildning bör ofta ges tillfällle att underhålla och aktualisera sina kunskaper rörande sociala, ekonomiska, tekniska och psykologiska faktorer av betydelse för deras arbetsområde och att inhämta kunskaper om nya metoder och tekniker som är tillämpliga i deras arbete.

XI. Research

68. Members should make provision for research and experimental programmes designed with a view to–

a) determining criteria for setting priorities and establishing strategies for the development of vocational guidance and vocational training for particular branches of economic activity and groups of the population;

b) determining and forecasting employment opportunities in the various branches of economic activity and occupations;

c) increasing knowledge of the psychological, sociological and pedagogical aspects of vocational guidance and vocational training;

d) evaluating the internal effciency and external effectiveness of individual components of the systems of vocational guidance and vocational training;

e) determining the direct and indirect costs and benefits of alternative patterns and methods of providing vocational guidance

XI. Forskning

68. Medlemsstaterna bör vidtaga åtgärder för forsknings- och försöksprogram som syftar till att:

a) bestämma kriterier för uppställande av prioriteringar och utformning av strategier för utvecklingen av yrkesvägledning och yrkesutbildning för särskilda näringsgrenar och befolkningsgrupper;

b) fastställa och förutsäga sysselsättningsmöjligheter inom olika näringsgrenar och yrken;

c) öka kunskapen om yrkesvägledningens och yrkesutbildningens psykologiska, sociologiska och pedagogiska aspekter;

d) bedöma effektiviteten hos de enskilda komponenterna i system för yrkesvägledning och yrkesutbildning såväl från synpunkten av deras inre funktionssätt som från synpunkten av de uppnådda resultaten;

e) bestämma de direkta och indirekta kostnaderna för och fördelarna av alternativa sy-

and vocational training;

f) improving, for the population concerned, the psychological tests and other methods used for the identification of talent, the appraisal of aptitudes and interests, and the assessment of levels of knowledge and skill attained through vocational training;

g) increasing available information on occupations and their requirements.

stem och metoder för yrkesvägledning och yrkesutbildning;

f) för berärda befolkningsgrupper förbättra de psykologiska test och andra metoder som används för att konstatera begåvning, bedöma anlag och intressen samt skatta de kunskaps- och färdighetsnivåer som uppnåtts genom yrkesutbildning;

g) öka den tillgängliga informationen om yrken och vad de kräver.

XII. Administrative Aspects and Representative Bodies.

69. (1) Public authorities and bodies concerned with general education and with vocational guidance, technical and vocational education, vocational training, training of staff for human resources development and management training, public authorities and bodies concerned with planning and implementation of employment and other social and economic development policies, and bodies representative of the various branches of economic activity and occupations, and of the various groups of the population concerned, should collaborate in establishing policies, and in planning and implementing programmes for vocational guidance and vocational training.

(2) Representatives of employers' and workers' organisations should be included in the bodies responsible for governing publicly operated training institutions and for supervising their operation; where such bodies do not exist, representatives of employers' and workers' organisations should in other ways participate in the setting-up, management and supervision of such institutions.

70. In addition to participating in the establishment of policy and the planning and implementation of programmes, representative bodies should, subject to national laws and regulations and within the framework of national planning–

a) encourage and assist their members to–

(i) provide opportunities and facilities for vocational guidance and vocational training;

(ii) support the provision of such opportunities and facilities;

XII. Administrativa aspekter och representativa organ

69. (1) Offentliga myndigheter och organ som har ansvar för skolundervisning och yrkesvägledning, teknisk undervisning och teoretisk och praktisk yrkesutbildning, utbildning av personal för utveckling av mänskliga resurser och utbildning av chefspersonal, offentliga myndigheter och organ som har ansvar för planering och genomförande av sysselsättningspolitik och andra åtgärder för social och ekonomisk utveckling samt organ, som representerar olika näringsgrenar och yrken och olika grupper inom den berörda befolkningen, bör samverka vid utformningen av riktlinjer och vid planering och genomförande av program för yrkesvägledning och yrkesutbildning.

(2) Representanter för arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer bör ingå i de organ som ansvarar för ledningen av offentliga utbildningsinstitutioner och för övervakningen av deras verksamhet; där det inte finns sådana organ bör representanter för arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer på annat sätt medverka vid skapandet, ledningen och övervakningen av sådana institutioner.

70. Utöver sin medverkan i utformningen av riktlinjer och planeringen och genomförandet av program bör representativa organ i enlighet med nationella lagstiftning och inom ramen av nationell planering

a) uppmuntra och hjälpa sina medlemmar att:

(i) åstadkomma möjligheter och anordningar för yrkesvägledning och yrkesutbildning;

(ii) ge sitt stöd åt dessa verksamheter;

(iii) till fullo utnyttja dem;

b) tillhandahålla yrkesvägledning och yr-

(iii) make full use of them;

b) provide vocational guidance and vocational training as necessary to complement the action of other bodies, services or persons and provide information which will facilitate such action;

c) participate in research.

71. The respective roles and responsibilities of all those concerned with the development of human resources should be clearly defined.

72. In administering programmes of vocational guidance and vocational training provision should be made for–

a) advising the bodies, services, institutions and undertakings concerned on the social, technical and methodological aspects involved in the implementation of the programmes;

b) furnishing supporting services and facilities, such as research, standards and guidelines for the organisation of vocational guidance and vocational training and audio-visual aids and information on appropriate techniques and methods;

c) organising publicly controlled examinations or applying other means of assessing achievement for occupations covered by vocational training standards;

d) training of staff;

e) making available research findings and other experience to persons or bodies responsible for planning and implementing the programmes;

f) providing adequate financial support for implementing the programmes.

XIII. Periodical Reviews

73. Members should periodically review their programmes of vocational guidance and vocational training with a view to–

a) achieving the best use of staff, facilities and media;

b) adjusting the organisation, content and methods of vocational guidance and vocational training in the light of changing conditions and requirements in the various branches of economic activity and the needs of particular groups of the population, as well as in the light of advances in relevant knowledge;

kesutbildning då så erfordras för att komplettera andra organs, inrättningars eller personers verksamhet och tillhandahålla information som underlättar sådan verksamhet;

c) medverka i forskningsarbete.

71. De olika funktionerna och ansvarsområdena för alla dem som har att göra med utvecklingen av mänskliga resurser bör vara klart avgränsade.

72. Vid genomförandet av program för yrkesvägledning och yrkesutbildning bör åtgärder vidtagas för att:

a) ge råd åt berörda organ, inrättningar, institutioner och företag beträffande de sociala, tekniska och metodologiska aspekter som sammanhänger med genomförandet av programmen;

b) tillhandahålla stödjande tjänster och anordningar, såsom forskning, normer och riktlinjer för organisering av yrkesvägledning och yrkesutbildning, audivisuella hjälpmedel och information om lämpliga tekniker och metoder;

c) organisera prov under offentlig kontroll eller använda andra medel för att bedöma uppnådda kvalifikationer för yrken som omfattas av normer för yrkesutbildning;

d) utbilda personal;

e) göra forskningsresultat och andra erfarenheter tillgängliga för personer eller organ som ansvarar för planering ocn genomförande av program;

f) tillhandahålla erforderligt finansiellt stöd för genomförande av programmen.

XIII. Periodiska omprövningar

73. Medlemsstaterna bör periodiskt ompröva sina program för yrkesvägledning och yrkesutbildning i syfte att:

a) åstadkomma ett optimalt utnyttjande av personal, anordningar och media;

b) anpassa yrkesvägledningens och yrkesutbildningens organisation, innehåll och metoder efter de växlande förhållandena och kraven inom olika näringsgrenar och behoven hos särskilda befolkningsgrupper ävensom efter framstegen i fråga om hithörande kunskaper;

c) besluta om andra åtgärder som kan

c) determining other action which may be required for the effectiveness of national policies for the furtherance of the goals referred to in Paragraphs 4 to 6 of this Recommendation.

XIV. International Co-operation

74. Members should co-operate with each other to the fullest extent possible, with the participation, as desired, of governmental and non-governmental regional and international organisations, as well as non-governmental national organisations, in planning, elaborating and implementing programmes of vocational guidance and vocational training.

75. Such co-operation may include–

a) the provision, on a bilateral or multilateral basis, of assistance to other countries in the planning, elaboration or implementation of such programmes;

b) the organisation of joint research and experiments with a view to improving the effeciency and effectiveness of the planning and implementation of programmes;

c) making facilities available or establishing joint facilities to enable persons concerned with vocational guidance and vocational training to acquire knowledge, skill and experience which are not available in their own countries;

d) the systematic exchange of information on vocational guidance and vocational training, including the results of research and experimental programmes, by means of expert meetings, seminars, study groups or exchange of publications;

e) the progressive harmonisation of vocational training standards for the same occupation within a group of countries with a view to facilitating occupational mobility and access to training abroad;

f) the preparation and dissemination of basic vocational guidance and vocational training material and aids, including curricula and job specifications, with a view to their use in a group of countries or a region with similar requirements or working towards the harmonisation of vocational training levels and of vocational guidance practices.

76. Members should consider establishing or contributing to the joint establishment or

erfordras för en effektiv nationell politik till främjande av de mål som avses i punkterna 4–6 i denna rekommendation.

XIV. Internationellt samarbete

74. Medlemsstaterna bör samverka så intimt som möjligt vid planering, utarbetande och genomförande av program för yrkesvägledning och yrkesutbildning, eventuellt under medverkan av statliga och icke statliga regionala och internationella organisationer ävensom icke statliga nationella organisaioner.

75. Denna samverkan kan bland annat gå ut på att:

a) på bilateral eller multilateral basis tillhandahålla bistånd åt andra länder för planering, utarbetande eller genomförande av sådana program;

b) organisera gemensamma forskningsarbeten och försök i syfte att förbättra organisation och effektivitet i planering och genomförande av program;

c) tillhandahålla eller gemensamt skapa anordningar för att ge personer som sysslar med yrkesvägledning och yrkesutbildning möjligheter att förvärva kunskaper, färdigheter och erfarenheter som de inte kan förvärva i sitt eget land;

d) åstadkomma ett systematiskt utbyte av information om yrkesvägledning och yrkesutbildning, däri inbegripet resultat av forsknings- och försöksprogram, genom expertmöten, seminarier, studiegrupper eller utbyte av publikationer;

e) successivt harmonisera yrkesutbildningsnormer för ett och samma yrke inom en grupp av länder i syfte att underlätta yrkesrörlighet och tillträde till utbildning utomlands;

f) utarbeta och sprida grundläggande material och hjälpmedel för yrkesvägledning och yrkesutbildning, däri inbegripet läroplaner och yrkesbeskrivningar i och för användande i en grupp av länder som har liknande krav eller som strävar att harmonisera sina yrkesutbildningsnivåer och sina metoder för yrkesvägledning.

76. Medlemsstaterna bör överväga att upprätta eller medverka till gemensamt upp-

operation of centres for a region or group of countries to facilitate exchange of experience and promote co-operation in programme development and methodological research.

XV. Effect on Earlier Recommendations

77. (1) This Recommendation supersedes the Vocational Guidance Redommendation, 1949, the Vocational Training (Agriculture) Recommendation, 1956, and the Vocational Training Recommendation, 1962.

(2) The Vocational Rehabilitation (Disabled) Recommendation, 1955, the Vocational Training (Fishermen) Recommendation, 1966, the Special Youth Schemes Recommendation, 1970, and the Vocational Training (Seafarers) Recommendation, 1970, remain applicable to the categories of persons covered by their terms.

rättande eller gemensam drift av centra för en region eller en grupp av länder i syfte att underlätta utbyte av erfarenheter och främja samarbete vid programutveckling och metodforskning.

XV. Verkningar på tidigare rekommendationer

77. (1) Denna rekommendation ersätter 1949 år rekommendation angående yrkesvägledning, 1956 års rekommendation angående yrkesutbildning inom jordbruket och 1962 års rekommendation angående yrkesutbildning.

(2) 1955 års rekommendation angående arbetsvård för partiellt arbetsföra, 1966 års rekommendation angående yrkesutbildning (fiskare), 1970 års rekommendation angående särskilda program för ungdom och 1970 års rekommendation angående yrkesutbildning (sjöfolk) förblir tillämpliga för de personkategorier som de avser.

Bilaga 5

Convention (No. 143) concerning migrations in abusive conditions and the promotion of equality of opportunity and treatment of migrant workers.

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixtieth Session on 4 June 1975, and

Considering that the Preamble of the Constitution of the International Labour Organisation assigns to it the task of protecting "the interests of workers when employed in countries other than their own", and

Considering that the Declaration of Philadelphia reaffirms, among the principles on which the Organisation is based, that "labour is not a commodity", and that "poverty anywhere constitutes a danger to prosperity everywhere", and recognises the solemn obligation of the ILO to further programmes which will achieve in particular full employment through "the transfer of labour, including for employment ...",

Considering the ILO World Employment Programme and the Employment Policy Convention and Recommendation, 1964, and emphasising the need to avoid the excessive and uncontrolled or unassisted increase of migratory movements because of their negative social and human consequences; and

Considering that in order to overcome underdevelopment and structural and chronic unemployment, the governments of many countries increasingly stress the desirability of encouraging the transfer of capital and technology rather than the transfer of workers in accordance with the needs and requests of these countries in the reciprocal interest of the countries of origin and the countries of employment, and

Considering the right of everyone to leave any country, including his own, and to enter his own country, as set forth in the Universal Declaration of Human Rights and the International Covenant on Civil and Political

(Översättning)

Konvention (nr 143) om missbruk i samband med migration och om främjande av migrerande arbetstagares likställdhet med avseende på möjligheter och behandling

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 4 juni 1975 till sitt sextionde sammanträde,

som hänvisar till att internationella arbetsorganisationen enligt inledningen till dess stadga har uppgiften att skydda "i utlandet sysselsatta arbetstagares intressen",

som hänvisar till att Philadelphiadeklarationen bland de principer på vilka internationella arbetsorganisationen grundar sig framhåller att "arbetet inte är en vara" och att "fattigdomen var den än förekommer är ett hot mot allas välstånd" och erkänner organisationens högtidliga förpliktelse att främja program som är ägnade att åstadkomma full sysselsättning särskilt genom "överföring av arbetskraft, inberäknat migration för sysselsättning ...",

som hänvisar till ILO:s världsprogram för sysselsättning och 1964 års konvention och rekommendation om sysselsättning och framhåller nödvändigheten av att undvika en överdriven och okontrollerad eller icke understödd ökning av migrationsrörelserna på grund av deras negativa sociala och mänskliga konsekvenser,

som vidare hänvisar till att regeringarna i många länder i syfte att övervinna underutveckling och strukturell och kronisk arbetslöshet allt mera framhåller önskvärdheten av att uppmuntra överföring av kapital och teknologi snarare än överföring av arbetskraft med hänsyn till dessa länders behov och krav och i ursprungslandets och sysselsättningslandets ömsesidiga intresse,

som hänvisar till rätten för var och en att lämna vilket som helst land, inberäknat sitt eget, och att resa in i sitt eget land, såsom den är fastslagen i den allmänna förklaringen om de mänsklig rättigheterna och i det internationel-

Rights, and

Recalling the provisions contained in the Migration for Employment Convention and Recommendation (Revised), 1949, in the Protection of Migrant Workers (Underdeveloped Countries) Recommendation, 1955, in the Employment Policy Convention and Recommendation, 1964, in the Employment Service Convention and Recommendation, 1948, and in the Fee-Charging Employment Agencies Convention (Revised), 1949, which deal with such matters as the regulation of the recruitment, introduction and placing of migrant workers, the provision of accurate information relating to migration, the minimum conditions to be enjoyed by migrants in transit and on arrival, the adoption of an active employment policy and international collaboration in these matters, and

Considering that the emigration of workers due to conditions in labour markets should take place under the responsibility of official agencies for employment or in accordance with the relevant bilateral or multilateral agreements, in particular those permitting free circulation of workers, and

Considering that evidence of the existence of illicit and clandestine trafficking in labour calls for further standards specifically aimed at eliminating these abuses, and

Recalling the provisions of the Migration for Employment Convention (Revised), 1949, which require ratifyin Members to apply to immigrants lawfully within their territory treatment not less favourable than that which they apply to their nationals in respect of a variety of matters which it enumerates, in so far as these are regulated by laws or regulations or subject to the control of administrative authorities, and

Recalling that the definition of the term "discrimination" in the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958, does not mandatorily include distinctions on the basis of nationality, and

Considering that further standards, covering also social security, are desirable in order to promote equality of opportunity and treatment of migrant workers and, with regard to matters regulated by laws or regulations or subject to the control of administrative authorities, ensure treatment at least equal to that of nationals, and

la fördraget om medborgerliga och politiska rättigheter,

som erinrar om de bestämmelser i konventionen och rekommendationen om migrerande arbetare (reviderade 1949), i rekommendationen om skydd för migrerande arbetare (underutvecklade länder) (1955), i konventionen och rekommendationen om sysselsättning (1964), i konventionen och rekommendationen om offentlig arbetsförmedling (1948) och i konventionen om avgiftskrävande arbetsförmedlingsbyråer (reviderad 1949), som behandlar sådana frågor som rekrytering och mottagande av migrerande arbetstagare och deras placering i arbete, tillhandahållande av korrekt information angående migration, de minimiförmåner som de migrerande skall åtnjuta under resan och vid ankomsten, införande av en aktiv sysselsättningspolitik samt det internationella samarbetet i dessa frågor,

som finner att emigration av arbetstagare på grund av förhållanden på arbetsmarknaden bör äga rum under övervakning på de officiella arbetsförmedlingsorganens ansvar eller i enlighet med hithörande bilaterala eller multilaterala överenskommelser, särskilt de som tillåter arbetstagares fria rörlighet,

som finner att den påvisade förekomsten av lagstridig och hemlig handel med arbetskraft påkallar nya normer som särskilt inriktas på undanröjande av dessa missbruk,

som erinrar om de bestämmelser i konventionen om migrerande arbetare (reviderad 1949), som kräver att ratificerande medlemsstater skall ge immigranter, som lagligen vistas inom deras territorium, en behandling som inte är mindre förmånlig än den behandling de ger sina egna medborgare med avseende på olika angelägenheter, vilka där uppräknas, i den mån dessa angelägenheter regleras genom lagstiftning eller är underkastade administrativa myndigheters avgörande,

som erinrar om att definitionen av uttrycket "diskriminering" i konventionen om diskriminering (anställning och yrkesutövning) (1958) icke obligatoriskt innefattar åtskillnader med hänsyn till nationalitet,

som finner att ytterligare normer, som även avser social trygghet, är påkallade för att främja likställdhet i fråga om möjligheter och behandling för migrerande arbetstagare samt, då det gäller angelägenheter som regleras genom lagstiftning eller är underkastade admi-

Noting that, for the full success of action regarding the very varied problems of migrant workers, it is essential that there be close co-operation with the United Nations and other specialised agencies, and

Noting that, in the framing of the following standards, account has been taken of the work of the United Nations and of other specialised agencies and that, with a view to avoiding duplication and to ensuring appropriate co-ordination, there will be continuing co-operation in promoting and securing the application of the standards, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to migrant workers, which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention supplementing the Migration for Employment Convention (Revised), 1949, and the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958,

adopts this twenty-fourth day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-five the following Convention, which may be cited as the Migrant Workers (Supplementary Provisions) Convention, 1975:

nistrativa myndigheters avgörande, garantera dem en behandling som är minst lika gynnsam som den som kommer landets medborgare till del,

som konstaterar att fullständig framgång för åtgärder med avseende på de migrerande arbetstagarnas mycket skiftande problem förutsätter en intim samverkan med Förenta nationerna och andra specialiserade organ,

som konstaterar att vid utformningen av följande normer hänsyn har tagits till Förenta nationernas och andra specialiserade organs verksamhet och att, i syfte att undvika dubbelarbete och säkerställa lämplig samordning, ett fortlöpande samarbete skall äga rum för att främja och säkeställa efterlevnaden av normerna,

som beslutat antaga vissa förslag angående migrerande arbetstagare, vilken fråga utgör den femte punkten på konferensens dagordning,

och som beslutat att dessa förslag skall taga formen av en internatinell konvention som kompletterar konventionen om migrerande arbetare (reviderad 1949) och konventionen om diskriminering (anställning och yrkesutövning) (1958),

antager denna den tjugofjärde dagen i juni månad år nittonhundrasjuttiofem följande konvention, som kan nämnas 1975 års konvention om migrerande arbetstagare (tilläggsbestämmelser):

Part I. Migrations in Abusive Conditions

Article 1

Each Member for which this Convention is in force undertakes to respect the basic human rights of all migrant workers.

Article 2

1. Each Member for which this Convention is in force shall systematically seek to determine whether there are illegally employed migrant workers on its territory and whether there depart from, pass through or arrive in its territory any movements of migrants for employment in which the migrants are subjected during their journey, on arrival or during their period of residence and em-

Del. I. Missbruk i samband med migration

Artikel 1

Varje medlemsstat för vilken denna konvention är gällande förpliktar sig att respektera alla migrerande arbetstagares grundläggande mänskliga rättigheter.

Artikel 2

1. Varje medlemsstat för vilken denna konvention är gällande skall systematiskt sträva att fastställa om det finns illegalt anställda migrerande arbetstagare inom dess territorium och om det förekommer någon migration av arbetssökande från, genom eller till dess territorium, varvid de migrerande under resan, vid ankomsten eller under den period då de vistas och är sysselsatta i landet ut-

ployment to conditions contravening relevant international multilateral or bilateral instruments or agreements, or national laws or regulations.

2. The representative organisations of employers and workers shall be fully consulted and enabled to furnish any information in their possession on this subject.

sätts för förhållanden som står i strid med tillämpliga internationella multilaterala eller bilaterala instrument eller avtal eller nationell lagstiftning.

2. De representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna skall till fullo konsulteras och ges möjlighet att tillhandahålla de informationer i frågan som de förfogar över.

Article 3

Each Member shall adopt all necessary and appropriate measures, both within its jurisdiction and in collaboration with other Members –

a) to suppress clandestine movements of migrants for employment and illegal employment of migrants, and

b) against the organisers of illicit or clandestine movements of migrants for employment departing from, passing through or arriving in its territory, and against those who employ workers who have immigrated in illegal conditions,

in order to prevent and to eliminate the abuses referred to in Article 2 of this Convention.

Artikel 3

Varje medlemsstat skall vidtaga alla erforderliga och lämpliga åtgärder, såväl inom ramen för sin egen jurisdiktion som i samarbete med andra medlemsstater,

a) för att hindra hemlig migration och illegalt sysselsättande av migrerande;

b) mot dem som organiserar lagstridig eller hemlig migration för arbete från, genom eller till dess territorium och mot dem som sysselsätter arbetstagare som har invandrat på olagligt sätt,

i syfte att hindra och undanröja de missbruk som avses i artikel 2 i denna konvention.

Article 4

In particular, Members shall take such measures as are necessary, at the national and the international level, for systematic contact and exchange of information on the subject with other States, in consultation with representative organisations of employers and workers.

Artikel 4

Medlemsstaterna skall särskilt vidtaga erforderliga åtgärder på nationell och internationell nivå för systematisk kontakt och systematiskt utbyte av informationer i denna fråga med andra stater i samråd med representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

Article 5

One of the purposes of the measures taken under Articles 3 and 4 of this Convention shall be that the authors of manpower trafficking can be prosecuted whatever the country from which they exercise their activities.

Artikel 5

De åtgärder som företas i enlighet med artiklarna 3 och 4 i denna konvention skall bland annat syfta till att upphovsmännen till handel med arbetskraft kan lagföras oavsett från vilket land de utövar sin verksamhet.

Article 6

1. Provision shall be made under national laws or regulations for the effective detection of the illegal employment of migrant workers and for the definition and the application of

Artikel 6

1. I enlighet med nationell lagstiftning skall åtgärder vidtagas för att effektivt uppdaga illegalt sysselsättande av migrerande arbetstagare och för att bestämma och tillämpa

administrative, civil and penal sanctions, which include imprisonment in their range, in respect of the illegal employment of migrant workers, in respect of the organisation of movements of migrants for employment defined as involving the abuses referred to in Article 2 of this Convention, and in respect of knowing assistance to such movements, whether for profit or otherwise.

2. Where an employer is prosecuted by virtue of the provision made in pursuance of this Article, he shall have the right to furnish proof of his good faith.

Article 7

The representative organisations of employers and workers shall be consulted in regard to the laws and regulations and other measures provided for in this Convention and designed to prevent and eliminate the abuses referred to above, and the possibility of their taking initiatives for this purpose shall be recognised.

Article 8

1. On condition that he has resided legally in the territory for the purpose of employment, the migrant worker shall not be regarded as in an illegal or irregular situation by the mere fact of the loss of his employment, which shall not in itself imply the withdrawal of his authorisation of residence or, as the case may be, work permit.

2. Accordingly, he shall enjoy equality of treatment with nationals in respect in particular of gurantees of security of employment, the provision of alternative employment, relief work and retraining.

Article 9

1. Without prejudice to measures designed to control movements of migrants for employment by ensuring that migrant workers enter national territory and are admitted to employment in conformity with the relevant laws and regulations, the migrant worker shall, in cases in which these laws and regulations have not been respected and in which his position cannot be regularised, enjoy equality of treatment for himself and his family

administrativa, civilrättsliga och straffrättsliga påföljder, däri inbegripet fängelsestraff, då det gäller olagligt sysselsättande av migrerande arbetstagare, organiserande av migration för arbete som innebär sådant missbruk, som avses i artikel 2 i denna konvention, samt avsiktlig medverkan till sådan migration i vinstsyfte eller annorledes.

2. Då en arbetsgivare lagföres i samband med åtgärder som vidtages i enlighet med denna artikel, skall han ha rätt att anföra bevisning för att han handlat i god tro.

Artikel 7

Representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer skall konsulteras beträffande lagstiftning och andra åtgärder som avses i denna konvention och syftar till att hindra och undanröja ovan berörda missbruk, och de bör medges möjlighet att taga initiativ i detta syfte.

Artikel 8

1. Under förutsättning att den migrerande arbetstagaren lagligen vistats i landet för att arbeta skall han icke anses befinna sig i en illegal eller irreguljär situation enbart för att han förlorat sin anställning, något som icke i och för sig skall medför att hans uppehållstillstånd eller eventuella arbetstillstånd indrages.

2. Han skall följaktligen åtnjuta likställdhet i fråga om behandling med landets medborgare, särskilt då det gäller garantier för anställningstrygghet, beredande av alternativ sysselsättning, beredskapsarbete och omskolning.

Artikel 9

1. Utan förfång för åtgärder, som syftar till att kontrollera migration för arbete genom att säkerställa att migrerande arbetstagare anländer till landets territorium och erhåller anställning i överensstämmelse med tillämplig lagstiftning, skall den migrerande arbetstagaren i fall då denna lagstiftning icke efterlevts och då hans ställning icke kan regulariseras åtnjuta likställdhet i fråga om behandling för sig själv och sin familj med avseende på rät-

ly in respect of rights arising out of past employment as regards remuneration, social security and other benefits.

2. In case of dispute about the rights referred to in the preceding paragraph, the worker shall have the possibility of presenting his case to a competent body, either himself or through a representative.

3. In case of expulsion of the worker or his family, the cost shall not be borne by them.

4. Nothing in this Convention shall prevent Members from giving persons who are illegally residing or working within the country the right to stay and to take upp legal employment.

tigheter grundade på tidigare anställning då det gäller lön, social trygghet och andra förmåner.

2. I händelse av tvist angående de rättigheter som avses i föregående mom. skall arbetstagaren ha möjlighet att framlägga sin sak inför ett kompetent organ antingen personligen eller genom ombud.

3. Om arbetstagaren eller hans familj avlägsnas från landet skall de ej bära kostnaden härför.

4. Ingenting i denna konvention skall hindra medlemsstaterna från att ge personer som illegalt vistas eller arbetar inom landet rätt att stanna och taga legal anställning.

Part II. Equality of Opportunity and Treatment

Article 10

Each Member for which the Convention is in force undertakes to declare and pursue a national policy designed to promote and to guarantee, by methods appropriate to national conditions and practice, equality of opportunity and treatment in respect of employment and occupation, of social security, of trade union and cultural rights and of individual and collective freedoms for persons who as migrant workers or as members of their families are lawfully within its territory.

Del II. Likställdhet i fråga om möjligheter och behandling

Artikel 10

Varje medlemsstat för vilken denna konvention är gällande förpliktar sig att utforma och genomföra en nationell politik som syftar till att främja och med metoder lämpade efter nationella förhållanden och sedvanor garantera likställdhet i fråga om möjligheter och behandling med avseende på anställning och yrkesutövning, social trygghet, fackliga och kulturella rättigheter och individuella och kollektiva friheter för personer som lagligen vistas inom dess territorium såsom migrerande arbetstagare eller såsom medlemmar av deras familjer.

Article 11

1. For the purpose of this Part of this Convention, the term "migrant worker" means a person who migrates or who has migrated from one country to another with a view to being employed otherwise than on his own account and includes any person regularly admitted as a migrant worker.

2. This Part of this Convention does not apply to–

a) frontier workers;

b) artistes and members of the liberal professions who have entered the country on a short-term basis;

c) seamen;

d) persons coming specifically for puposes

Artikel 11

1. I denna del av denna konvention avser uttrycket "migrerande arbetstagare" en person som beger sig eller har begett sig från ett land till ett annat för att få sysselsättning på annat sätt än för egen räkning och innefattar var och en som i föreskriven ordning fått tillträde som migrerande arbetstagare.

2. Denna del av denna konvention är inte tillämplig med avseende på:

a) gränsgångare;

b) artister och fria yrkesutövare som har rest in i landet för en kortare period;

c) sjöfolk;

d) personer som speciellt kommit för att studera och utbilda sig;

of training or education;

e) employees of organisations or undertakings operating within the territory of a country who have been admitted temporarily to that country at the request of their employer to undertake specific duties or assignments, for a limited and defined period of time, and who are required to leave that country on the completion of their duties or assignments.

Article 12

Each Member shall, by methods appropriate to national conditions and practice—

a) seek the co-operation of employers' and workers' organisations and other appropriate bodies in promoting the acceptance and observance of the policy provided for in Article 10 of this Convention;

b) enact such legislation and promote such educational programmes as may be calculated to secure the acceptance and observance of the policy;

c) take measures, encourage educational programmes and develop other activities aimed at acquainting migrant workers as fully as possible with the policy, with their rights and obligations and with activities designed to give effective assitance to migrant workers in the exercise of their rights and for their protection;

d) repeal any statutory provisions and modify any administrative instructions or practices which are inconsistent with the policy;

e) in consultation with representative organisations of employers and workers, formulate and apply a social policy appropriate to national conditions and practice which enables migrant workers and their families to share in advantages enjoyed by its nationals while taking account, without adversely affecting the principle of equality of opportunity and treatment, of such special needs as they may have until they are adapted to the society of the country of employment;

f) take all steps to assist and encourage the efforts of migrant workers and their families to preserve their national and ethnic identity and their cultural ties with their country of origin, including the possibility for children to be given some knowledge of their mother

e) anställda hos organisatoner eller företag som är verksamma inom ett lands territorium och som efter ansökan av deras arbetsgivare tillfälligt fått tillträde till landet för att utföra särskilda uppgifter eller uppdrag under en begränsad och bestämd tidsperiod och som är skyldiga att lämna landet sedan de utfört dessa uppgifter eller uppdrag.

Artikel 12

Varje medlemsstat skall genom metoder lämpade efter nationella förhållanden och sedvanor:

a) eftersträva medverkan av arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och andra lämpliga organ för att främja godtagande och genomförande av den politik som avses i artikel 10 i denna konvention;

b) utfärda lagar och främja upplysningsprogram som är ägnade att säkerställa godtagande och genomförande av denna politik;

c) vidtaga åtgärder, främja upplysningsprogram och utveckla andra aktiviteter som syftar till att så fullständigt som möjligt göra migrerande arbetstagare förtrogna med denna politik, med deras rättigheter och skyldigheter och med aktiviteter som är ägnade att bereda dem effektiv hjälp för att säkerställa deras skydd och möjliggöra för dem att utöva sina rättigheter;

d) upphäva lagbestämmelser och änra administrativa föreskrifter eller sedvanor som är oförenliga med denna politik;

e) i samråd med representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer utforma och genomföra en socialpolitik, lämpad efter nationella förhållanden och sedvanor, som gör det möjligt för migrerande arbetstagare och deras familjer att bli delaktiga av de förmåner som landets egna medborgare åtnjuter och samtidigt beaktar – utan förfång för principen om likställdhet i fråga om möjligheter och behandling – sådana speciella behov som de må ha innan de blivit anpassade till sysselsättningslandets samhälle;

f) vidtaga alla åtgärder för att bistå och uppmuntra de migrerande arbetstagarnas och deras familjers strävanden att bevara sin nationella och etniska identitet och sina kulturella band till sitt ursprungsland, däri inbegri-

tongue;

g) gurantee equality of treatment, with regard to working conditions, for all migrant workers who perform the same activity whatever might be the particular conditions of their employment.

Article 13

1. A Member may take all necessary measures which fall within its competence and collaborate with other Members to facilitate the reunification of the families of all migrant workers legally residing in its territory.

2. The members of the family of the migrant worker to which this Article applies are the spouse and dependent children, father and mother.

Article 14

A Member may—

a) make the free choice of employment, while assuring migrant workers the right to geographical mobility, subject to the conditions that the migrant worker has resided lawfully in its territory for the purpose of employment for a prescribed period not exceeding two years or, if its laws or regulations provide for contracts for a fixed term of less than two years, that the worker has completed his first work contract;

b) after appropriate consultation with the representative organisations of employers and workers, make regulations concerning recognition of occupational qualifications acquired outside its territory, including certificates and diplomas;

c) restrict access to limited categories of employment or functions where this is necessary in the interest of the State.

Part III. Final Provisions

Article 15

This Convention does not prevent Members from concluding multilateral or bilateral agreements with a view to resolving problems arising from its application.

pet möjlighet för barnen att få undervisning i sitt modersmål;

g) garantera likställdhet i fråga om behandling med avseende på arbetsvillkor för alla migrerande arbetstagare som utövar samma verksamhet oavsett under vilka speciella förhållanden de är anställda.

Artikel 13

1. En medlemsstat kan vidtaga alla erforderliga åtgärder som faller inom dess kompetensområde och samverka med andra medlemsstater för att underlätta återföreningen av familjerna till alla migrerande arbetstagare som lagligen vistas inom dess territorium.

2. De medlemmar av den migrerande arbetstagarens familj för vilka denna artikel är tillämplig är make samt barn och föräldrar, som är beroende av honom.

Artikel 14

En medlemsstat kan:

a) göra fritt val av sysselsättning med bibehållen rätt till geografisk rörlighet beroende av att den migrerande arbetstagaren lagligen vistats inom dess territorium för att där erhålla sysselsättning under en föreskriven period av högst två år eller, om dess lagstiftning innehåller bestämmelser om kontrakt för en fastställd tid understigande två år, att arbetstagaren har uppfyllt sitt första kontrakt;

b) efter vederbörligt hörande av representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer utfärda bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats utanför dess territorium, däri inbegripet intyg och diplom;

c) inskränka tillträdet till vissa begränsade kategorier av sysselsättning eller funktioner då detta är nödvändigt med hänsyn till statens intresse.

Del III. Slutbestämmelser

Artikel 15

Denna konvention hindrar icke medlemsstater från att sluta multilaterala eller bilaterala avtal för att lösa problem som uppstår i samband med dess tillämpning.

Article 16

1. Any Member which ratifies this Convention may, by a declaration appended to its ratification, exclude either Part I or Part II from its acceptance of the Convention.

2. Any Member which has made such a declaration may at any time cancel that declaration by a subsequent declaration.

3. Every Member for which a declaration made under paragraph 1 of this Article is in force shall indicate in its reports upon the application of this Convention the position of its law and practice in regard to the provisions of the Part excluded from its acceptance, the extent to which effect has been given, or is proposed to be given, to the said provision and the reasons for which it has not yet included them in its acceptance of the Convention.

Artikel 16

1. Varje medlemsstat som ratificerar denna konvention kan genom en till dess ratifikation fogad förklaring utesluta endera del I eller del II från sitt godkännande av konventionen.

2. Varje medlemsstat som gjort en sådan förklaring kan när som helst upphäva denna förklaring genom en påföljande förklaring.

3. Varje medlemsstat för vilken en förklaring enligt mom. 1 i denna artikel är gällande skall i sina redogörelser för tillämpningen av denna konvention ange tillståndet i dess lagstiftning och praxis med avseende på bestämmelserna i en del som uteslutits från dess godkännande, den omfattning vari dessa bestämmelser har tillämpats eller är avsedda att tillämpas och anledningen till att den ännu inte har innefattat dem i sitt godkännande av konventionen.

Article 17

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Artikel 17

De officiella ratifikationerna av denna konvention skall delges internationella arbetsbyråns generaldirektör och registreras av honom.

Article 18

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Artikel 18

1. Denna konvention är bindande endast för de medlemmar av internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer registrerats av generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratifikationer registrerats av generaldirektören.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Article 19

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until

Artikel 19

1. Medlem som ratificerar denna konvention kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse som delges internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen träder ej i kraft förrän ett år efter det den registre-

one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 20

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 21

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 22

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

rats.

2. Varje medlem, som ratificerar denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående mom. nämnda tioårsperioden gör bruk av den uppsägningsrätt som medges i denna artikel, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter på de i denna artikel föreskrivna villkoren uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 20

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som delgivits honom av organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, som delgivits honom, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag då konventionen kommer att träda i kraft.

Artikel 21

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall för registrering jämlikt artikel 102 i Förenta nationernas stadga lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om varje ratifikation och uppsägning, som registrerats av honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 22

Närhelst internationella arbetsbyråns styrelse finner det erforderligt skall styrelsen förelägga internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för konventionens tillämpning och överväga om det finns skäl att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Article 23

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides–

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 19 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Artikel 23

1. Om konferensen antager en ny konvention, varigenom förevarande konvention helt eller delvis revideras, och den nya konventionen ej föreskriver annat,

a) skall, utan hinder av bestämelserna i artikel 19, en medlems ratifikation av den nya konventionen i sig innefatta omedelbar uppsägning av förevarande konvention, under förutsättning att den nya konventionen trätt i kraft;

b) skall från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som ratificerat densamma men icke ratificerat den nya konvention, varigenom förevarande konvention revideras.

Article 24

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Artikel 24

De engeleska och franska texterna till denna konvention skall ha lika vitsord.

Bilaga 6

Recommendation (No. 151) concerning migrant workers

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixtieth Session on 4 June 1975, and

Considering that the Preamble of the Constitution of the International Labour Organisation assigns to it the task of protecting "the interests of workers when employed in countries other than their own", and

Recalling the provisions contained in the Migration for Employment Convention and Recommendation (Revised), 1949, and in the Protection of Migrant Workers (Underdeveloped Countries) Recommendation, 1955, which deal with such matters as the preparation and organisation of migration, social services to be provided to migrant workers and their families, in particular before their departure and during their journey, equality of treatment as regards a variety of matters which they enumerate, and the regulation of the stay and return of migrant workers and their families, and

Having adopted the Migrant Workers (Supplementary Provisions) Convention, 1975, and

Considering that further standards are desirable as regards equality of opportunity and treatment, social policy in regard to migrants and employment and residence, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to migrant workers, which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation, adopts this twenty-fourth day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-five the following Recommendation, which may be cited as the Migrant Workers Recommendation, 1975:

1. Members should apply the provisions of this Recommendation within the framework

(Översättning)

Rekommendation (nr 151) om migrerande arbetstagare

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 4 juni 1975 till sitt sextionde sammanträde,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 4 juni 1975 till sitt sextionde sammanträde,

som erinrar om de bestämmelser i konventionen och rekommendationen om migrerande arbetare (reviderade 1949) och i rekommendationen om skydd för migrerande arbetare (underutvecklade länder) (1955), som behandlar sådana frågor som förberedande och organiserande av migration, sociala tjänster som skall tillhandahållas åt migrerande arbetstagare och deras familjer, särskilt före deras avfärd och under resan, likställdhet i fråga om behandling med avseende på skilda angivna förhållanden samt regleringen av migrerande arbetstagares och deras familjers vistelse och återvändande,

som har antagit konventionen om migrerande arbetstagare (tilläggsbestämmelser) (1975),

som finner att ytterligare normer är påkallade då det gäller likställdhet i fråga om möjligheter och behandling, socialpolitik med avseende på migrerande personer samt sysselsättning och vistelse,

som beslutat antaga vissa förslag angående migrerande arbetstagare, vilken fråga utgör den femte punkten på sammanträdets dagordning,

och som beslutat att dessa förslag skall taga formen av en rekommendation,

antager denna den tjugofjärde dagen i juni månad år nittonhundrasjuttiofem följande rekommendation, som kan benämnas 1975 års rekommendation om migrerande arbetstagare:

1. Medlemsstaterna bör tillämpa bestämmelserna i denna rekommendation inom ramen av en sammanhängande politik med av-

of a coherent policy on international migration for employment. That policy should be based upon the economic and social needs of both countries of origin and countries of employment; it should take account not only of short-term manpower needs and resources but also of the long-term social and economic consequences of migration for migrants as well as for the communities concerned.

I. Equality of Opportunity and Treatment

2. Migrant workers and members of their families lawfully within the territory of a Member should enjoy effective equality of opportunity and treatment with nationals of the Member concerned in respect of–

a) access to vocational guidance and placement services;

b) access to vocational training and employment of their own choice on the basis of individual suitability for such training or employment, account being taken of qualifications acquired outside the territory of and in the country of employment;

c) advancement in accordance with their individual character, experience, ability and diligence;

d) security of employment, the provision of alternative employment, relief work and retraining;

e) remuneration for work of equal value;

f) conditions of work, including hours of work, rest periods, annual holidays with pay, occupational safety and occupational health measures, as well as social security measures and welfare facilities and benefits provided in connection with employment;

g) membership of trade unions, exercise of trade union rights and eligibility for office in trade unions and in labour-management relations bodies, including bodies representing workers in undertakings;

h) rights of full membership in any form of co-operative;

i) conditions of life, including housing and the benefits of social services and educational and health facilities.

3. Each Member should ensure the application of the principles set forth in Paragraph 2 of this Recommendation in all activities under the control of a public authority and pro-

scende på internationell migration för arbete. Denna politik bör grundas på de ekonomiska och sociala behoven i såväl ursprungsländerna som sysselsättningsländerna; den bör ta hänsyn inte bara till behov och resurser av arbetskraft på kort sikt utan också till migrationens sociala och ekonomiska konsekvenser på lång sikt såväl för de migrerande som för de berörda samhällena.

I. Likställdhet i fråga om möjligheter och behandling

2. Migrerande arbetstagare och medlemmar av deras familjer som lagligen vistas inom en medlemsstats territorium bör åtnjuta effektiv likställdhet i fråga om möjligheter och behandling med ifrågavarande medlemsstats medborgare då det gäller:

a) tillträde till yrkesvägledning och arbetsförmedling;

b) tillträde till yrkesutbildning och anställning efter eget val på grundval av personlig lämplighet för sådan utbildning eller anställning, med hänsyn tagen till kvalifikationer som förvärvats utanför och inom sysselsättningslandet;

c) befordran i överensstämmelse med deras personliga egenskaper, erfarenhet, skicklighet och arbetsinsatser;

d) anställningstrygghet, beredande av alternativ sysselsättning, beredskapsarbete och omskolning;

e) avlöning för likvärdigt arbete;

f) arbetsförhållanden, däri inbegripet arbetstid, raster, semester, arbetarskydd, ävensom åtgärder för sociala trygghetsåtgärder samt sociala tjänster och förmåner i samband med anställningen;

g) medlemskap i fackliga organisationer, utövande av fackliga rättigheter och valbarhet till befattningar i fackliga organisationer och i organ för samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare, däri inbegripet organ som representerar arbetstagarna inom företagen;

h) rätt till fullt medlemskap i alla slag av kooperativa föreningar;

i) levnadsförhållanden, däri inbegripet bostäder, samt förmåner av sociala tjänster och utbildnings- och hälsovårdsinstitutioner.

3. Varje medlemsstat bör säkerställa till-

mote its observance in all other activities by methods appropriate to national conditions and practice.

4. Appropriate measures should be taken, with the collaboration of employers' and workers' organisations and other bodies concerned, with a view to–

a) fostering public understanding and acceptance of the above-mentioned principles;

b) examining complaints that these principles are not being observed and securing the correction, by conciliation or other appropriate means, of any practices regarded as in conflict therewith.

5. Each Member should ensure that national laws and regulations concerning residence in its territory are so applied that the lawful exercise of rights enjoyed in pursuance of these principles cannot be the reason for non-renewal of a residence permit or for expulsion and is not inhibited by the threat of such measures.

6. A Member may–

a) make the free choice of employment, while assuring migrant workers the right to geographical mobility, subject to the conditions that the migrant worker has resided lawfully in its territory for the purpose of employment for a prescribed period not exceeding two years or, if its laws or regulations provide for contracts for av fixed term of less than two years, that the worker has completed his first work contract;

b) after appropriate consultation with the representative organisations of employers and workers, make regulations concerning recognition of occupational qualifications acquired outside its territory, including certificates and diplomas;

c) restrict access to limited categories of employment or functions where this i necessary in the interests of the State.

7. (1) In order to enable migrant workers and their families to take full advantage of their rights and opportunities in employment and occupation, such measures as may be necessary should be taken, in consultation with the representative organisations of employers and workers–

a) to inform them, as far as possible in their mother tongue or, if that is not possible, in a langugage with which they are familiar, of their rights under national law and practice

lämpningen av de principer som angivits i punkt 2 i denna rekommendation beträffande alla slag av verksamhet, som kontrolleras av offentlig myndighet, och främja deras tillämpning i alla andra slag av verksamhet genom metoder lämpade efter nationella förhållanden och sedvanor.

4. Lämpliga åtgärder bör vidtagas under medverkan av arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och andra berörda organ i syfte att:

a) bibringa allmänheten förståelse för och förmå den att godtaga ovan nämnda principer;

b) undersöka klagomål över att dessa principer åsidosätts och genom förlikning eller andra lämpliga medel sörja för rättelse av varje praxis som anses stå i strid med dessa.

5. Varje medlemsstat bör tillse att den nationella lagstiftningen beträffande vistelse inom dess territorium tillämpas så, att lagligt utövande av rättigheter som åtnjuts i enlighet med dessa principer inte kan ge anledning till att ett uppehållstillstånd icke förnyas eller till avlägsnande från landet och icke hindras genom hot om sådana åtgärder.

6. En medlemsstat kan:

a) göra fritt val av sysselsättning med bibehållen rätt till geografisk rörlighet beroende av att den migrerande arbetstagaren lagligen vistats inom dess territorium för att där erhålla sysselsättning under en föreskriven period av högst två år eller, om dess lagstiftning innehåller bestämmelser om avtal för en fastställd tid understigande två år, att arbetstagaren har uppfyllt sitt första arbetsavtal;

b) efter vederbörligt hörande av representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer utfärda bestämmelser om erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats utanför dess territorium, däri inbegripet intyg och diplom;

c) begränsa tillträdet till vissa avgränsade kategorier av sysselsättning eller funktioner då detta är nödvändigt med hänsyn till statens intresse.

7. (1) I syfte att möjliggöra för migrerande arbetstagare och deras familjer att till fullo utnyttja sina rättigheter och möjligheter i fråga om anställning och yrkesutövning bör eventuellt erforderliga åtgärder vidtagas i samråd med representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer:

as regards the matters dealt with in Paragraph 2 of this Recommendation;

b) to advance their knowledge of the language or languages of the country of employment, as far as possible during paid time;

c) generally, to promote their adaptation to the society of the country of employment and to assist and encourage the efforts of migrant workers and their families to preserve their national and ethnic identity and their cultural ties with their country of origin, including the possibility for children to be given some knowledge of their mother tongue.

(2) Where agreements concerning the collective recruitment of workers have been concluded between Members, they should jointly take the necessary measures before the migrants' departure from their country of origin to introduce them to the language of the country of employment and also to its economic, social and cultural environment.

8. (1) Without prejudice to measures designed to ensure that migrant workers and their families enter national territory and are admitted to employment in conformity with the relevant laws and regulations, a decision should be taken as soon as possible in cases in which these laws and regulations have not been respected so that the migrant worker should know whether his position can be regularised or not.

(2) Migrant workers whose position has been regularised should benefit from all rights which, in accordance with Paragraph 2 of this Recommendation, are provided for migrant workers lawfully within the territory of a Member.

(3) Migrant workers whose position has not been or could not be regularised should enjoy equality of treatment for themselves and their families in respect of rights arising out of present and past employment as regards remuneration, social security and other benefits as well as regards trade union membership and exercise of trade union rights.

(4) In case of dispute about the rights referred to in the preceding subparagraphs, the worker should have the possibility of presenting his case to a competent body, either himself or through a representative.

(5) In case of expulsion of the worker or

a) för att informera dem, i mån av möjlighet på deras modersmål eller, om detta ej är möjligt, på ett språk som de är förtrogna med, om deras rättigheter enligt nationell lagstiftning och praxis med avseende på de angelägenheter som behandlas i punkt 2 i denna rekommendation;

b) för att förbättra deras kunskaper i sysselsättningslandets språk, så vitt möjligt under betald tid;

c) för att i allmänhet främja deras anpassning till sysselsättningslandets samhälle och bistå och uppmuntra de migrerande arbetstagarnas och deras familjers strävanden att bevara sin nationella och etniska identitet och sina kulturella band till sitt ursprungsland, däri inbegripet möjlighet för barnen att få undervisning i sitt modersmål.

(2) Då medlemsstater har slutit avtal med varandra om kollektiv rekrytering av arbetstagare, bör de gemensamt vidtaga erforderliga åtgärder före de migrerandes avfärd från sitt ursprungsland för att göra dem bekanta med sysselsättningslandets språk ävensom med dess ekonomiska, sociala och kulturella miljö.

8. (1) Utan förfång för åtgärder, som syftar till att säkerställa att migrerande arbetstagare och deras familjer anländer till landets territorium och erhåller anställning i överensstämmelse med tillämplig lagstiftning, bör beslut snarast möjligt fattas i fall, då denna lagstiftning icke har efterlevts, för att den migrerande arbetstagaren skall få veta om hans ställning kan regleras eller ej.

(2) Migrerande arbetstagare vilkas ställning har reglerats bör åtnjuta alla de rättigheter som i enlighet med punkt 2 i denna rekommendation beviljas migrerande arbetstagare som lagligen vistas inom en medlemsstats territorium.

(3) Migrerande arbetstagare, vilkas ställning inte har reglerats eller inte kunnat regleras, bör åtnjuta likställdhet i fråga om behandling för dem själva och deras familjer då det gäller rättigheter, som grundar sig på nuvarande eller tidigare anställning, med avseende på avlöning, social trygghet och andra förmåner ävensom med avseende på medlemskap i facklig organisation och utövande av fackliga rättigheter.

(4) I händelse av tvist angående de rättig-

his family, the cost should not be borne by them.

II. Social Policy

9. Each Member should, in consultation with representative organisations of employers and workers, formulate and apply a social policy appropiate to national conditions and practice which enables migrant workers and their families to share in advantages enjoyed by its nationals while taking account, without adversely affecting the principle of equality of opportunity and treatment, of such special needs as they may have until they are adapted to the society of the country of employment.

10. With a view to making the policy as responsive as possible to the real needs of migrant workers and their families, it should be based, in particular, on an exmination not only of conditions in the territory of the Member but also of those in the countries of origin of the migrants.

11. The policy should take account of the need to spread the social cost of migration as widely and equitably as possible over the entire collectivity of the country of employment, and in particular over those who profit most from the work of migrants.

12. The policy should be periodically reviewed and evaluated and where necessary revised.

A. Reunification of Families

13. (1) All possible measures should be taken both by countries of employment and by countries of origin to facilitate the reunification of families of migrant workers as rapidly as possible. These measures should include, as necessary, national laws or regulations and bilateral and multilateral arrangements.

(2) A prerequisite for the reunification of families should be that the worker has, for his family, appropriate accommodation which

heter som avses i de föregående momenten bör arbetstagaren ha möjlighet att framlägga sin sak inför ett kompetent organ antingen personligen eller genom ombud.

(5) Om arbetstagaren eller hans familj avlägsnas från landet bör de ej bära kostnaden härför.

II. Socialpolitik

9. Varje medlemsstat bör i samråd med representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer utforma och genomföra en socialpolitik, lämpad efter nationella förhållanden och sedvanor, som gör det möjligt för migrerande arbetstagare och deras familjer att bli delaktiga av de förmåner, som statens medborgare åtnjuter, och samtidigt beaktar – utan förfång för principen om likställdhet i fråga om möjligheter och behandling – sådana speciella behov som de må ha innan de blivit anpassade till sysselsättningslandets samhälle.

10. För att denna politik i möjligaste mån skall svara mot de verkliga behoven hos de migrerande arbetstagarna och deras familjer bör den särskilt baseras på undersökning inte enbart av förhållandena inom medlemsstatens territorium utan även av förhållandena i de migrerandes ursprungsländer.

11. Politiken bör taga hänsyn till behovet av att fördela de samhälleliga kostnaderna för migrationen så allmänt och så rättvist som möjligt över hela sysselsättningslandets gemenskap och särskilt över dem som drar störst fördel av de migrerandes arbete.

12. Politiken bör tid efter annan omprövas, utvärderas och vid behov revideras.

A. Förenande av familjer

13. (1) Alla åtgärder som är möjliga bör vidtagas såväl av sysselsättningsländerna som av ursprungsländerna för att underlätta förenande av de migrerande arbetstagarnas familjer så snabbt som möjligt. Dessa åtgärder bör i mån av behov innefatta nationell lagstiftning samt bilaterala och multilaterala överenskommelser.

(2) En förutsättning för förenande av familjer bör vara att arbetstagaren har en lämplig bostad för sin familj som motsvarar de

meets the standards normally applicable to nationals of the country of employment.

14. Representatives of all concerned, and in particular of employers and workers, should be consulted on the measures to be adopted to facilitate the reunification of families and their co-operation sought in giving effect thereto.

15. For the purpose of the provisions of this Recommendation relating to the reunification of families, the family of the migrant worker should include the spouse and dependent children, father and mother.

16. With a view to facilitating the reunification of families as quickly as possible in accordance with Paragraph 13 of this Recommendation, each Member should take full account of the needs of migrant workers and their families in particular in its policy regarding the construction of family housing, assistance in obtaining this housing and the development of appropriate reception services.

17. Where a migrant worker who has been employed for at least one year in a country of employment cannot be joined by his family in that country, he should be entitled–

a) to visit the country of residence of his family during the paid annual holiday to which he is entitled under the national law and practice of the country of employment without losing during the absence from that country any acquired rights or rights in course of acquisition and, particularly, without having his employment terminated or his right to residence in the country of employment withdrawn during that period; or

b) to be visited by his family for a period corresponding at least to the annual holiday with pay to which he is entitled.

18. Consideration should be given to the possibility of giving the migrant worker financial assistance towards the cost of the travel envisaged in the preceding Paragraph or a reduction in the normal cost of transport, for instance by the arrangement of group travel.

19. Without prejudice to more favourable provisions which may be applicable to them, persons admitted in pursuance of international arrangements for free movement of labour should have the benefit of the measures provided for in Paragraphs 13 to 18 of this Recommendation.

krav som normalt gäller för sysselsättningslandets egna medborgare.

14. Representanter för alla berörda parter och särskilt för arbetsgivare och arbetstagare bör rådfrågas beträffande de åtgärder som skall vidtagas för att underlätta förenande av familjer, och deras medverkan bör sökas för åtgärdernas genomförande.

15. Då det gäller bestämmelserna i denna rekommendation om förenande av familjer, bör den migrerande arbetstagarens familj anses innefatta maken samt barn och föräldrar, i den mån de underhålls av honom.

16. I syfte att underlätta förenande av familjer så snabbt som möjligt i enlighet med punkt 13 i denna rekommendation bör varje medlemsstat till fullo beakta behoven hos migrerande arbetstagare och deras familjer, särskilt i sin politik för byggande av familjebostäder, hjälp till att erhålla sådana bostäder och utvecklingen av lämpliga mottagningstjänster.

17. När en migrerande arbetstagare, som har varit anställd minst ett år i ett sysselsättningsland, inte kan förenas med sin familj i detta land, bör han ha rätt:

a) att besöka det land, där hans familj vistas, under den betalda semester som han har rätt till enligt sysselsättningslandets lagstiftning och sedvanor utan att under frånvaron från detta land förlora några rättigheter, som han förvärvat eller håller på att förvärva, och i synnerhet utan att hans anställning hävs eller hans uppehållstillstånd indrages under denna period; eller

b) att mottaga besök av sin familj under en period som åtminstone motsvarar den betalda semester till vilken han är berättigad.

18. Hänsyn bör tagas till möjligheten att ge den migrerande arbetstagaren ekonomisk hjälp till kostnaderna för resor, som avses i föregående punkt, eller nedsättning av de normala transportkostnaderna, exempelvis genom anordnande av gruppresor.

19. Utan förfång för eventuellt tillämpliga gynnsammare bestämmelser bör personer, som beviljats inresa i enlighet med internationella överenskommelser om arbetskraftens fria rörlighet, åtnjuta fördelarna av de åtgärder som avses i punkterna 13–18 i denna rekommendation.

B. Protection of the Health of Migrant Workers

20. All appropriate measures should be taken to prevent any special health risks to which migrant workers may be exposed.

21. (1) Every effort should be made to ensure that migrant workers receive training and instruction in occupational safety and occupational hygiene in connection with their practical training or other work preparation and, as far as possible, as part thereof.

(2) In addition, a migrant worker should, during paid working hours and immediately after beginning his employment, be provided with sufficient information in his mother tongue or, if that is not possible, in a language with which he is familiar, on the essential elements of laws and regulations and on provisions of collective agreements concerning the protection of workers and the prevention of accidents as well as on safety regulations and procedures particular to the nature of the work.

22. (1) Employers should take all possible measures so that migrant workers may fully understand instructions, warnings, symbols and other signs relating to safety and health hazards at work.

(2) Where, on account of the migrant workers' lack of familiarity with processes, language difficulties or other reasons, the training or instruction given to other workers is inadequate for them, special measures which ensure their full understanding should be taken.

(3) Members should have laws or regulations applying the principles set out in this Paragraph and provide that where employers or other persons or organisations having responsibility in this regard fail to observe such laws or regulations, administrative, civil and penal sanctions might be imposed.

C. Social Services

23. In accordance with the provisions of Paragraph 2 of this Recommendation, migrant workers and their families should benefit from the activities of social services and have access thereto under the same conditions as nationals of the country of employment.

B. Skydd för de migrerande arbetstagarnas hälsa

20. Alla lämpliga åtgärder bör vidtagas för att undanröja alla speciella hälsorisker, för vilka migrerande arbetstagare kan utsättas.

21. (1) Alla ansträngningar bör göras för att säkerställa att migrerande arbetstagare erhåller utbildning och instruktion i arbetarskydd i samband med sin praktiska utbildning eller annan yrkesförberedelse och i möjligaste mån som en del därav.

(2) Dessutom bör en migrerande arbetstagare på betald arbetstid och omedelbart efter anställningens början ges tillräcklig information på sitt modermål eller, om detta icke är möjligt, på ett språk med vilket han är förtrogen, om det väsentliga innehållet i lagstiftningen och om bestämmelser i kollektivavtal beträffande skydd för arbetstagarna och förebyggande av olycksfall samt om säkerhetsföreskrifter och säkerhetsprocedurer som betingas av arbetets speciella natur.

22. (1) Arbetsgivarna bör vidtaga alla de åtgärder som står i deras makt för att säkerställa att de migrerande arbetstagarna skall kunna till fullo förstå instruktioner, varningar, symboler och andra tecken som avser säkerhets- och hälsorisker i arbetet.

(2) Då på grund av de migrerande arbetstagarnas bristande förtrogenhet med tillverkningsprocesser, på grund av språksvårigheter eller av andra orsaker den utbildning eller instruktion, som ges till andra arbetstagare, är otillräcklig för dem, bör särskilda åtgärder vidtagas för att säkerställa deras fulla förståelse.

(3) Medlemsstaterna bör ha en lagstiftning som tillämpar de principer som anges i denna punkt, och de bör tillse att administrativa, civilrättsliga och straffrättsliga påföljder kan komma till användning då arbetsgivare eller andra personer eller organisationer, som har ansvar i detta avseende, inte iakttar denna lagstiftning.

C. Sociala tjänster

23. I enlighet med de föreskrifter som avses i punkt 2 i denna rekommendation bör migrerande arbetstagare och deras familjer åtnjuta fördelar av de sociala serviceorganens verksamhet och ha tillgång härtill på samma villkor som medborgare i sysselsättningslandet.

24. In addition, social services should be provided which perform, in particular, the following functions in relation to migrant workers and their families –

a) giving migrant workers and their families every assistance in adapting to the economic, social and cultural environment of the country of employment;

b) helping migrant workers and their families to obtain information and advice from appropriate bodies, for instance by providing interpretation and translation services; to comply with administrative and other formalities; and to make full use of services and facilities provided in such fields as education, vocational training and language training, health services and social security, housing, transport and recreation: provided that migrant workers and their families should as far as possible have the right to communicate with public authorities in the country of employment in their own language or in a langugage with which they are familiar, particularly in the context of legal assistance and court proceedings;

c) assisting authorities and bodies with responsibilities relating to the conditions of life and work of migrant workers and their families in identifying their needs and in adapting thereto;

d) giving the competent authorities information and, as appropriate, advice regarding the formulation, implementation and evaluation of social policy with respect to migrant workers;

e) providing information for fellow workers and foremen and supervisors about the situation and the problems of migrant workers.

25. (1) The social services referred to in Paragraph 24 of this Recommendation may be provided, as appropriate to national conditions and practice, by public authorities, by approved non-profit-making organisations or bodies, or by a combination of both. The public authorities should have the over-all responsibility of ensuring that these social services are at the disposal of migrant workers and their families.

(2) Full use should be made of services which are or can be provided by authorities, organisations and bodies serving the nationals of the country of employment, including

24. Dessutom bör sociala tjänster tillhandahållas bland annat för att fylla följande funktioner i förhållande till migrerande arbetstagare och deras familjer:

a) att ge de migrerande arbetstagarna och deras familjer allt bistånd för deras anpassning till sysselsättningslandets ekonomiska, sociala och kulturella miljö;

b) att hjälpa migrerande arbetstagare och deras familjer att erhålla information och råd från lämpliga organ, exempelvis genom tillhandahållande av tolknings- och översättningstjänster; att fullgöra administrativa formaliteter; att till fullo utnyttja tjänster och anordningar som tillhandahålls inom sådana områden som undervisning, yrkesutbildning och språkutbildning, hälsovård och social trygghet, bostadsförsörjning, transport och rekreation; det förutsätts härvid att de migrerande arbetstagarna och deras familjer i möjligaste mån bör ha rätt att kommunicera med de offentliga myndigheterna i sysselsättningslandet på sitt eget språk eller på ett språk med vilket de är förtrogna, särskilt i samband med juridisk hjälp och domstolsförhandlingar;

c) att hjälpa myndigheter och organ med uppgifter, som avser de migrerande arbetstagarnas och deras familjers levnads- och arbetsvillkor, att utröna deras behov och anpassa sig härtill;

d) att ge vederbörande myndigheter informationer och, då så är lämpligt, råd beträffande utformning, genomförande och utvärdering av socialpolitiska åtgärder med avseende på migrerande arbetstagare;

e) att ge arbetskamrater, förmän och överordnade information om de migrerande arbetstagarnas situation och problem.

25. (1) De sociala tjänster som avses i punkt 24 i denna rekommendation kan tillhandahållas, i enlighet med nationella förhållanden och sedvanor, av offentliga myndigheter, av erkända organisationer eller organ, som arbetar utan vinstsyfte, eller genom en kombination av båda dera. De offentliga myndigheterna bör ha det övergripande ansvaret för att säkerställa att dessa sociala tjänster står de migrerande arbetstagarna och deras familjer till buds.

(2) De tjänster bör till fullo utnyttjas, som tillhandahålls eller kan tillhandahållas av myndigheter, organisationer och organ, inberäknat arbetsgivar- och arbetstagarorganisa-

employers' and workers' organisations.

26. Each Member should take such measures as may be necessary to ensure that sufficient resources and adequately trained staff are available for the social services referred to in paragraph 24 of this Recommendation.

27. Each Member should promote co-operation and co-ordination between different social services on its territory and, as appropriate, between these services and corresponding services in other countries, without, however, this co-operation and co-ordination relieving the States of their responsibilities in this field.

28. Each Member should organise and encourage the organisation, at the national, regional or local level, or as appropriate in a branch of economic activity employing substantial numbers of migrant workers, of periodic meetings for the exchange of information and experience. Consideration should also be given to the exchange of information and experience with other countries of employment as well as with the countries of origin of migrant workers.

29. Representatives of all concerned and in particular of employers and workers should be consulted on the organisation of the social services in question and their co-operation sought in achieving the purposes aimed at.

III. Employment and Residence

30. In pursuance of the provision of Paragraph 18 of the Migration for Employment Recommendation (Revised), 1949, that Members should, as far as possible, refrain from removing from their territory, on account of lack of means or the state of the employment market, a migrant worker regularly admitted thereto, the loss by such migrant worker of his employment should not in itself imply the withdrawal of his authorisation of residence.

31. A migrant who has lost his employment should be allowed sufficient time to find alternative employment, at least for a period corresponding to that during which he may be entitled to unemployment benefit; the authorisation of residence should be extended accordingly.

tioner, som betjänar medborgare i sysselsättningslandet.

26. Varje medlemsstat bör vidtaga erforderliga åtgärder för att säkerställa att tillräckliga resurser och på lämpligt sätt utbildad personal står till buds för de sociala tjänster som avses i punkt 24 i denna rekommendation.

27. Varje medlemsstat bör främja samverkan och samordning mellan olika sociala serviceorgan inom dess eget territorium och, då så är lämpligt, mellan dessa serviceorgan och motsvarande serviceorgan i andra länder, dock utan att denna samverkan och samordning fritar staterna från deras ansvar inom detta område.

28. Varje medlemsstat bör organisera och främja organiserandet av periodiska sammankomster för utbyte av information och erfarenheter på nationell, regional eller lokal nivå eller då så är lämpligt inom en näringsgren som sysselsätter ett betydande antal migrerande arbetstagare. Uppmärksamhet bör även ägnas åt utbyte av information och erfarenheter såväl med andra sysselsättningsländer som med de migrerande arbetstagarnas ursprungsländer.

29. Representanter för alla berörda parter och särskilt för arbetsgivare och arbetstagare bör rådfrågas beträffande organiserandet av de omnämnda sociala tjänsterna och samarbete sökas med dem för att uppnå de åsyftade målen.

III. Anställning och vistelse

30. I enlighet med bestämmelserna i punkt 18 i rekommendationen om migrerande arbetare (reviderad 1949) – enligt vilka medlemsstaterna så vitt möjligt bör avhålla sig från att från sitt territorium avlägsna en migrerande arbetstagare, som i föreskriven ordning beviljats tillstånd att vistas där, på grund av bristande resurser eller tillståndet på arbetsmarknaden – bör den omständigheten att en sådan migrerande arbetstagare förlorar sin anställning inte i och för sig medföra att hans uppehållstillstånd indrages.

31. Den migrerande arbetstagaren bör, då han har förlorat sin anställning, ges tillräcklig tid att finna en ny anställning, vilken tid åtminstone bör svara mot den period under vilken han kan vara berättigad till arbetslöshets-

32. (1) A migrant worker who has lodged an appeal against the termination of his employment, under such procedures as may be available, should be allowed sufficient time to obtain a final decision thereon.

(2) If it is established that the termination of employment was not justified, the migrant worker should be entitled, on the same terms as national workers, to reinstatement, to compensation for loss of wages or of other payment which results from unjustified termination, or to access to a new job with a right to indemnification. If he is not reinstated, he should be allowed sufficient time to find alternative employment.

33. A migrant worker who is the object of an expulsion order should have a right of appeal before an administrative or judicial instance, according to conditions laid down in national laws or regulations. This appeal should stay the execution of the expulsion order, subject to the duly substantiated requirements of national security or public order. The migrant worker should have the same right to legal assistance as national workers and have the possibility of being assisted by an interpreter.

34. (1) A migrant worker who leaves the country of employment should be entitled, irrespective of the legality of his stay therein—

a) to any outstanding remuneration for work performed, including severance payments normally due;

b) to benefits which may be due in respect of any employment injury suffered;

c) in accordance with national practice—

i) to compensation in lieu of any holiday entitlement acquired but not used;

ii) to reimbursement of any social security contributions which have not given and will not give rise to rights under national laws or regulations or international arrangements: provided that where social security contributions do not permit entitlement to benefits, every effort should be made with a view to the conclusion of bilateral or multilateral agreements to protect the rights of migrants.

(2) Where any claim covered in subparagraph (1) of this Paragraph is in dispute, the worker should be able to have his interests represented before the competent body and

understöd; uppehållstillståndets giltighetstid bör förlängar i enlighet härmed.

32. (1) En migrerande arbetstagare som har anfört besvär mot entledigande i enlighet med de procedurer som står till buds bör ges tillräcklig tid att erhålla slutligt besked.

(2) Om det befinns att entledigandet varit obefogat, bör den migrerande arbetstagaren på samma villkor som inhemska arbetstagare ha rätt till återanställning, kompensation för förlust av lön eller av andra betalningar till följd av obefogat entledigande eller tillträde till en ny anställning med rätt till skadeersättning. Om han icke återanställs, bör han ges tillräcklig tid att finna en ny anställning.

33. Varje migrerande arbetstagare som är föremål för ett beslut om avlägsnande från landet bör ha rätt att anföra besvär inför administrativ eller judiciell myndighet på sätt som anges i den nationella lagstiftningen. Ett sådant besvärsförfarande bör medföra uppskov med verkställandet av beslutet om avlägsnande från landet under förbehåll för vederbörligen dokumenterade krav med hänsyn till nationell säkerhet eller offentlig ordning. Den migrerande arbetstagaren bör ha samma rätt till juridisk hjälp som inhemska arbetstagare och ha möjlighet att få hjälp av en tolk.

34. (1) En migrerande arbetstagare som lämnar sysselsättningslandet bör, oavsett om han vistas där lagligen eller ej, vara berättigad till:

a) innestående ersättning för utfört arbete, däri inbegripet normalt utgående avgångsvederlag;

b) eventuella förmåner på grund av yrkesskada;

c) i enlighet med nationell praxis:

i) kompensation för intjänt men ej uttagen semester;

ii) återbetalning av avgifter för social trygghet som ej har givit och ej kommer att ge upphov till rättigheter enligt nationell lagstiftning eller internationella överenskommelser; det förutsätts härvid att när avgifter för social trygghet inte grundar anspråk på förmåner, bör alla ansträngningar göras för slutande av bilaterala eller multilaterala överenskommelser till skydd för de migrerandes rättigheter.

(2) Om tvist uppstår om någon fordran enligt (1) ovan bör arbetstagaren ha möjlighet

enjoy equal treatment with national workers as regards legal assistance.

att göra sina rättigheter gällande inför vederbörligt organ och åtnjuta likställdhet i fråga om behandling med avseende på juridisk hjälp.

Bilaga 7

(Översättning)

Convention (No 97) concerning migration for employment (revised 1949)

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Thirty-second Session on 8 June 1949, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Migration for Employment Convention, 1939, adopted by the Conference at its Twenty-fifth Session, which is included in the eleventh item on the agenda of the session, and

Considering that these proposals must take the form of an international Convention,

adopts this first day of July of the year one thousand nine hundred and forty-nine the following Convention, which may be cited as the Migration for Employment Convention (Revised), 1949:

Article 1

Each Member of the International Labour Organisation for which this Convention is in force undertakes to make available on request to the International Labour Office and to other Members–

a) information on national policies, laws and regulations relating to emigration and immigration;

b) information on special provisions concerning migration for employment and the conditions of work and livelihood of migrants for employment;

c) information concerning general agreements and special arrangements on these questions concluded by the Member.

Article 2

Each Member for which this Convention is in force undertakes to maintain, or satisfy itself that there is maintained, an adequate and free service to assist migrants for employment, and in particular to provide them with accurate information.

Konvention (nr 97) angående migrerande arbetare (reviderad 1949).

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1949 till sitt trettioandra sammanträde

och beslutat antaga vissa förslag till revision av konventionen angående migrerande arbetare, 1939, antagen av konferensen vid dess tjugufemte sammanträde, vilken fråga inbegripes under den elfte punkten på sammanträdets dagordning,

samt ansett, att dessa förslag böra taga form av en internationell konvention,

antager denna den första dagen i juli månad år nittonhundrafyrtionio följande konvention, som skall benämnas "konvention angående migrerande arbetare (reviderad), 1949" [Migration for Employment Convention (Revised), 1949].

Artikel 1

Medlem av Internationella arbetsorganisationen, för vilken denna konvention är i kraft, förbinder sig att på begäran tillhandahålla Internationella arbetsbyrån ävensom annan medlem upplysningar angående

a) sin politik och lagstiftning i avseende å emigration och immigration;

b) särskilda bestämmelser angående migrerande arbetares in- och utvandring samt deras arbets- och levnadsvillkor;

c) de allmänna avtal och särskilda överenskommelser, vilka må hava träffats av medlemmen i dessa ämnen.

Artikel 2

Medlem, för vilken denna konvention är i kraft, förbinder sig att inrätta eller låta inrätta ett mot behovet svarande organ för kostnadsfritt bistånd åt migrerande arbetare med särskild uppgift att tillhandahålla vederhäftig upplysning.

Article 3

1. Each Member for which this Convention is in force undertakes that it will, so far as national laws and regulations permit, take all appropriate steps against misleading propaganda relating to emigration and immigration.

2. For this purpose it will where appropriate act in co-operation with other Members concerned.

Article 4

Measures shall be taken as appropriate by each Member, within its jurisdiction, to facilitate the departure, journey and reception of migrants for employment.

Article 5

Each Member for which this Convention is in force undertakes to maintain, within its jurisdiction, appropriate medical services responsible for–

a) ascertaining, where necessary, both at the time of departure and on arrival, that migrants for employment and the members of their families authorised to accompany or join them are in reasonable health;

b) ensuring that migrants for employment and members of their families enjoy adequate medical attention and good hygienic conditions at the time of departure, during the journey and on arrival in the territory of destination.

Article 6

1. Each Member for which this Convention is in force undertakes to apply, without discrimination in respect of nationality, race, religion or sex, to immigrants lawfully within its territory, treatment no less favourable than that which it applies to its own nationals in respect of the following matters:

a) in so far as such matters are regulated by law or regulations, or are subject to the control of administrative authorities–

(i) rémuneration, including family allowances where these form part of remuneration, hours of work, overtime arrangements, holidays with pay, restrictions on

Artikel 3

1. Medlem, för vilken denna konvention är i kraft, förbinder sig att, i den utsträckning nationell lagstiftning medgiver, vidtaga alla erforderliga åtgärder till förhindrande av vilseledande propaganda rörande emigration och immigration.

2. I detta syfte skall medlem, där så befinnes lämpligt, handla i samverkan med andra i saken intresserade medlemmar.

Artikel 4

Medlem skall inom gränserna för sin behörighet vidtaga lämpliga åtgärder för att underlätta migrerande arbetares avresa, resa och mottagande.

Artikel 5

Medlem, för vilken denna konvention är i kraft, förbinder sig att inom gränserna för sin behörighet upprätthålla nöjaktig hälsokontroll med uppgift att

a) fastställa, där så erfordras, vid tidpunkten för såväl avresa som ankomst, att migrerande arbetare och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom, äro vid god hälsa;

b) tillse, att migrerande arbetare och medlemmar av hans familj åtnjuta erforderlig läkartillsyn och goda hygieniska förhållanden vid avresan, under resan och vid framkomsten till destinationslandet.

Artikel 6

1. Medlem, för vilken denna konvention är i kraft, förbinder sig att utan åtskillnad med hänsyn till nationalitet, ras, trosbekännelse eller kön behandla immigranter, som lagligen vistas inom dess territorium, icke mindre förmånligt än egna medborgare i följande avseenden:

a) i den mån förhållandena regleras genom lagstiftning eller äro underkastade administrativa myndigheters avgörande

i) lön, innefattande familjetillägg, där sådana utgöra del av lönen, arbetstid, övertidsarbete, semester, reglering av hemarbete, minimiålder för anställning, lärling-

home work, minimum age for employment, apprenticeship and training, women's work and the work of young persons;

(ii) membership of trade unions and enjoyment of the benefits of collective bargaining;

(iii) accommodation;

b) social security (that is to say, legal provision in respect of employment injury, maternity, sickness, invalidity, old age, death, unemployment and family responsibilities, and any other contingency which, according to national laws or regulations, is covered by a social security scheme), subject to the following limitations:

(i) there may be appropriate arrangements for the maintenance of acquired rights and rights in course of acquisition;

(ii) national laws or regulations of immigration countries may prescribe special arrangements concerning benefits or portions of benefits which are payable wholly out of public funds, and concerning allowances paid to persons who do not fulfil the contribution conditions prescribed for the award of a normal pension;

c) employment taxes, dues or contributions payable in respect of the person employed; and

d) legal proceedings relating to the matters referred to in this Convention.

2. In the case of a federal State the provisions of this Article shall apply in so far as the matters dealt with are regulated by federal law or regulations or are subject to the control of federal administrative authorities. The extent to which and manner in which these provisions shall be applied in respect of matters regulated by the law or regulations of the constituent States, provinces or cantons, or subject to the control of the administrative authorities thereof, shall be determined by each Member. The Member shall indicate in its annual report upon the application of the Convention the extent to which the matters dealt with in this Article are regulated by federal law or regulations or are subject to the control of fedral administrative authorities. In respect of matters which are regulated by the law or regulations of the constituent States, provinces or cantons, or are subject to the control of the administrative authorities thereof, the Member shall take the steps

skap och annan yrkesutbildning samt kvinnors och minderårigas användande i arbete;

ii) medlemskap i fackliga organisationer och rätt att åtnjuta i kollektivavtal fastställda förmåner;

iii) bostadsförhållanden;

b) social trygghet (dvs. lagstiftningsåtgärder beträffande olycksfall i arbete, havandeskap, sjukdom, invaliditet, ålderdom, dödsfall, arbetslöshet eller familjeförsörjning samt varje annan risk, vilken enligt den nationella lagstiftningen omfattas av ett system för social trygghet), dock med följande inskränkningar:

i) att lämpliga anordningar må vidtagas beträffande bevarande av rättigheter, vilka redan blivit förvärvade eller äro under förvärvande;

ii) att immigrationslandets nationella lagstiftning må meddela särskilda bestämmelser beträffande ekonomiska förmåner eller delar därav, vilka helt bestridas med allmänna medel, samt beträffande bidrag till personer, vilka icke uppfylla föreskrivna avgiftsvillkor för att kunna tillerkännas författningsenlig pension;

c) skatter och avgifter, som hänföra sig till arbetet och som utgå i samband med sysselsättning av anställd; samt

d) rättsligt förfarande i samband med frågor behandlade i denna konvention.

2. I fråga om förbundsstat skola bestämmelserna i denna artikel lända till efterrättelse, i den mån förhållandena regleras genom förbundsstatens lagstiftning eller stå under överinseende av förbundsstatens administrativa myndigheter. Medlem äger besluta i vilken utsträckning och på vilka villkor dessa bestämmelser skola tillämpas på förhållanden, som regleras genom respektive delstaters, provinsers eller kantoners lagstiftning eller befinna sig under överinseende av dessas administrativa myndigheter. Vederbörande medlem skall i sin årsredogörelse angående tillämpningen av konventionen angiva i vilken utsträckning de i denna artikel åsyftade förhållandena regleras genom förbundsstatens lagstiftning eller befinna sig under överinseende av förbundsstatens administrativa myndigheter. Beträffande förhållanden, som regleras genom respektive delstaters, provinsers eller kantoners lagstiftning eller

provided for in paragraph 7 b) of Article 19 of the Constitution of the International Labour Organisation.

befinna sig under överinseende av dessas administrativa myndigheter, har medlemmen att vidtaga de åtgärder, som föreskrivas i artikel 19 mom. 7 b) av Internationella arbetsorganisationens stadga.

Article 7

1. Each Member for which this Convention is in force undertakes that its employment service and other services connected with migration will co-operate in appropriate cases with the corresponding services of other Members.

2. Each Member for which this Convention is in force undertakes to ensure that the services rendered by its public employment service to migrants for employment are rendered free.

Artikel 7

1. Medlem, för vilken denna konvention är i kraft, förbinder sig att tillse, att dess arbetsförmedling och andra organ, som handlägga migrationsärenden, där så prövas lämpligt, samarbeta med motsvarande organ i övriga medlemsstater.

2. Medlem, för vilken denna konvention är i kraft, förbinder sig att tillse, att för migrerande arbetares räkning vidtagna åtgärder icke föranleda kostnader för denne.

Article 8

1. A migrant for employment who has been admitted on a permanent basis and the members of his family who have been authorised to accompany or join him shall not be returned to their territory of origin or the territory from which they emigrated because the migrant is unable to follow his occupation by reason of illness contracted or injury sustained subsequent to entry, unless the person concerned so desires or an international agreement to which the Member is a party so provides.

2. When migrants for employment are admitted on a permanent basis upon arrival in the country of immigration the competent authority of that country may determine that the provisions of paragraph 1 of this Article shall take effect only after a reasonable period which shall in no case exceed five years from the date of admission of such migrants.

Artikel 8

1. Migrerande arbetare, som erhållit tillstånd att stadigvarande vistas i immigrationslandet och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom, må icke på grund av att arbetaren ej kan utöva sitt yrke till följd av sjukdom eller skada ådragen efter ankomsten, återsändas till sitt ursprungsland eller till det territorium, varifrån de emigrerat, med mindre vederbörande så önskar eller internationellt avtal, som medlemmen biträtt, så föreskriver.

2. Då migrerande arbetare vid ankomsten till immigrationslandet mottages för stadigvarande vistelse där, må vederbörande myndighet i detta land besluta, att bestämmelserna i mom. 1 av denna artikel icke skola äga tillämpning förrän efter en skälig tidrymd, vilken icke i något fall må överstiga fem år efter arbetarens mottagande.

Article 9

Each Member for which this Convention is in force undertakes to permit, taking into account the limits allowed by national laws and regulations concerning export and import of currency, the transfer of such part of the earnings and savings of the migrant for employment as the migrant may desire.

Artikel 9

Medlem, för vilken denna konvention är i kraft, förbinder sig att, med förbehåll för i nationell lagstiftning stadgade begränsningar beträffande in- och utförsel av valuta, medgiva överförande av migrerande arbetares inkomster och besparingar i den utsträckning, som denne önskar.

Article 10

In cases where the number of migrants going from the territory of one Member to that of another is sufficiently large, the competent authorities of the territories concerned shall, whenever necessary or desirable, enter into agreements for the purpose of regulating matters of common concern arising in connection with the application of the provisions of this Convention.

Artikel 10

Där antalet arbetare, som utvandrar från en medlems territorium till en annans, är tillräckligt stort, skola vederbörande myndigheter i ifrågavarande territorier, närhelst så befinnes påkallat, träffa avtal om reglering av frågor av gemensamt intresse, vilka uppstå i samband med tillämpningen av denna konvention.

Article 11

1. For the purpose of this Convention the term "migrant for employment" means a person who migrates from one country to another with a view to being employed otherwise than on his own account and includes any person regularly admitted as a migrant for employment.

2. This Convention does not apply to—

a) frontier workers;

b) short-term entry of members of the liberal professions and artistes; and

c) seamen.

Artikel 11

1. I denna konvention innebär uttrycket "migrerande arbetare" envar, som utvandrar från ett land till ett annat i syfte att erhålla arbete för annans räkning, och som i vederbörlig ordning mottagits såsom migrerande arbetare.

2. Denna konvention äger icke tillämpning å

a) arbetare i gränstrakter;

b) tillfällig inflyttning av utövare av fria yrken eller artister; samt

c) sjömän.

Article 12

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Artikel 12

De officiella ratifikationerna av denna konvention skola delgivas Internationella arbetsbyråns generaldirektör och registreras av honom.

Article 13

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelwe months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Artikel 13

1. Denna konvention är bindande allenast för de medlemmar av Internationella arbetsorganisationen, vilkas ratifikationer registrerats av generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratifikationer registrerats av generaldirektören.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Article 14

1. Each Member ratifying this Convention may, by a declaration appended to its ratifi-

Artikel 14

1. Medlem, som ratificerar denna konvention, må genom en vid ratifikationshandling-

cation, exclude from its ratification any or all of the Annexes to the Convention.

2. Subject to the terms of any such declaration, the provisions of the Annexes shall have the same effect as the provisions of the Convention.

3. Any Member which makes such a declaration may subsequently by a new declaration notify the Director-General that it accepts any or all of the Annexes mentioned in the declaration; as from the date of the registration of such notification by the Director-General the provisions of such Annexes shall be applicable to the Member in question.

4. While a declaration made under paragraph 1 of this Article remains in force in respect of any Annex, the Member may declare its willingness to accept that Annex as having the force of a Recommendation.

en fogad förklaring från ratifikationen utesluta en eller samtliga av konventionens bilagor.

2. Med i sådan förklaring givna förbehåll skola bestämmelserna i konventionens bilagor äga samma giltighet som bestämmelserna i konventionen.

3. Medlem, som avgiver sådan förklaring, må sedermera genom ny förklaring för generaldirektören anmäla att den godtager en eller samtliga av i förklaringen nämnda bilagor; från den dag, då generaldirektören registrerat sådan anmälan, skola bestämmelserna i dylika bilagor tillämpas i fråga om nämnda medlem.

4. Med bibehållande av giltigheten av förklaring, vilken med avseende å en bilaga avgivits enligt mom. 1 av denna artikel, må vederbörande medlem förklara sig villig godtaga ifrågavarande bilaga med verkan av en rekommendation.

Article 15

1. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with paragraph 2 of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation shall indicate–

a) the territories in respect of which the Member concerned undertakes that the provisions of the Convention and any or all of the Annexes shall be applied without modification;

b) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention and any or all of the Annexes shall be applied subject to modifications, together with details of the said modifications;

c) the territories in respect of which the Convention and any or all of the Annexes, are inapplicable and in such cases the grounds on which they are inapplicable; and

d) the territories in respect of which it reserves its decision pending further consideration of the position.

2. The undertakings referred to in subparagraphs a) and b) of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be an integral part of the ratification and shall have the force of ratification.

3. Any Member may at any time by a subsequent declaration cancel in whole or in part

Artikel 15

1. Förklaringar, som delgivits Internationella arbetsbyråns generaldirektör i enlighet med mom. 2 av artikel 35 av Internationella arbetsorganisationens stadga skola angiva

a) de områden, med avseende å vilka vederbörande medlem förbinder sig att utan ändringar tillämpa de i konventionen och i en eller samtliga av bilagorna intagna bestämmelserna;

b) de områden, med avseende å vilka medlemmen förbinder sig att tillämpa de i konventionen och i en eller samtliga av bilagorna intagna bestämmelserna med vissa jämkningar samt innebörden av dessa jämkningar;

c) de områden, med avseende å vilka konventionen och en eller samtliga av bilagorna icke skola tillämpas samt skälen härför; ävensom

d) de områden, med avseende å vilka medlemmen förbehåller sig att efter ytterligare överväganden framdeles fatta beslut.

2. De i mom. 1 a) och b) av denna artikel omnämnda förbindelserna skola anses såsom en integrerande del av ratifikationen och medföra med densamma identiska verkningar.

3. Medlem må genom förnyad förklaring helt eller delvis återkalla förbehåll, som inrymts i hans ursprungliga förklaring enligt

any reservations made in its original declaration in virtue of subparagraphs b), c) or d) of paragraph 1 of this Article.

4. Any Member may, at any time at which the Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 17, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of such territories as it may specify.

Article 16

1. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with paragraphs 4 and 5 of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation shall indicate whether the provisions of this Convention and any or all of the Annexes will be applied in the territory concerned without modification or subject to modifications; and if the declaration indicates that the provisions of the Convention and any or all of the Annexes will be applied subject to modifications, it shall give details of the said modifications.

2. The Member, Members or international authority concerned may at any time by a subsequent declaration renounce in whole or in part the right to have recourse to any modification indicated in any former declaration.

3. The Member, Members or international authority concerned may, at any time at which this Convention or any or all of the Annexes are subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 17, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of the application of the Convention.

Article 17

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until

mom. 1 b), c) eller d) av denna artikel.

4. Medlem må, under den tidrymd, då förevarande konvention enligt bestämmelserna i artikel 17 kan uppsägas, tillställa generaldirektören ny förklaring, som i varje annat avseende ändrar lydelsen av tidigare avgiven förklaring och klargör läget med hänsyn till de avsedda områdena.

Artikel 16

1. Förklaringar, som delgivits Internationella arbetsbyråns generaldirektör i enlighet med mom. 4 eller 5 av artikel 35 av Internationella arbetsorganisationens stadga, skola angiva huruvida bestämmelserna i denna konvention och i en eller samtliga av bilagorna skola tillämpas inom vederbörande område utan ändring eller med vissa jämkningar; därest i förklaringen angives, att bestämmelserna i konventionen och i en eller samtliga av bilagorna skola tillämpas med vissa jämkningar, skall förklaringen innehålla närmare uppgifter rörande dessa.

2. Vederbörande medlem, medlemmar eller internationella myndighet må genom senare förklaring helt eller delvis avstå från rätten att åberopa varje i en tidigare förklaring angiven jämkning.

3. Vederbörande medlem, medlemmar eller internationella myndighet må, under den tidrymd, då denna konvention eller en eller samtliga av bilagorna enligt bestämmelserna i artikel 17 kunna uppsägas, tillställa Internationella arbetsbyråns generaldirektör förklaring, som i varje annat avseende ändrar lydelsen av tidigare avgiven förklaring och klargör läget med hänsyn till ifrågavarande konventions tillämpning.

Artikel 17

1. Medlem, som ratificerat denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt, då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse, som delgives Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen träder icke i kraft förrän ett år efter det den

one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

3. At any time at which this Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of the preceding paragraphs any Member which does not so denounce it may communicate to the Director-General a declaration denouncing separately any Annex to the Convention which is in force for that Member.

4. The denunciation of this Convention or of any or all of the Annexes shall not affect the rights granted thereunder to a migrant or to the members of his family if he immigrated while the Convention or the relevant Annex was in force in respect of the territory where the question of the continued validity of these rights arises.

registrerats.

2. Medlem, som ratificerat denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående moment nämnda tioårsperioden gör bruk av den i denna artikel stadgade uppsägningsrätten, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter, med iakttagande av de i denna artikel föreskrivna villkoren, uppsäga konventionen vid utgången av varje följande tioårsperiod.

3. Vid varje tidpunkt, då denna konvention enligt bestämmelserna i mom. 1 och 2 kan uppsägas, må medlem, som icke uppsäger konventionen, tillställa generaldirektören en förklaring, genom vilken envar av konventionens bilagor, som är i kraft för medlemmen, uppsäges.

4. Uppsägning av denna konvention eller av en eller samtliga av dess bilagor skall icke inverka på de rättigheter, som i enlighet med däri givna bestämmelser tillförsäkrats migrerande arbetare eller medlemmar av hans familj, såvida han immigrerat under tid, då konventionen eller vederbörande bilaga var i kraft med avseende å det territorium, där fråga om fortsatt giltighet av dessa rättigheter uppkommer.

Article 18

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Artikel 18

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av Internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer, förklaringar och uppsägningar, som delgivits honom av organisationens medlemmar.

2. Då generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, som delgivits honom, har han att fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag, då konventionen träder i kraft.

Article 19

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full par-

Artikel 19

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall, för registrering jämlikt artikel 102 av Förenta Nationernas stadga, lämna Förenta Nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om varje ratifikation, för-

ticulars of all ratifications, declarations and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding articles.

Article 20

At the expiration of each period of ten years after the coming into force of this Convention, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in prat.

Article 21

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides–

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 17 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 22

1. The International Labour Conference may, at any session at which the matter is included in its agenda, adopt by a twothirds majority a revised text of any one or more of the Annexes to this Convention.

2. Each Member for which this Convention is in force shall, within the period of one year, or, in exceptional circumstances, of eighteen months, from the closing of the session of the Conference, submit any such revised text to the authority or authorities within whose competence the matter lies, for the enactment of legislation or other action.

klaring och uppsägning, som av honom registrerats i enlighet med bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 20

Vid utgången av varje tidrymd av tio år, räknat från denna konventions ikraftträdande, skall Internationella arbetsbyråns styrelse förelägga Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för konventionens tillämpning och taga under övervägande, huruvida anledning föreligger att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Artikel 21

1. Därest konferensen skulle antaga en ny konvention, innebärande revision, helt eller delvis, av förevarande konvention, och den nya konventionen icke föreskriver annat,

a) skall en medlems ratifikation av den nya, reviderade konventionen, försåvitt denna trätt i kraft, *ipso jure* medföra omedelbar uppsägning av förevarande konvention, utan hinder av vad i artikel 17 härovan stadgas;

b) skall från den dag, då den nya, reviderade konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbliva gällande till form och innehåll för de medlemmar, som ratificerat densamma och icke ratificera den nya, reviderade konventionen.

Artikel 22

1. Internationella arbetskonferensen kan vid sammanträde, på vars dagordning frågan uppförts, med en majoritet av två tredjedelar antaga en reviderad text till en eller flera av denna konventions bilagor.

2. Medlem, för vilken denna konvention är i kraft, skall inom ett år eller, under särskilda omständigheter, aderton månader från avslutandet av konferensens sammanträde, underställa sålunda reviderad text den eller de myndigheter, till vilkas kompetensområde frågan hör, för stiftande av lag eller vidtagande av andra åtgärder.

3. Any such revised text shall become effective for each Member for which this Convention is in force on communication by that Member to the Director-General of the International Labour Office of a declaration notifying its acceptance of the revised text.

4. As from the date of the adoption of the revised text of the Annex by the Conference, only the revised text shall be open to acceptance by Members.

Article 23

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

3. Sådan reviderad text skall i fråga om medlem, för vilken denna konvention är i kraft, äga tillämpning från den dag, då medlemmen tillställer Internationella arbetsbyråns generaldirektör en förklaring, att han godtager den reviderade texten.

4. Från den dag, då den reviderade texten till bilagan antages av konferensen, skall medlem endast äga antaga den reviderade texten.

Artikel 23

De engelska och franska texterna till denna konvention skola äga lika vitsord.

Annex I

Recruitment, placing and conditions of labour of migrants for employment recruited otherwise than under government-sponsored arrangements for group transfer

Article 1

This Annex applies to migrants for employment who are recruited otherwise than under Government-sponsored arrangements for group transfer.

Article 2

For the purpose of this Annex—

a) the term "recruitment" means—

(i) the engagement of a person in one territory on behalf of an employer in another territory, or

(ii) the giving of an undertaking to a person in one territory to provide him with employment in another territory,

together with the making of any arrangements in connection with the operations mentioned in (i) and (ii) including the seeking for and selection of emigrants and the preparation for departure of the emigrants;

b) the term "introduction" means any operations for ensuring or facilitating the arrival in or admission to a territory of persons who have been recruited within the meaning of paragraph a) of this Article; and

c) the term "placing" means any operations for the purpose of ensuring or facilitat-

Bilaga I

Rekrytering av samt arbetsförmedling och arbetsvillkor för migrerande arbetare, vilka rekryteras i annan ordning än genom statskontrollerad gruppmigration

Artikel 1

Denna bilaga skall äga tillämpning å migrerande arbetare, vilka rekryteras i annan ordning än genom statskontrollerad gruppmigration.

Artikel 2

I denna bilaga innebär

a) uttrycket "rekrytering"

i) anställande av en person i ett territorium hos en arbetsgivare i ett annat territorium, eller

ii) åtagande gentemot en person i ett territorium att bereda honom anställning i ett annat territorium,

jämte vidtagande av åtgärder i ärende, som åsyftas i punkt i) eller ii), därunder inbegripet uppsökande och urval av emigranter samt förberedelse för deras avresa;

b) uttrycket "införande" varje åtgärd för att trygga eller underlätta ankomsten eller tillträdet till ett territorium av personer, vilka rekryterats under förhållanden, som angivas i punkt a) av denna artikel;

c) uttrycket "arbetsförmedling" varje åtgärd för att trygga eller underlätta anställningen av personer, vilka införts under för-

ing the employment of persons who have been introduced within the meaning of paragraph b) of this Article.

Article 3

1. Each Member for which this Annex is in force, the laws and regulations of which permit the operations of recruitment, introduction and placing as defined in Article 2, shall regulate such of the said operations as are permitted by its laws and regulations in accordance with the provisions of this Article.

2. Subject to the provisions of the following paragraph, the right to engage in the operations of recruitment, introduction and placing shall be restricted to–

a) public employment offices or other public bodies of the territory in which the operations take place;

b) public bodies of a territory other than that in which the operations take place which are authorised to operate in that territory by agreement between the Governments concerned;

c) any body established in accordance with the terms of an international instrument.

3. In so far as national laws and regulations or a bilateral arrangement permit, the operations of recruitment, introduction and placing may be undertaken by–

a) the prospective employer or a person in his service acting on his behalf, subject, if necessary in the interest of the migrant, to the approval and supervision of the competent authority;

b) a private agency, if given prior authorisation so to do by the competent authority of the territory where the said operations are to take place, in such cases and under such conditions as may be prescribed by–

(i) the laws and regulations of that territory, or

(ii) agreement between the competent authority of the territory of emigration or any body established in accordance with the terms of an international instrument and the competent authority of the territory of immigration.

4. The competent authority of the territory where the operations take place shall supervise the activities of bodies and persons to

hållanden, som angivas i punkt b) av denna artikel.

Artikel 3

1. Medlem, för vilken denna bilaga är i kraft, och vars lagstiftning medgiver rekrytering, införande och arbetsförmedling enligt definitionerna i artikel 2, skall reglera sådan i dess lagstiftning medgiven verksamhet i enlighet med bestämmelserna i förevarande artikel.

2. Med förbehåll för bestämmelserna i mom. 3 nedan skall rätt att bedriva verksamhet, innefattande rekrytering, införande och arbetsförmedling begränsas till

a) offentlig arbetsförmedlingsbyrå eller annat offentligt organ i det territorium, där verksamheten äger rum;

b) offentligt organ i annat territorium än det, vari verksamheten äger rum, som enligt avtal mellan vederbörande regeringar äger bedriva sådan verksamhet i det sist åsyftade territoriet;

c) varje organ, som upprättats med stöd av bestämmelserna i en internationell handling.

3. I den utsträckning nationell lagstiftning eller bilateralt avtal så medgiver, må rekrytering, införande och arbetsförmedling utföras av

a) arbetsgivaren eller den, som är i hans tjänst och handlar å hans vägnar, under förutsättning att, där så kräves med hänsyn till den migrerande arbetarens intressen, sådan verksamhet är underkastad godkännande och tillsyn av vederbörande myndighet;

b) enskild byrå med av vederbörande myndighet i det territorium, där verksamheten skall äga rum, därtill i förväg lämnat bemyndigande i de fall och på de villkor, som bestämmas

i) i detta territoriums lagstiftning eller

ii) genom avtal mellan vederbörande myndighet i emigrationslandet eller organ, upprättat jämlikt bestämmelserna i internationell handling, å ena, och vederbörande myndighet i immigrationslandet, å andra sidan.

4. Vederbörande myndighet i det territorium, där förrättningarna äga rum, skall övervaka den verksamhet, som bedrives av organ och personer försedda med i mom. 3 b) avsett

whom authorisations have been issued in pursuance of paragraph 3 b), other than any body established in accordance with the terms of an international instrument, the position of which shall continue to be governed by the terms of the said instrument or by any agreement made between the body and the competent authority concerned.

5. Nothing in this Article shall be deemed to permit the acceptance of a migrant for employment for admission to the territory of any Member by any person or body other than the competent authority of the territory of immigration.

bemyndigande, dock med undantag för varje jämlikt bestämmelserna i en internationell handling upprättat organ, vars ställning även i fortsättningen skall regleras enligt bestämmelserna i sagda handling eller enligt avtal mellan ifrågavarande organ och vederbörande myndighet.

5. Vad i denna artikel stadgas må icke tolkas såsom innebärande rätt för annan person eller annat organ än vederbörande myndighet i immigrationslandet att medgiva migrerande arbetare tillträde till medlems territorium.

Article 4

Each Member for which this Annex is in force undertakes to ensure that the services rendered by its public employment service in connection with the recruitment, introduction or placing of migrants for employment are rendered free.

Artikel 4

Medlem, för vilken denna bilaga är i kraft, förbinder sig att tillse, att av dess offentliga arbetsförmedling i samband med rekrytering och införande av eller arbetsförmedling för migrerande arbetare meddelade tjänster tillhandahållas kostnadsfritt.

Artcile 5

1. Each Member for which this Annex is in force which maintains a system of supervision of contracts of employment between an employer, or a person acting on his behalf, and a migrant for employment undertakes to require–

a) that a copy of the contract of employment shall be delivered to the migrant before departure or, if the Governments concerned so agree, in a reception centre on arrival in the territory of immigration;

b) that the contract shall contain provisions indicating the conditions of work and particularly the remuneration offered to the migrant;

c) that the migrant shall receive in writing before departure, by a document which relates either to him individually or to a group of migrants of which he is a member, information concerning the general conditions of life and work applicable to him in the territory of immigration.

2. Where a copy of the contract is to be delivered to the migrant on arrival in the territory of immigration, he shall be informed in writing before departure, by a document

Artikel 5

1. Medlem, för vilken denna bilaga är i kraft, och som upprätthåller ett system för övervakande av anställningsavtal mellan en arbetsgivare eller en person, som handlar å hans vägnar, å ena, och en migrerande arbetare, å andra sidan, förbinder sig att kräva,

a) att ett exemplar av anställningsavtalet överlämnas till den migrerande arbetaren före avresan eller, såframt överenskommelse därom träffas mellan vederbörande regeringar, å mottagningsplats vid ankomsten till immigrationslandet;

b) att sådant avtal innehåller bestämmelser med uppgift om de arbetsvillkor, särskilt de löneförmåner, som erbjudits den migrerande arbetaren;

c) att den migrerande arbetaren före avresan genom handling avseende antingen honom personligen eller grupp av migrerande arbetare, vilken han tillhör erhåller skriftliga upplysningar angående de allmänna levnads- och arbetsvillkor, som han kan förvänta i immigrationslandet.

2. I de fall då ett exemplar av avtalet skall avlämnas till den migrerande arbetaren vid ankomsten till immigrationslandet, skall den-

which relates either to him individually or to a group of migrants of which he is a member, of the occupational category for which he is engaged and the other conditions of work, in particular the minimum wage which is guaranteed to him.

3. The competent authority shall ensure that the provisions of the preceding paragraphs are enforced and that appropriate penalties are applied in respect of violations thereof.

Article 6

The measures taken under Article 4 of the Convention shall, as appropriate, include–

a) the simplification of administrative formalities;

b) the provision of interpretation services;

c) any necessary assistance during an initial period in the settlement of the migrants and members of their families authorised to accompany or join them; and

d) the safeguarding of the welfare, during the journey and in particular on board ship, of migrants and members of their families authorised to accompany or join them.

Article 7

1. In cases where the number of migrants for employment going from the territory of one Member to that of another is sufficiently large, the competent authorities of the territories concerned shall, whenever necessary or desirable, enter into agreements for the purpose of regulating matters of common concern arising in connection with the application of the provisions of this Annex.

2. Where the members maintain a system of supervision over contracts of employment, such agreements shall indicate the methods by which the contractual obligations of the employers shall be enforced.

Article 8

Any person who promotes clandestine or illegal immigration shall be subject to appropriate penalties.

ne före avresan genom handling, som avser antingen honom personligen eller grupp av migrerande arbetare, vilken han tillhör, erhålla skriftliga upplysningar angående det yrkesområde, inom vilket han anställts, jämte övriga arbetsvillkor, särskilt den honom tillförsäkrade minimilönen.

3. Vederbörande myndighet har att tillse, att bestämmelserna i denna artikel efterlevas och att lämpliga påföljder utdömas vid överträdelse av desamma.

Artikel 6

Åtgärder, vidtagna jämlikt artikel 4 av denna konvention skola, där så är erforderligt, innefatta

a) förenkling av administrativa formaliteter;

b) tillhandahållande av tolk;

c) nödigt bistånd åt migrerande arbetare och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom, under första tiden efter inflyttningen;

d) välfärdsåtgärder under resan, särskilt ombord å fartyg, för den migrerande arbetaren och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom.

Artikel 7

1. Där antalet arbetare, som utvandrar från en medlems territorium till en annans, är tillräckligt stort, skola vederbörande myndigheter i ifrågavarande territorier, närhelst så påfordras, träffa överenskommelse om reglering av frågor av gemensamt intresse, vilka må uppkomma i samband med tillämpningen av bestämmelserna i denna bilaga.

2. Där medlemmarna upprätthålla ett system för övervakande av anställningsavtal, skall i sådan överenskommelse angivas sättet för kontroll av att arbetsgivarna fullgöra sina avtalsenliga förpliktelser.

Artikel 8

Envar som medverkar till lönnlig eller olaglig immigration skall underkastas lämpligt straff.

Annex II

Recruitment, placing and conditions of labour of migrants for employment recruited under Government-sponsored arrangements for group transfer

Article 1

This Annex applies to migrants for employment who are recruited under Government-sponsored arrangements for group transfer.

Article 2

For the purpose of this Annex–

a) the term "recruitment" means–

(i) the engagement of a person in one territory on behalf of an employer in another territory under a Government-sponsored arrangement for group transfer, or

(ii) the giving of an undertaking to a person in one territory to provide him with employment in another territory under a Government-sponsored arrangement for group transfer,

together with the making of any arrangements in connection with the operations mentioned in (i) and (ii) including the seeking for and selection of emigrants and the preparation for departure of the emigrants;

b) the term "introduction" means any operations for ensuring or facilitating the arrival in or admission to a territory of persons who have been recruited under a Government-sponsored arrangement for group transfer within the meaning of subparagraph a) of this paragraph; and

c) the term "placing" means any operations for the purpose of ensuring or facilitating the employment of persons who have been introduced under a Government-sponsored arrangement for group transfer within the meaning of subparagraph b) of this paragraph.

Article 3

1. Each Member for which this Annex is in force, the laws and regulations of which permit the operations of recruitment, introduction and placing as defined in Article 2, shall regulate such of the said operations as are

Bilaga II

Rekrytering av samt arbetsförmedling och arbetsvillkor för migrerande arbetare, vilka rekryteras genom statskontrollerad gruppmigration

Artikel 1

Denna bilaga skall äga tillämpning å migrerande arbetare, vilka rekryteras genom statskontrollerad gruppmigration.

Artikel 2

I denna bilaga innebär

a) uttrycket "rekrytering"

i) anställandet av en person i ett territorium hos en arbetsgivare i ett annat territorium genom statskontrollerad gruppmigration eller

ii) åtagande gentemot person i ett territorium att vid statskontrollerad gruppmigration bereda honom anställning i ett annat territorium

jämte vidtagande av åtgärder i ärende som åsyftas i punkt i) eller ii), därunder inbegripet uppsökande och urval av emigranter samt förberedelse för deras avresa;

b) uttrycket "införande" varje åtgärd för att trygga eller underlätta ankomsten eller tillträdet till ett territorium av personer, vilka vid statskontrollerad gruppmigration rekryterats under förhållanden, som angivas i punkt a) av denna artikel;

c) uttrycket "arbetsförmedling" varje åtgärd för att trygga eller underlätta anställning av personer, vilka vid statskontrollerad gruppmigration införts under förhållanden, som angivas i punkt b) av denna artikel.

Artikel 3

1. Medlem, för vilken denna bilaga är i kraft, och vars lagstiftning medgiver rekrytering, införande och arbetsförmedling enligt definitionerna i artikel 2, skall reglera sådan i dess lagstiftning medgiven verksamhet i en-

permitted by its laws and regulations in accordance with the provisions of this Article.

2. Subject to the provisions of the following paragraph, the right to engage in the operations of recruitment, introduction and placing shall be restricted to–

a) public employment offices or other public bodies of the territory in which the operations take place;

b) public bodies of a territory other than that in which the operations take place which are authorised to operate in that territory by agreement between the Governments concerned;

c) any body established in accordance with the terms of an international instrument.

3. In so far as national laws and regulations or a bilateral arrangement permit, and subject, if necessary in the interest of the migrant, to the approval and supervision of the competent authority, the operations of recruitment, introduction and placing may be undertaken by–

a) the prospective employer or a person in his service acting on his behalf;

b) private agencies.

4. The right to engage in the operations of recruitment, introduction and placing shall be subject to the prior authorisation of the competent authority of the territory where the said operations are to take place in such cases and under such conditions as may be prescribed by–

a) the laws and regulations of that territory, or

b) agreement between the competent authority of the territory of emigration or any body established in accordance with the terms of an international instrument and the competent authority of the territory of immigration.

5. The competent authority of the territory where the operations take place shall, in accordance with any agreements made between the competent authorities concerned, supervise the activities of bodies and persons to whom authorisations have been issued in pursuance of the preceding paragraph, other than any body established in accordance with the terms of an international instrument, the position of which shall continue to be governed by the terms of the said instrument or by any agreement made between the body

lighet med bestämmelserna i förevarande artikel.

2. Med förbehåll för bestämmelserna i mom. 3 nedan skall rätt att bedriva verksamhet, innefattande rekrytering, införande och arbetsförmedling begränsas till

a) offentlig arbetsförmedlingsbyrå eller annat offentligt organ i det territorium, där verksamheten äger rum;

b) offentligt organ i annat territorium än det, vari verksamheten äger rum, som enligt avtal mellan vederbörande regeringar äger bedriva sådan verksamhet i det sist åsyftade territoriet;

c) varje organ, som upprättats med stöd av bestämmelserna i en internationell handling.

3. I den utsträckning nationell lagstiftning eller bilateralt avtal så medgiver och – där så kräves med hänsyn till den migrerande arbetarens intressen – under förutsättning av vederbörande myndighets godkännande och tillsyn, må rekrytering, införande och arbetsförmedling utföras av

a) arbetsgivaren eller den som är i hans tjänst och handlar å hans vägnar;

b) enskild byrå.

4. Rätten att bedriva verksamhet innefattande rekrytering, införande och arbetsförmedling skall vara underkastad ett av vederbörande myndighet i det territorium, där sagda verksamhet skall äga rum, i förväg lämnat bemyndigande i de fall och på de villkor, som bestämmas

a) i detta territoriums lagstiftning eller

b) genom avtal mellan vederbörande myndighet i emigrationslandet eller organ upprättat jämlikt bestämmelserna i internationell handling, å ena, och vederbörande myndighet i immigrationslandet, å andra sidan.

5. Vederbörande myndighet i det territorium, där förrättningarna äga rum, skall i enlighet med varje avtal, som träffats mellan vederbörande myndigheter, övervaka den verksamhet, som bedrives av organ och personer försedda med i mom. 4 avsett bemyndigande, dock med undantag för varje jämlikt bestämmelserna i en internationell handling upprättat organ, vars ställning även i fortsättningen skall regleras enligt bestämmelserna i sagda handling eller enligt avtal mellan ifrågavarande organ och vederbörande myndighet.

6. Innan inresetillstånd för införande av migrerande arbetare meddelas, har vederbö-

and the competent authority concerned.

6. Before authorising the introduction of migrants for employment the competent authority of the territory of immigration shall ascertain whether there is not a sufficient number of persons already available capable of doing the work in question.

7. Nothing in this Article shall be deemed to permit the acceptance of a migrant for employment for admission to the territory of any Member by any person or body other than the competent authority of the territory of immigration.

rande myndighet i immigrationslandet att pröva, huruvida ej ett tillräckligt antal arbetare, som kan utföra arbetet i fråga, redan finnes tillgängligt.

7. Vad i denna artikel stadgas må icke tolkas såsom innebärande rätt för annan person eller annat organ än vederbörande myndighet i immigrationslandet att medgiva migrerande arbetare tillträde till medlems territorium.

Article 4

1. Each Member for which this Annex is in force undertakes to ensure that the services rendered by its public employment service in connection with the recruitment, introduction or placing of migrants for employment are rendered free.

2. The administrative costs of recruitment, introducion and placing shall not be borne by the migrants.

Artikel 4

1. Medlem, för vilken denna bilaga är i kraft, förbinder sig att tillse, att av dess offentliga arbetsförmedling i samband med rekrytering och införande av eller arbetsförmedling för migrerande arbetare meddelade tjänster tillhandahållas kostnadsfritt.

2. Administrationskostnaderna för rekrytering, införande och arbetsförmedling skola icke åvila de migrerande arbetarna.

Article 5

In the case of collective transport of migrants from one country to another necessitating passage in transit through a third country, the competent authority of the territory of transit shall take measures for expediting the passage, to avoid delays and administrative difficulties.

Artikel 5

Då gruppförflyttning av migrerande arbetare från ett land till ett annat nödvändiggör transitering genom ett tredje land, skall vederbörande myndighet i transitolandet vidtaga åtgärder för att påskynda transiteringen och undvika dröjsmål och administrativa svårigheter.

Article 6

1. Each Member for which this Annex is in force which maintains a system of supervision of contracs of employment between an employer, or a person acting on his behalf, and a migrant for employment undertakes to require–

a) that a copy of the contract of employment shall be delivered to the migrant before departure or, if the Governments concerned so agree, in a reception centre on arrival in the territory of immigration;

b) that the contract shall contain provisions indicating the conditions of work and particularly the remuneration offered to the migrant;

Artikel 6

1. Medlem, för vilken denna bilaga är i kraft, och som upprätthåller ett system för övervakande av anställningsavtal mellan en arbetsgivare eller en person, som handlar å hans vägnar, å ena, och en migrerande arbetare, å andra sidan, förbinder sig att kräva,

a) att ett exemplar av anställningsavtalet överlämnas till den migrerande arbetaren före avresan eller, såframt överenskommelse därom träffas mellan vederbörande regeringar, å mottagningsplats vid ankomsten till immigrationslandet;

b) att sådant avtal innehåller bestämmelser med uppgift om de arbetsvillkor, särskilt de löneförmåner, som erbjudits den migre-

c) that the migrant shall receive in writing before departure, by a document which relates either to him individually or to a group of migrants of which he is a member, information concerning the general conditions of life and work applicable to him in the territory of immigration.

2. Where a copy of the contract is to be delivered to the migrant on arrival in the territory of immigration, he shall be informed in writing before departure, by a document which relates either to him individually or to a group of migrants of which he is a member, of the occupational category for which he is engaged and the other conditions of work, in particular the minimum wage which is guaranteed to him.

3. The competent authority shall ensure that the provisions of the preceding paragraphs are enforced and that appropriate penalties are applied in respect of violations thereof.

Article 7

1. The measures taken under Article 4 of this Convention shall, as appropriate, include–

a) the simplification of administrative formalities;

b) the provision of interpretation services;

c) any necessary assistance, during an initial period in the settlement of the migrants and members of their families authorised to accompany or join them;

d) the safeguarding of the welfare, during the journey and in particular on board ship, of migrants and members of their families authorised to accompany or join them; and

e) permission for the liquidation and transfer of the property of migrants for employment admitted on a permanent basis.

Article 8

Appropriate measures shall be taken by the competent authority to assist migrants for employment, during an initial period, in regard to matters concerning their conditions of employment; where appropriate, such mea-

rande arbetaren;

c) att den migrerande arbetaren före avresan genom handling avseende antingen honom personligen eller grupp av migrerande arbetare, vilken han tillhör, erhåller skriftliga upplysningar angående de allmänna levnads- och arbetsvillkor, som han kan förvänta i immigrationslandet.

2. I de fall då ett exemplar av avtalet skall överlämnas till den migrerande arbetaren vid ankomsten till immigrationslandet, skall denne före avresan genom handling som avser antingen honom personligen eller grupp av migrerande arbetare, vilken han tillhör, erhålla skriftliga upplysningar angående det yrkesområde, inom vilket han anställts, jämte övriga arbetsvillkor, särskilt den honom tillförsäkrade minimilönen.

3. Vederbörande myndighet har att tillse, att bestämmelserna i denna artikel efterlevas och att lämpliga påföljder utdömas vid överträdelse av desamma.

Artikel 7

Åtgärder, vidtagna jämlikt artikel 4 av denna konvention skola, där så är erforderligt, innefatta

a) förenkling av administrativa formaliteter;

b) tillhandahållande av tolk;

c) nödigt bistånd åt migrerande arbetare och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom, under första tiden efter inflyttningen;

d) välfärdsåtgärder under resan, särskilt ombord å fartyg, för den migrerande arbetaren och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom; samt

e) tillstånd till försäljning och överföring av egendom tillhörig migrerande arbetare, som medgivits inresa för stadigvarande vistelse i immigrationslandet.

Artikel 8

Erforderliga åtgärder skola av vederbörande myndighet vidtagas för att under första tiden efter inflyttningen bistå migrerande arbetare i frågor rörande deras anställningsförhållanden; där så befinnes lämpligt må dylika åt-

sures may be taken in co-operation with approved voluntary organisations.

Article 9

If a migrant for employment introduced into the territory of a Member in accordance with the provisions of Article 3 of this Annex fails, for a reason for which he is not responsible, to secure the employement for which he has been recruited or other suitable employment, the cost of his return and that of the members of his family who have been authorised to accompany or join him, including administrative fees, transport and maintenance charges to the final destination, and charges for the transport of household belongings, shall not fall upon the migrant.

Article 10

If the competent authority of the territory of immigration considers that the employment for which a migrant for employment was recruited under Article 3 of this Annex has been found to be unsuitable, it shall take appropriate measures to assist him in finding suitable employment which does not prejudice national workers and shall take such steps as will ensure his maintenance pending placing in such employment, or his return to the area of recruitment if the migrant is willing or agreed to such return at the time of his recruitment, or his resettlement elsewhere.

Article 11

If a migrant for employment who is a refugee or a displaced person and who has entered a territory of immigration in accordance with Article 3 of this Annex becomes redundant in any employment in that territory, the competent authority of that territory shall use its best endeavours to enable him to obtain suitable employment which does not prejudice national workers, and shall take such steps as will ensure his maintenance pending placing in suitable employment or his resettlement elsewhere.

gärder vidtagas i samverkan med godkända frivilliga organisationer.

Artikel 9

Därest en jämlikt bestämmelserna i artikel 3 av denna bilaga å medlems territorium inrest migrerande arbetare av orsak, varför han icke bär ansvar, ej erhåller den anställning, för vilken han rekryterats, eller annan passande anställning, skola de med återresan för honom och för medlemmar av hans familj, vilka ägt åtfölja honom eller återförena sig med honom, förbundna kostnaderna, däri inbegripna administrativa avgifter samt kostnader för resa och underhåll till den slutliga destinationsorten och transport av husgeråd, icke drabba den migrerande arbetaren.

Artikel 10

Därest vederbörande myndighet i immigrationslandet finner, att anställning, för vilken en migrerande arbetare rekryterats jämlikt artikel 3 av denna bilaga, icke är lämplig, har myndigheten att vidtaga erforderliga åtgärder för att bistå honom att finna passande anställning, som icke är till förfång för det egna landets arbetare, samt tillförsäkra honom uppehälle intill dess sådan anställning kunnat beredas honom eller, såvida den migrerande arbetaren är villig eller samtyckt därtill vid tidpunkten för rekryteringen, han kunnat återvända till det område, där han rekryterats, eller bosätta sig å annan ort.

Artikel 11

Därest migrerande arbetare, som är flykting eller tvångsförflyttad och som jämlikt artikel 3 av denna bilaga inkommit i immigrationslandet, på grund av bristande arbetstillgång icke kan kvarbliva i en erhållen anställning i sistnämnda land, har vederbörande myndighet i samma land att göra allt vad som står i dess förmåga för att sätta honom i stånd att finna en passande anställning, vilken icke är till förfång för det egna landets arbetare, samt tillförsäkra honom uppehälle i avbidan på sådan anställning eller bosättning å annan ort.

Article 12

1. The competent authorities of the territories concerned shall enter into agreements for the purpose of regulating matters of common concern arising in connection with the application of the provisions of this Annex.

2. Where the Members maintain a system of supervision over contracts of employment, such agreements shall indicate the methods by which the contractual obligations of the employer shall be enforced.

3. Such agreements shall provide, where appropriate, for co-operation between the competent authority of the territory of emigration or a body established in accordance with the terms of an international instrument and the competent authority of the territory of immigration, in respect of the assistance to be given to migrants concerning their conditions of employment in virtue of the provisions of Article 8.

Artikel 12

1. Vederbörande myndigheter i berörda territorier skola träffa överenskommelse om reglering av frågor av gemensamt intresse, vilka må uppkomma i samband med tillämpningen av bestämmelserna i denna bilaga.

2. Där medlemmarna upprätthålla ett system för övervakande av anställningsavtal, skall i sådan överenskommelse angivas sättet för kontroll av att arbetsgivarna fullgöra sina avtalsenliga förpliktelser.

3. Sådan överenskommelse skall, där så är lämpligt, föreskriva samverkan mellan vederbörande myndighet i emigrationslandet eller jämlikt bestämmelserna i en internationell handling upprättat organ, å ena, och vederbörande myndighet i immigrationslandet, å andra sidan, vid lämnandet av bistånd jämlikt artikel 8 till migrerande arbetare i avseende å deras arbetsvillkor.

Article 13

Any person who promotes clandestine or illegal immigration shall be subject to appropriate penalties.

Artikel 13

Envar som medverkar till lönnlig eller olaglig immigration skall underkastas lämpligt straff.

Annex III

Importation of the personal effects, tools and equipment of migrants for employment

Article 1

1. Personal effects belonging to recruited migrants for employment and members of their families who have been authorised to accompany or join them shall be exempt from customs duties on arrival in the territory of immigration.

2. Portable hand-tools and portable equipment of the kind normally owned by workers for the carrying out of their particular trades belonging to recruited migrants for employment and members of their families who have been authorised to accompany or join them shall be exempt from customs duties on arrival in the territory of immigration if such tools and equipment can be shown at the time of importation to be in their actual ownership or possession, to have been in their possession and use for an appreciable time, and to

Bilaga III

Införsel av migrerande arbetares personliga effekter, verktyg och redskap

Artikel 1

1. Personliga effekter, som tillhöra rekryterad migrerande arbetare och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom, skola vid ankomsten till immigrationslandet vara fritagna från tullavgifter.

2. Bärbara handverktyg och redskap, av det slag som vanligtvis innehaves av arbetare för utövandet av hans yrke och som tillhöra migrerande arbetare och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom, skola vara fritagna från tullavgifter vid ankomsten till immigrationslandet, såvida ifrågavarande verktyg och redskap vid tidpunkten för införseln kunna visas vara i dessa personers ägo eller besittning, hava varit i deras besittning och bruk under avsevärd tid samt vara avsedda att brukas av

be intended to be used by them in the course of their occupation.

Article 2

1. Personal effects belonging to migrants for employment and members of their families who have been authorised to accompany or join them shall be exempt from customs duties on the return of the said persons to their country of origin if such persons have retained the nationality of that country at the time of their return there.

2. Portable hand-tools and portable equipment of the kind normally owned by workers for the carrying out of their particular trades belonging to migrants for employment and members of their families who have been authorised to accompany or join them shall be exempt from customs duties on return of the said persons to their country of origin if such persons have retained the nationality of that country at the time of their return there and if such tools and equipment can be shown at the time of importation to be in their actual ownership or possession, to have been in their possession and use for an appreciable time, and to be intended to be used by them in the course of their occupation.

dem i utövandet av deras yrke.

Artikel 2

1. Personliga effekter, som tillhöra migrerande arbetare och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom, skola vara fritagna från tullavgifter vid nämnda personers återkomst till ursprungslandet, om dessa alltjämt äro medborgare i detta land.

2. Bärbara handverktyg och redskap, av det slag som vanligtvis innehaves av arbetare för utövandet av hans yrke och som tillhöra migrerande arbetare och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom, skola vara fritagna från tullavgifter vid nämnda personers återkomst till ursprungslandet, såvida personerna i fråga alltjämt äro medborgare i detta land och under förutsättning att ifrågavarande verktyg och redskap vid tidpunkten för införseln kunna visas vara i dessa personers ägo eller besittning, hava varit i deras besittning och bruk under avsevärd tid samt vara avsedda att brukas av dem i utövandet av deras yrke.

Declaration on Equality of Opportunity and Treatment for Women Workers

The General Conference of the International Labour Organisation,

On the basis of the Universal Declaration of Human Rights, reaffirming the principle of non-discrimination and proclaiming that all human beings are born free and equal in dignity and before the law, and declaring that all efforts must be made to provide every worker, without distinction on grounds of sex, with equality of opportunity and treatment in all social, cultural, economic, civic and political fields.

Conscious of the resolutions, declarations, covenants, Conventions and Recommendations of the United Nations and the specialised agencies, particularly the instruments adopted by the International Labour Organisation designed to eliminate discrimination against women and to promote equality of opportunity and treatment for them,

Convinced of the special importance of the guarantee of equal rights and opportunities for men and women in their economic and social life and in social development,

Aware of the great economic, social and cultural differences existing among the various regions and countries of the world and among areas within countries and which condition the rate of progress towards greater equality of opportunity and treatment,

Considering that the establishment of a new international economic and social order in accordance with United Nations Resolutions will contribute towards ensuring better employment, conditions of work and life for women, especially in developing countries,

Aware of the need to devote particular attention to the situation of women in countries under foreign domination or subject to the practices of apartheid,

Aware of the invaluable role of women workers in every national economy and of the need to enable women to exercise their right to gainful employment, regardless of family situation, on a footing of equality with

(Översättning)

Deklaration om kvinnliga arbetstagares jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som på grundval av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna ånyo framhåller principen om icke-diskriminering och förklarar att alla människor är födda fria och lika i fråga om värdighet och inför lagen och förklarar att alla ansträngningar måste göras att ge varje arbetande människa, utan åtskillnad på grund av kön, jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling på alla sociala, kulturella, ekonomiska, medborgerliga och politiska områden,

som är medveten om FN:s och dess fackorgans resolutioner, deklarationer, avtal, konventioner och rekommendationer, särskilt de av Internationella arbetsorganisationens antagna instrument som avser att undanröja diskriminering mot kvinnor och främja jämställdhet för dem i fråga om möjligheter och behandling,

som är övertygad om den speciella betydelsen av säkrandet av lika rättigheter och möjligheter för män och kvinnor i det ekonomiska och sociala livet och i den sociala utvecklingen,

som är medveten om de stora ekonomiska, sociala och kulturella olikheter vilka består mellan olika regioner och länder i världen och mellan olika områden inom länderna och vilka är bestämmande för framåtskridandet mot ökad jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling,

som anser att upprättandet av en ny internationell ekonomisk och social ordning i enlighet med FN:s resolutioner kommer att bidraga till att säkerställa bättre sysselsättning och bättre arbets- och levnadsförhållanden för kvinnor, särskilt i utvecklingsländer,

som är medveten om behovet av att ägna särskild uppmärksamhet åt kvinnornas ställning i länder som befinner sig under främmande herravälde eller som är underkastade apartheid,

som är medveten om de kvinnliga arbetsta-

men and to maximise their contribution to development,

Aware that the position of women cannot be changed without changing also the role of men in society and in the family,

Concerned that considerable discrimination against women workers persists and is incompatible with the interests of the economy, the development of social progress, social justice, the fundamental rights of men and women, and the welfare of the family and society,

Convinced that women's lack of vocational qualifications is one of the causes of such discrimination,

Convinced that all efforts must be made to promote and ensure equality of opportunity and treatment for women workers in law and practice,

Conscious of the important responsibility and contribution of the ILO in stimulating efforts to this end,

Aware also of the needs of developing countries and the need to achieve full employment as a basis for more balanced and equitable economic and social development,

Conscious that women's problems in the world of work can be approached and solved only within the same general framework of economic and social development as those of men,

Believing that a long-term programme of pratical international action will improve the situation of women and increase their effective participation in all sectors,

Desirous therefore of setting forth certain principles as targets to be achieved progressively in relation to the integration of women in economic life, understanding that such integration presupposes deliberate planning of different social functions;

Solemnly proclaims this Declaration on the occasion of International Women's Year:

garnas ovärderliga roll i varje nationell ekonomi och om behovet av att möjliggöra för kvinnorna att utöva sin rätt till förvärvsarbete, oavsett familjesituation, på grundvalen av jämställdhet med männen och att maximera deras bidrag till utvecklingen,

som är medveten om att kvinnornas ställning inte kan förändras utan att även männens roll i samhället och i familjen förändras,

som är bekymrad över att det alltjämt förekommer en utbredd diskriminering mot kvinnliga arbetstagare, vilken är oförenlig med ekonomins intressen, utvecklingen av socialt framåtskridande, social rättvisa, mäns och kvinnors grundläggande rättigheter och familjens och samhällets välfärd,

som är övertygad om att kvinnornas bristande yrkeskvalifikationer är en av orsakerna till denna diskriminering,

som är övertygad om att alla ansträngningar måste göras för att främja och säkerställa jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare i lagstiftning och praxis,

som är medveten om i hur hög grad ILO har ansvar för och kan medverka till ansträngningar i detta syfte,

som även är medveten om utvecklingsländernas behov och om behovet av att åstadkomma full sysselsättning som en grundval för en mera balanserad och rättvis ekonomisk och social utveckling,

som är medveten om att kvinnornas problem i arbetslivet endast kan angripas och lösas inom samma allmänna ram av ekonomisk och social utveckling som männens problem,

som anser att ett program på lång sikt för praktiska internationella åtgärder kommer att förbättra kvinnornas ställning och öka deras möjligheter att i praktiken medverka inom alla sektorer,

som därför önskar fastslå vissa principer som mål att successivt uppfylla med avseende på kvinnornas integration i det ekonomiska livet, i insikt om att en sådan integration förutsätter en medveten planering av olika samhälleliga funktioner,

utfärdar högtidligt denna deklaration med anledning av det Internationella kvinnoåret:

Article 1

(1) There shall be equality of opportunity and treatment for all workers. All forms of discrimination on grounds of sex which deny or restrict such equality are unacceptable and must be eliminated.

(2) Positive special treatment during a transitional period aimed at effective equality between the sexes shall not be regarded as discriminatory.

Article 2

In the promotion of equality of opportunity and treatment between women and men in economic and social life, full account shall be taken of the principles contained in international resolutions, declarations, covenants, Conventions and Recommendations adopted by the United Nations and by the specialised agencies relating to the prevention of discrimination against women.

Article 3

All measures shall be taken to guarantee women's right to work as the inalienable right of every human being and to revise, as necessary, existing laws, collective agreements, practices or customs which limit the integration of women in the workforce on a footing of equality with men.

Article 4

All measures shall be taken to educate public opinion and to foster social attitudes and behaviour which encourage and ensure equality between women and men in working, family and social life.

Article 5

(1) Measures shall be taken to ensure that boys and girls receive the same basic education and have access to the same forms of vocational orientation and guidance and to all forms and levels of basic vocational training for all occupations and professions in accordance with the principles laid down in the Re-

Artikel 1

(1) Alla arbetstagare skall vara jämställda i fråga om möjligheter och behandling. Alla former av diskriminering på grund av kön som förnekar eller begränsar denna jämställdhet är oacceptabla och måste undanröjas.

(2) Positiv särbehandling under en övergångstid i syfte att åstadkomma verklig jämställdhet mellan könen skall ej betraktas som diskriminerande.

Artikel 2

Vid främjandet av jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling mellan kvinnor och män i det ekonomiska och sociala livet skall full hänsyn tas till de principer som ingår i av FN och dess fackorgan antagna internationella resolutioner, deklarationer, avtal, konventioner och rekommendationer som avser förebyggande av diskriminering mot kvinnor.

Artikel 3

Alla åtgärder skall vidtagas för att garantera kvinnornas rätt till arbete såsom varje människas oförytterliga rättighet och för att då så är nödvändigt revidera existerande lagstiftning, kollektivavtal, praxis eller sedvanor som begränsar kvinnornas integration i arbetslivet på lika villkor med männen.

Artikel 4

Alla åtgärder skall vidtagas för att fostra den allmänna opinionen och uppamma sociala attityder och beteenden som främjar och säkerställer jämställdhet mellan kvinnor och män i arbetslivet, familjelivet och det sociala livet.

Artikel 5

(1) Åtgärder skall vidtagas för att säkerställa att pojkar och flickor får samma grundläggande utbildning och har tillgång till samma former av yrkesorientering och yrkesvägledning och till alla former och nivåer av grundläggande yrkesutbildning för alla yrken och slag av verksamhet i enlighet med de

commendation concerning human resources development adopted by the Conference at its 60th Session.

(2) Measures shall be taken to urge institutes of vocational guidance and training to help and to encourage girls and women to make full use of available orientation, guidance and training facilities and to choose and enter all occupations freely, including those hitherto reserved in practice for men.

(3) Measures shall be taken to ensure the placement of girls and women who have completed training programmes on an equal footing with similarly qualified boys and men. For this purpose, maximum encouragement should be given to cooperation between training instructors and the official placement services.

(4) Measures shall be taken to prohibit stipulations regarding the sex of applicants in public employment notices.

(5) Special measures shall be taken to facilitate the continuing education and training of women on the same basis as men and to provide retraining facilities for them, especially during and after periods of absence from the labour force.

principer som fastslagits i den rekommendation om utvecklingen av mänskliga resurser som antogs av konferensen vid dess sextionde sammanträde.

(2) Åtgärder skall vidtagas för att förmå institutioner för yrkesvägledning och yrkesutbildning att hjälpa och uppmuntra flickor och kvinnor att till fullo utnyttja tillgängliga anordningar för yrkesorientering, vägledning och utbildning och att fritt välja och ägna sig åt alla yrken, inberäknat dem som hittills i praktiken varit förbehållna män.

(3) Åtgärder skall vidtagas för att säkerställa att flickor och kvinnor, som har genomgått utbildningsprogram, bereds anställning på samma villkor som pojkar och män med liknande kvalifikationer. I detta syfte bör samverkan mellan utbildningsinstruktörer och offentliga arbetsförmedlingsorgan i största möjliga utsträckning uppmuntras.

(4) Åtgärder skall vidtagas för att förbjuda uppställande av villkor angående de sökandes kön i offentliga tillkännagivanden om anställning.

(5) Särskilda åtgärder skall vidtagas för att underlätta återkommande undervisning och utbildning för kvinnor på samma basis som för män och att för dem tillhandahålla anordningar för omskolning, särskilt under och efter perioder då de ej förvärvsarbetar.

Article 6

(1) All necessary measures shall be taken to guarantee women's rights to work, as the inalienable right of every human being.

(2) With a view to stimulating women's integration in the workforce on a footing of equality with men, all measures shall be taken to encourage a more equitable balance in their distribution in the various sectors of the economy, in the various branches, professions and occupations and the various levels of skill and responsibility.

(3) In accordance with the provisions of the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958, and of the Discrimination (Employment and Occupation) Recommendation, 1958, there shall be no discrimination on the grounds of sex in employment or occupation.

(4) There shall be no discrimination

Artikel 6

(1) Alla nödvändiga åtgärder skall vidtagas för att garantera kvinnornas rätt till arbete såsom varje människas oförytterliga rättighet.

(2) För att stimulera kvinnornas integration i arbetslivet på lika villkor med männen skall alla åtgärder vidtagas för att främja en mera rättvis balans i deras fördelning inom olika sektorer av ekonomin, inom olika verksamhetsgrenar och yrken och på olika kvalifikations- och ansvarsnivåer.

(3) I enlighet med bestämmelserna i 1958 års konvention om diskriminering (anställning och yrkesutövning) och 1958 års rekommendation om diskriminering (anställning och yrkesutövning) skall ingen diskriminering på grund av kön förekomma i fråga om anställning och yrkesutövning.

(4) Ingen diskriminering skall förekomma mot kvinnliga arbetstagare på grund av civil-

against women workers on the grounds of marital status, age or family responsibilities.

(5) Special measures shall be taken to ensure that the potentialities, aptitudes, aspirations and needs of women, including those living in rural areas, as well as those of men are taken fully into account in employment promotion programmes and strategies.

(6) Positive measures shall be taken to stimulate the equal access of women to top positions in both the public and the private sectors.

(7) So far as possible, jobs and workplaces shall be so designed as to be suitable for all workers, women as well as men.

Article 7

(1) Women workers shall be guaranteed the right to equal remuneration for work of equal value in accordance with the provisions of the Equal Remuneration Convention, 1951, and the Equal Remuneration Recommendation, 1951.

(2) Special measures shall be taken to ensure equal remuneration for work of equal value for women also in occupations in which women predominate and to measure the relative value of their work with full regard to the qualities essential to performing the job.

(3) Special measures shall be taken to raise the level of women's wages as compared with that of men's and to eradicate the causes of lower average earnings for women possessing the same or similar qualifications or doing the same work or work of equal value.

(4) Special measures shall be taken, as necessary and appropriate, to ensure equality of treatment for workers employed regularly on a part-time basis, the majority of whom are women, particularly with respect to pro rata fringe benefits.

Article 8

(1) There shall be no discrimination against women workers on the grounds of pregnancy and childbirth and women bearing a child shall be protected from dismissal on such grounds during the entire period of pregnancy and maternity leave. They shall have

stånd, ålder eller familjeansvar.

(5) Särskilda åtgärder skall vidtagas för att tillse att anlag, begåvning, önskemål och behov hos kvinnor, inberäknat dem som är bosatta på landsbygden, ävensom hos männen, till fullo beaktas i sysselsättningsfrämjande program och strategier.

(6) Positiva åtgärder skall vidtagas för att främja lika möjligheter för kvinnor att uppnå ledande befattningar inom både den offentliga och den privata sektorn.

(7) I den mån det är möjligt skall arbetsuppgifter och arbetsplatser utformas så att de är lämpade för alla arbetande, såväl kvinnor som män.

Artikel 7

(1) Kvinnliga arbetstagare skall tillförsäkras rätt till lika lön för arbete av lika värde i enlighet med bestämmelserna i 1951 års konvention om lika lön och 1951 års rekommendation om lika lön.

(2) Särskilda åtgärder skall vidtagas för att säkerställa lika lön för arbete av lika värde för kvinnor även inom yrken, där kvinnor dominerar, och att mäta det relativa värdet av deras arbete med fullt beaktande av de egenskaper som erfordras för att utföra arbetet.

(3) Särskilda åtgärder skall vidtagas för att höja lönenivån för kvinnor i förhållande till lönerna för män och för att undanröja orsakerna till lägre genomsnittliga förtjänster för kvinnor som har samma eller liknande kvalifikationer eller utför samma arbete eller arbete av lika värde.

(4) Särskilda åtgärder skall vidtagas, då så är nödvändigt och lämpligt, för att säkerställa jämställdhet i fråga om behandling för arbetstagare som regelbundet deltidsarbetar, bland vilka flertalet är kvinnor, särskilt då det gäller i proportion till den arbetade tiden utgående extra förmåner.

Artikel 8

(1) Ingen diskriminering mot kvinnliga arbetstagare skall förekomma på grund av havandeskap och barnsbörd, och gravida kvinnor skall skyddas mot avskedande under hela perioden av havandeskap och moderskapsledighet. De skall ha rätt att återgå till sin ans-

the right to resume their employment without loss of acquired rights.

(2) Adoptive parents shall also be entitled to time off to care for a child without losing the right to resume their employment or their acquired rights.

(3) Because maternity is a social function, all women workers shall be entitled to full maternity protection in line with the minimum standards set forth in the Maternity Protection Convention (Revised), 1952, (No. 103), and the Maternity Protection Recommendation, 1952 (No. 95), the costs of which should be borne by social security or other public funds or by means of collective arrangements.

(4) All couples and individuals have the basic right to decide freely and responsibly on the number and spacing of their children and to receive the necessary information, education and means to exercise this right.

tällning utan förlust av förvärvade rättigheter.

(2) Även adoptivföräldrar skall ha rätt till ledighet för att vårda ett barn utan att förlora rätten att återgå till sin anställning eller sina förvärvade rättigheter.

(3) Eftersom moderskapet är en samhällelig funktion, skall alla kvinnliga arbetstagare ha rätt till fullt skydd vid havandeskap och barnsbörd i enlighet med de miniminormer som fastställts i 1952 års konvention nr 103 (reviderad) om skydd vid havandeskap och barnsbörd och 1952 års rekommendation nr 95 om skydd vid havandeskap och barnsbörd; kostnaderna härför bör bestridas genom socialförsäkringssystem eller med andra offentliga medel eller genom kollektivavtal.

(4) Alla par och individer har den grundläggande rätten att fritt och ansvarigt bestämma antalet födslar och avståndet mellan dem och att erhålla den information, den utbildning och de medel som erfordras för att utöva denna rättighet.

Article 9

(1) Protection of women at work shall be an integral part of the efforts aimed at continuous promotion and improvement of living and working conditions of all employees.

(2) Women shall be protected from risks inherent in their employment and occupation on the same basis and with the same standards of protection as men, in the light of advances in scientific and technological knowledge.

(3) Studies and research shall be undertaken into processes which might have a harmful effect on women and men from the standpoint of their social function of reproduction.

(4) Measures shall be taken to extend special protection to women for types of work proved to be harmful for them from the standpoint of their social function of reproduction and such measures shall be reviewed and brought up to date periodically in the light of advances in scientific and technological knowledge.

Artikel 9

(1) Skydd för kvinnor i arbete skall vara en integrerad del av strävandena att fortlöpande främja och förbättra alla anställdas levnads- och arbetsförhållanden.

(2) Kvinnor skall skyddas mot de risker som är förbundna med deras sysselsättning och deras yrkesutövning på samma basis och enligt samma normer för skyddet som män i ljuset av framstegen i vetenskaplig och teknisk kunskap.

(3) Studier och forskning skall utföras i fråga om processer som kan ha en skadlig inverkan på kvinnor och män med hänsyn till deras samhälleliga funktion att fortplanta släktet.

(4) Åtgärder skall vidtagas för att åstadkomma speciellt skydd för kvinnor i fråga om typer av arbete som påvisats vara skadliga för dem med hänsyn till deras samhälleliga funktion att fortplanta släktet, och dessa åtgärder skall omprövas och aktualiseras periodiskt i ljuset av framstegen i vetenskaplig och teknisk kunskap.

Article 10

In order to ensure practical equality of opportunity and treatment between men and women workers, all appropriate measures shall be taken to strengthen the social infrastructure and to provide the necessary supporting services and equipment in the community, in particular child-care and education services; such services and facilities shall be designed to meet the needs of children of all ages and the needs of their parents and shall be subsidised, run or supervised by the competent public authority.

Article 11

There shall be no discrimination against women in respect of social security and provisions concerning retirement and pensions, and differences in the treatment of men and women under such schemes shall be reviewed and revised.

Article 12

Review of the taxation system shall be considered wherever such system constitutes an obstacle to women's employment.

Article 13

In order to improve the status of women together with that of men in developing countries, special efforts shall be made to ensure that women, particularly in rural areas, are accorded an equitable share of all resources—national and international—available for development and that they are closely associated with development planning and implementation at the international, national and community levels.

Article 14

Equality of opportunity and treatment for women and men in working life shall be guaranteed by means of legislation, collective agreements or contractual arrangements of binding character. Measures shall be taken to enforce application of this principle, including procedures for complaints, conciliation, appeal and recourse to the courts.

Artikel 10

För att i praktiken säkerställa jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling mellan manliga och kvinnliga arbetstagare skall alla lämpliga åtgärder vidtagas för att förstärka den sociala infrastrukturen och tillhandahålla erforderliga stödjande tjänster och utrustning i samhället, särskilt tjänster på barnomsorgens och utbildningens område; dessa tjänster och anordningar skall utformas så att de tillgodoser behoven hos barn i alla åldrar och deras föräldrars behov och skall subventioneras, administreras eller kontrolleras av vederbörande offentliga myndigheter.

Artikel 11

Det skall inte förekomma någon diskriminering mot kvinnor med avseende på social trygghet och bestämmelser om pensionsålder och pensioner, och skiljaktigheter i behandlingen av män och kvinnor inom sådana system skall omprövas och revideras.

Artikel 12

Omprövning av skattesystemet skall övervägas överallt där detta system innebär ett hinder för kvinnornas sysselsättning.

Artikel 13

För att förbättra kvinnornas ställning jämsides med männens i utvecklingsländerna skall särskilda ansträngningar göras för att tillse att kvinnorna, särskilt på landsbygden, får en rättvis andel av alla – nationella och internationella – resurser som står till förfogande för utvecklingen och att de nära knyts till planeringen och genomförandet av utvecklingsåtgärder på internationell, nationell och lokal nivå.

Artikel 14

Jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för män och kvinnor i arbetslivet skall garanteras genom lagstiftning, kollektivavtal eller avtalsliknande överenskommelser av bindande karaktär. Åtgärder skall vidtagas för att främja efterlevnaden av denna princip, inberäknat förfaranden vid klagomål, förlikning, överklagande och hänvändelse till domstol.

Article 15

Members shall strengthen their national administrative machinery in order to give, together with employers' and workers' organisations, full effect to all measures aimed at preventing all forms of discrimination against women workers and at promoting and ensuring equality of opportunity and treatment for them.

Artikel 15

Medlemsstaterna skall förstärka sitt nationella administrativa maskineri för att tillsammans med arbetsgivarnas och arbetstagarnas organisationer ge full effekt åt alla åtgärder som syftar till att hindra alla former av diskriminering mot kvinnliga arbetstagare och att främja och säkerställa jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för dem.

Resolution Concerning a Plan of Action with a View to Promoting Equality of Opportunity and Treatment for Women Workers

The General Conference of the International Labour Organisation,

Noting the obstacles still opposing the achievement of equality of opportunity and treatment for women workers,

Considering that sustained efforts must be made at the national, regional and international levels to overcome these obstacles and to enable women to enjoy full equality with men, without any discrimination with regard to employment and occupation, vocational training and conditions of life and work,

Having adopted a Declaration on Equality of Opportunity and Treatment for Women Workers;

Adopts the following Plan of Action with a view to ensuring the implementation of the principles set forth in the Declaration on Equality of Opportunity and Treatment for Women Workers.

Fundamental Principle

Any action aimed at establishing equality of opportunity and treatment of women workers must be determined on the basis of the fundamental principle that all human beings (men and women) have the undeniable right to work.

I. National Action

1. General Policy

Member States should undertake to take specific action within the framework of national development planning to promote equality of opportunity and treatment for women workers in education, training, employment and occupation and to set up effective machinery, on a tripartite basis, and with the participation of women, for planning, stimulating and evaluating such action and

(Översättning)

Resolution om en aktionsplan i syfte att främja jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som konstaterar de hinder som alltjämt står i vägen för uppnående av jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare,

som anser att oavbrutna ansträngningar måste göras på nationell, regional och internationella nivå för att övervinna dessa hinder och göra det möjligt för kvinnor att åtnjuta full jämställdhet med männen, utan någon diskriminering med avseende på anställning och yrkesutövning, yrkesutbildning eller levnads- och arbetsförhållanden, och

som har antagit en deklaration om kvinnliga arbetstagares jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling,

antager följande aktionsplan i syfte att säkerställa förverkligandet av de principer som fastslagits i deklarationen om kvinnliga arbetstagares jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling.

Grundläggande princip

Alla åtgärder som syftar till att åstadkomma jämställdhet för kvinnliga arbetstagare i fråga om möjligheter och behandling måste utformas på basis av den grundläggande principen att alla människor (män och kvinnor) har en obestridlig rätt till arbete.

I Nationella åtgärder

1. Allmän politik

Medlemsstaterna bör åtaga sig att vidtaga särskilda åtgärder inom ramen för den nationella utvecklingsplaneringen för att främja jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare då det gäller undervisning, utbildning, sysselsättning och yrkesutövning samt att upprätta ett effektivt maskineri på trepartsbasis och med kvinnlig medverkan för att planera, stimulera

for applying the policy of equal opportunity and treatment at all levels.

2. Women's Participation in the Workforce

Measures should be taken to guarantee the right to work and to free choice of profession and occupation, and fully to integrate women on an equal basis and without discrimination in working life, including, specifically, measures appropriate in the national circumstances:

a) to carry on a policy of economic and social development that will ensure full employment for women and men; and to open all employment opportunities for women by breaking down any barriers to women's employment in particular areas of work based on a sex-typed division of labour or on the grounds of their marital status or age;

b) to develop counselling, training and employment policies which take account of individual aptitudes, capacities and interests, irrespective of sex;

c) to stimulate and create real opportunity for access of women to higher levels of skill and responsibility in the occupational structures;

d) to analyse internal regional differences both in women's rate of activity and in the character of their participation in the workforce and take positive measures to provide equal work opportunities for both men and women in all regional development planning and action;

e) to ensure adequate and appropriate attention to women's integration in work life in all national economic and social development planning and action;

f) to ensure adequate and appropriate attention to all special categories of women who may encounter particular difficulties, such as migrant women who are frequently the victims of discrimination and exploitation and who also run social risks;

g) to apply the same criteria to all workers in cases of redundancy or dismissal;

h) to promote changes of attitudes towards the employment of women, irrespective of marital status or age (taking into account the provisions of Conventions and Recommendations dealing with minimum age of ad-

och utvärdera sådana åtgärder och genomföra en politik för jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling på alla nivåer.

2 Kvinnornas deltagande i arbetslivet

Åtgärder bör vidtagas för att garantaera rätten till arbete och till fritt val av yrke och att till fullo integrera kvinnorna på jämställd basis och utan diskriminering i arbetslivet, särskilt åtgärder lämpade efter de nationella förhållandena för att:

a) föra en politik för ekonomisk och social utveckling som säkerställer full sysselsättning för kvinnor och män, och öppna alla sysselsättningsmöjligheter för kvinnor genom att undanröja alla hinder för kvinnors sysselsättning inom särskilda arbetsområden på grundval av en könsbunden arbetsfördelning eller på grund av deras civilstånd eller ålder;

b) utveckla en yrkesrådgivnings-, utbildnings och sysselsättningspolitik som beaktar individuella anlag, färdigheter och intressen oberoende av kön;

c) stimulera och skapa reella möjligheter för kvinnors tillträde till högre kvalifikations- och ansvarsnivåer i yrkesstrukturerna;

d) analysera inre regionala olikheter i fråga om såväl kvinnornas förvärvsintensitet som arten av deras medverkan i arbetslivet och vidtaga positiva åtgärder för att skapa lika möjligheter till arbete för både män och kvinnor i all planering och alla åtgärder för regional planering;

e) tillse att tillräcklig och lämplig uppmärksamhet ägnas åt kvinnornas integration i arbetslivet i all planering och alla åtgärder för regional utveckling;

f) tillse att tillräcklig och lämplig uppmärksamhet ägnas åt alla speciella kategorier av kvinnor som kan möta särskilda svårigheter, såsom migrerande kvinnor, vilka ofta utsätts för diskriminering och exploatering och som också löper sociala risker;

g) tillämpa samma kriterier för alla arbetstagare i händelse av överskott på arbetskraft eller avskedanden;

h) verka för en ändrad inställning till sysselsättande av kvinnor, oavsett civilstånd eller ålder (under beaktande av bestämmelserna i konventioner och rekommendationer som avser minimiåldern för tillträdande av anställning), inberäknat främjande av en po-

mission to employment) including the promotion of positive attitudes towards women's employment by employers and workers and their respective organisations, by men and women themselves and by society as a whole;

i) to devote greater attention to women workers in the rural sector in order to promote fuller participation by such workers in the workforce and in national development.

3. Vocational Guidance and Training

Equality of opportunity and treatment for girls and women in respect of vocational guidance and trainig should be promoted to conform to the principles set forth in the relevant section of the Human Resources Development Recommendation, 1975, which reads as follows:

VIII. Promotion of Equality of Opportunity of Women and Men in Training and Employment

54. (1) Measures should be taken to promote equality of opportunity of women and men in employment and in society as a whole.

(2) These measures should form an integral part of all economic, social and cultural measures taken by governments for improving the employment situation of women and should include, as far as possible--

a) educating the general public and in particular parents, teachers, vocational guidance and vocational training staff, the staff of employment and other social services, employers and workers, on the need for encouraging women and men to play an equal part in society and in the economy and for changing traditional attitudes regarding the work of women and men in the home and in working life;

b) providing girls and women with vocational guidance on the same broad range of educational, vocational training and employment opportunities as boys and men, encouraging them to take full advantage of such opportunities and creating the conditions required for them to do so;

c) promoting equality of access for girls and women to all streams of education and to vocational trainig for all types of occupa-

sitiv inställning till kvinnornas förvärvsarbete hos arbetsgivare och arbetstagare och deras organisationer, hos männen och kvinnorna själva och hos samhället i dess helhet;

(i) ägna större uppmärksamhet åt kvinnliga arbetstagare på landsbygden för att främja större medverkan av sådana yrkesutövare i arbetslivet och i den nationella utvecklingen.

3 Yrkesvägledning och yrkesutbildning

Jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för flickor och kvinnor med avseende på yrkesvägledning och yrkesutbildning bör främjas i enlighet med de principer som fastslagits i det relevanta avsnittet i 1975 års rekommendation om utvecklingen av mänskliga resurser, vilket har följande lydelse:

VIII. Främjande av jämställdhet i fråga om möjligheter för kvinnor och män i utbildning och sysselsättning

54. (1) Åtgärder bör vidtagas i syfte att främja jämställdhet i fråga om möjligheter för kvinnor och män i förvärvsarbetet och i samhället som helhet.

(2) Dessa åtgärder bör utgöra en integrerad del av alla ekonomiska, sociala och kulturella åtgärder som vidtagas av regeringarna för att förbättra kvinnornas sysselsättningssituation och bör så vitt möjligt innefatta –

(a) att bibringa allmänheten och särskilt föräldrar, lärare, yrkesvägledning- och yrkesutbildningspersonal, personalen inom arbetsförmedling och andra sociala serviceinrättningar, arbetsgivare och arbetstagare insikt om behovet av att uppmuntra kvinnor och män att i lika mån spela en roll i samhället och i ekonomin och av att förändra traditionella attityder beträffande kvinnornas och männens arbete i hemmet och i arbetslivet;

(b) att ge flickor och kvinnor yrkesvägledning beträffande samma vida krets av möjligheter till undervisning, yrkesutbildning och sysselsättning som pojkar och män och uppmuntra dem att till fullo tillvarata dessa möjligheter och skapa de betingelser som erfordras för att de skall göra det;

(c) att främja flickornas och kvinnornas jämställdhet i fråga om tillträde till alla undervisningslinjer och till yrkesutbildning för alla

tions, including those which have been traditionally accessible only to boys and men, subject to the provisions of international labour Conventions and Recommendations;

d) promoting further training for girls and women to ensure their personal development and advancement to skilled employment and posts of responsibility, and urging employers to provide them with the same opportunities of extending their work experience as offered to male workers with the same education and qualifications;

e) providing day-care facilities and other services for children of different ages, in so far as possible, so that girls and women with family responsibilities have access to normal vocational training, as well as making special arrangements, for instance in the form of part-time or correspondence courses, vocational training programmes following a recurrent pattern or programmes using mass media;

f) providing vocational training programmes for women above the normal age of entry into employment who wish to take up work for the first time or re-enter it after a period of absence.

55. Special vocational training arrangements and programmes, similar to those envisaged in clauses e) and f) of subparagraph (2) of Paragraph 54 of this Recommendation, should be available to men having analogous problems.

56. Account should be taken of the Employment Policy Convention and Recommendation, 1964, in the implementation of measures for the promotion of equality of opportunity of women and men in training and employment.

4. Promotion of Equality of Opportunity and Treatment in Employment and Occupation

All necessary measures should be taken:

a) to ratify, as necessary, the Equal Remuneration Convention, 1951 (No. 100), the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958 (No. 111), and all other relevant Conventions of the ILO, in so far as they are concerned with sex discrimination. Workers' and employers' organisations should, through collective agreements

typer av yrken, inberäknat dem som traditionellt endast har stått öppna för pojkar och män, i enlighet med bestämmelserna i av Internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer;

(d) att främja flickors och kvinnors vidareutbildning för att säkerställa deras personliga utveckling och avancemang till kvalificerade arbetsuppgifter och ansvariga befattningar samt att söka förmå arbetsgivarna att ge dem samma möjligheter att vidga sin arbetserfarenhet som de som erbjuds manliga arbetstagare med samma utbildning och kvalifikationer;

(e) att så vitt möjligt tillhandahålla anordningar för dagbarnvård och andra tjänster för barn i olika åldrar, så att flickor och kvinnor med familjeansvar får tillgång till normal yrkesutbildning, samt att skapa särskilda anordningar, exempelvis i form av deltidsundervisning eller korrespondenskurser, regelbundet återkommande yrkesutbildningsprogram eller program som utnyttjar massmedia;

(f) att anordna yrkesutbildningsprogram för kvinnor som överskridit den normala åldern för inträde i arbetslivet och som önskar få anställning för första gången eller på nytt få anställning efter en period av frånvaro.

55. Särskilda anordningar och program för yrkesutbildning av liknande slag som de som avses i stycken (e) och (f) i moment (2) i punkt 54 i denna rekommendation bör stå till förfogande för män som har likartade problem.

56. 1964 års konvention och rekommendation bör beaktas vid genomförandet av åtgärder för främjande av jämställdhet mellan män och kvinnor i fråga om möjligheter i utbildning och sysselsättning.

4 Främjande av jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling i sysselsättning och yrkesutövning

Alla nödvändiga åtgärder bör vidtagas för att

(a) i förekommande fall ratificera 1951 års konvention om lika lön (nr 100), 1958 års konvention om diskriminering (anställning och yrkesutövning) (nr 111), och alla andra relevanta av Internationella arbetsorganisationen antagna konventioner, i den mån de avser

or in other ways, assist in realising full implementation of the provisions of these instruments;

b) to eliminate all forms of discrimination against women in all sectors of social and economic activity and at all levels of skill and responsibility;

c) to ensure women's access to qualified employment in all sectors of economic and social activity and their in-service training;

d) to promote, in particular, through government action, equal opportunities for women, such action to include legislation relating to equality of opportunity for women workers, and effective machinery under public control, for its enforcement; and to ensure strict application of the principle of non-discrimination in all sectors and especially those under public control;

e) to create inter alia through educational and promotional activities, conducted in particular through the mass media and schools, social attitudes that are favourable to the employment of women including, especially, married women and women with family responsibilities;

f) to ensure that the right to work for women does not depend on the existing economic situation or on any other consideration and, therefore, that social measures for families are applied at all times without discrimination so that women are not discouraged from participation in economic life.

könsdiskriminering. Arbetstagar- och arbetsgivarorganisationerna bör genom kollektivavtal eller på annat sätt medverka till att åstadkomma ett fullständigt genomförande av bestämmelserna i dessa instrument;

(b) undanröja alla former av diskriminering mot kvinnor i alla sektorer av social och ekonomisk aktivitet och på alla kvalifikations- och ansvarsnivåer;

(c) säkerställa kvinnornas tillträde till kvalificerade arbetsuppgifter i alla sektorer av ekonomisk och social aktivitet och till intern utbildning:

(d) särskilt genom åtgärder från statens sida främja lika möjligheter för kvinnor, bland annat genom lagstiftning om jämställdhet i fråga om möjligheter för kvinnliga arbetstagare och ett effektivt maskineri under offentlig kontroll för dess tillämpning, samt tillse att principen om icke-diskriminering strikt tillämpas inom alla sektorer och särskilt inom dem som står under offentlig kontroll;

(e) skapa, bland annat genom utbildnings- och upplysningsverksamhet, bedriven särskilt genom massmedia och skolor, sociala attityder som är gynnsamma för sysselsättandet av kvinnor, däribland särskilt gifta kvinnor och kvinnor med familjeansvar;

(f) tillse att rätten till arbete för kvinnor inte är beroende av den rådande ekonomiska situationen eller av något annat övervägande och att därför sociala åtgärder för familjer alltid genomförs utan diskriminering, så att kvinnorna inte avskräcks från medverkan i det ekonomiska livet.

5. Social Security

Measures should be taken to eliminate all discriminatory treatment in social security schemes, in particular as concerns the payment of benefits, and to review the position of heads of families and single persons with regard to entitlement to social security benefits.

5 Social trygghet

Åtgärder bör vidtagas för att undanröja all diskriminerande behandling i system för social trygghet, särskilt då det gäller utbetalning av förmåner och att ompröva familjeföreståndares och ensamstående personers ställning med avseende på rätten till sociala trygghetsförmåner.

6. Review of Protective Legislation

Measures should be taken to review all protective legislation applying to women in the light of up-to-date scientific knowledge and technological advances and to revise,

6 Omprövning av skyddslagstiftning

Åtgärder bör vidtagas för att ompröva all skyddslagstiftning, som berör kvinnor, i ljuset av vetenskapens senaste rön och tekniska framsteg samt för att revidera, komplettera,

supplement, extend to all workers, retain, or repeal such legislation according to national circumstances, these measures being aimed at the improvement of the quality of life.

7. Right to Maternity Protection

All necessary measures should be adopted:

a) in the light of scientific knowledge and technological advances, to extend the scope and to raise the standards of maternity protection, it being understood that the costs would be borne by social security or other public funds or by means of collective arrangements;

b) to ensure that all couples and individuals have access to the necessary information, education and means to exercise their basic right to decide freely and responsibly on the number and spacing of their children;

c) to make it possible for workers to take leave for a reasonable time after the period of maternity leave without relinquishing their employment and all rights resulting from their employment being fully safeguarded.

8. Strengthening the Social Infrastructure

(1) In order to make women's right to work outside the home without discrimination fully effective in practice, measures should be taken along the lines laid down in the Employment (Women with Family Responsibilities) Recommendation, 1965 (No. 123), in particular:

a) to adapt, so far as possible, working life to the needs of workers;

b) to develop services and facilities meeting the needs of children of all ages and other dependants of workers, taking particular account of the migrant mother's need not to be separated from her children, regardless of her place of origin;

c) to provide to all workers (men and women) information, assistance, community services and social amenities, to facilitate the harmonious combination of home and work responsibilities;

d) to reduce household drudgery.

(2) Educational and promotional measures

utvidga till alla arbetstagare, bibehålla eller upphäva sådan lagstiftning allt efter varje lands förhållanden; dessa åtgärder skall syfta till en förbättring av livskvaliteten.

7 Rätt till skydd vid havandeskap och barnsbörd

Alla erforderliga åtgärder bör vidtagas för att:

(a) i ljuset av vetenskaplig kunskap och tekniska framsteg vidga tillämpningsområdet och höja normerna för skydd vid havandeskap och barnsbörd, varvid det förutsätts att kostnaderna skall bestridas genom socialförsäkringssystem eller med andra offentliga medel eller genom kollektiva anordningar;

(b) tillse att alla par och individer får tillgång till den information, den utbildning och de medel som erfordras för att utöva den grundläggande rättigheten att fritt och ansvarigt bestämma om antalet födslar och avståndet mellan dem;

(c) göra det möjligt för arbetstagare att ta ledigt under en rimlig tid efter moderskapsledigheten utan att lämna sin anställning och med fulla garantier för alla rättigheter som grundar sig på deras anställning.

8 Stärkande av den sociala infrastrukturen

(1) För att göra kvinnornas rätt att arbeta utanför hemmet utan diskriminering fullt effektiv i praktiken bör åtgärder vidtagas i enlighet med de riktlinjer som fastslagits i 1965 års rekommendation nr 123 om sysselsättning för kvinnor med familjeplikter, särskilt för att:

(a) i mån av möjlighet anpassa arbetslivet efter de arbetandes behov;

(b) utveckla tjänster och anordningar som tillgodoser behoven hos barn i alla åldrar och andra personer som försörjs av arbetstagare, under särskilt hänsynstagande till den migrerande moderns behov av att inte skiljas från sina barn, oavsett varifrån hon kommit;

(c) tillhandahålla alla arbetstagare (män och kvinnor) information, hjälp och sociala tjänster och förmåner för att göra det möjligt att på ett harmoniskt sätt kombinera uppgifter i hem och i arbetsliv;

(d) göra hushållsarbetet mindre ansträngande.

should be taken as necessary and appropriate to encourage a more equitable sharing among family members of household tasks, including child-rearing.

(3) Special attention should be given to the question of flexible working hours and of shorter working days for all workers where national circumstances permit, with a view to facilitating the harmonious accomplishment of family and work tasks and to promoting practical equality of opportunity and treatment for women workers.

(2) Utbildnings- och upplysningsåtgärder bör vidtagas, i den mån så är erforderligt och lämpligt, för att främja en rättvisare uppdelning av arbetsuppgifterna i hemmet, inberäknat vård och fostran av barn, mellan familjemedlemmarna.

(3) Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt frågan om flexibel arbetstid och om kortare arbetsdagar för alla arbetstagare, där förhållandena i landet medger detta, i syfte att underlätta ett harmoniskt uppfyllande av uppgifterna i familjeliv och arbetsliv och att främja praktisk jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare.

9. Administrative Arrangements to Promote equality of Opportunity and Treatment for Women Workers

Measures should be taken as necessary and appropriate:

a) to establish a national tripartite commission on the status of women workers to direct action aimed at promoting equality of opportunity and treatment for women in economic and social life;

b) to set up a central unit or appropriate administrative machinery which might serve as the secretariat of the national commission on the status of women workers. Such unit or machinery should develop and co-ordinate research and statistics, planning, programming and action on equality of opportunity and treatment for women workers, and disseminate knowledge and information pertaining to women's preparation for work life and their integration in the workforce, and provide a mechanism of systematic consultation with employers' and workers' organisations.

9 Administrativa anordningar för att främja jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare

Åtgärder bör vidtagas, då så är erforderligt och lämpligt, för att

(a) skapa en nationell trepartskommission för frågor rörande de kvinnliga arbetstagarnas ställning med uppgiften att leda åtgärder som syftar till att främja jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnor i det ekonomiska och sociala livet;

(b) upprätta en central enhet eller ett lämpligt administrativt maskineri, som eventuellt kan fungera som sekretariat för den nationella kommissionen för frågor rörande de kvinnliga arbetstagarnas ställning. Ifrågavarande enhet ellet maskineri bör utveckla och samordna forskning och statistik, planering, programutformning och åtgärder med avseende på jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare, sprida kunskaper och informationer som avser kvinnornas förberedelse för arbetslivet och deras integration på arbetsmarknaden samt skapa en mekanism för systematiskt samråd med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

10. Women's Effective Participation in National, Regional and International Bodies

(1) The effective participation of women should be ensured in all national decision-making bodies, government commissions, advisory boards, councils, conferences and in all appropriate national and internal regional and community bodies.

10 Kvinnornas faktiska medverkan i nationella, regionala och internationella organ

(1) Kvinnornas faktiska medverkan bör säkerställas i alla nationella beslutsfattande organ, statliga kommissioner, rådgivande nämnder, råd och konferenser och i alla lämpliga nationella, inre regionala och lokala organ.

(2) Measures should be taken to ensure that women are considered for and appointed to delegations on the same basis and by the same standards as men, whether to the International Labour Conference, to regional conferences of the ILO or to other national, regional and international meetings convened under the auspices of the ILO and other intergovernmental organisations.

11. General Measures

In order to ensure full equality of opportunity and treatment for women workers, measures should be taken to:

a) achieve equality of opportunity and treatment for all workers in education, training, employment and occupation;

b) change the still widely prevailing traditional attitudes of men and women to their role at work, in the family and in society.

II. ILO Action

1. Regional Action

Measures should be taken or envisaged to strengthen ILO action at the regional level with a view to promoting equality of opportunity and treatment for women workers, in particular:

a) by placing the question of equality of opportunity and treatment for women workers on the agenda of future sessions of regional advisory committees and regional conferences;

b) by studying the possibilities of regional commissions on the status of women workers which will initiate regional and national programmes of action for the advancement of women in economic, social and cultural life and the promotion of equality of opportunity and treatment for them and by strengthening the ILO's regional field structure so that these programmes can be implemented effectively and so that the ILO can co-operate closely on questions of importance to women at the regional level with other organisations of the United Nations system and with non-governmental organisations, especially employers' and workers' organisations;

(2) Åtgärder bör vidtagas för att säkerställa att kvinnor tas i betraktande för och utses till delegationer på samma basis och enligt samma normer som män, vare sig det gäller Internationella arbetskonferensen, ILO:s regionala konferenser eller andra nationella, regionala och internationella sammankomster som sammankallas under ILO:s och andra mellanstatliga organisationers auspicier.

11 Allmänna åtgärder

I syfte att säkerställa full jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare bör åtgärder vidtagas för att:

(a) åstadkomma jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för alla arbetstagare då det gäller undervisning, utbildning, anställning och yrkesutövning;

(b) förändra de alltjämt allmänt utbredda traditionella attityderna hos män och kvinnor till deras roll i arbetet, i familjen och i samhället.

II Åtgärder från ILO:s sida

1 Regionala åtgärder

Åtgärder bör vidtagas eller övervägas för att stärka ILO:s verksamhet på regional nivå i syfte att främja jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare, särskilt genom att:

(a) upptaga frågan om jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare på dagordningen för kommande sammanträden med de regionala rådgivande kommittéerna och de regionala konferenserna;

(b) studera möjligheterna att bilda regionala kommissioner för frågor rörande de kvinnliga arbetstagarnas ställning, som skall initiera regionala och nationella handlingsprogram för förbättring av kvinnornas ställning i det ekonomiska, sociala och kulturella livet och främjande av deras jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling samt genom att förstärka ILO:s regionala fältstruktur så att dessa program kan genomföras effektivt och så att ILO kan samarbeta intimt i frågor av betydelse för kvinnorna på regional nivå med andra organisationer inom FN-systemet och med icke-statliga organisationer, speciellt ar-

c) by promoting, in co-ordination with other bodies, in-depth studies on constraints on women's employment within different cultural and economic patterns and on possible means of relaxing or abolishing these constraints;

d) by ensuring that ILO activities undertaken in the various regions, or its activities in co-operation with other United Nations agencies in connection with the World Employment Programme, or through technical co-operation projects, will promote the effective participation of women in development. Care should be taken to ensure that these activities do not lead to the perpetuation, maintenance or furthering of discrimination against women and to ensure the implementation of international labour standards, in particular Conventions Nos. 100, 103 and 111.

2. International Action

(1) The necessary measures should be taken with a view to making it possible:

a) to review and revise, if necessary, ILO standards relating to the employment of women and other relevant instruments, including Conventions Nos. 100 and 111 and all protective instruments, in order to determine whether their provisions are still adequate in the light of experience aquired since their adoption and to keep them up to date in the light of scientific and technical knowledge and social progress.

b) to develop new standards concerning discrimination on the basis of sex in areas not covered by existing standards and active promotion of equality *de facto* and *de jure*.

(2) Steps should be taken to initiate or strengthen research activities on problems of special interest to women, including those relating to the impact of technological progress on women's employment and conditions and to family care and planning and other aspects of the social infrastructure. As concerns the rural sector of developing countries, research activities should be initiated on the problems of poverty, illiteracy and lack of technical skill that have a direct bearing on women's employability and conditions of life and problems relating to family care

betsgivar- och arbetstagarorganisationer;

(c) under samverkan med andra organ främja ingående undersökningar rörande hinder för kvinnornas yrkesverksamhet inom olika kulturella och ekonomiska miljöer samt rörande de medel varigenom dessa hinder skulle kunna minskas eller undanröjas;

(d) tillse att de aktiviteter som ILO utför i olika regioner eller dess aktiviteter i samverkan med andra FN-organ i samband med Världssysselsättningsprogrammet eller genom projekt för tekniskt samarbete bidrar till att främja kvinnornas faktiska medverkan i utvecklingsarbetet. Det bör noga tillses att dessa aktiviteter inte leder till förevigande, vidmakthållande eller främjande av diskriminering mot kvinnor samt att av Internationella arbetsorganisationen antagna normer tillämpas, särskilt konventionerna nr 100, 103 och 111.

2 Internationella åtgärder

(1) Erforderliga åtgärder bör vidtagas för att göra det möjligt att

(a) ompröva och om så erfordras revidera ILO-normer som avser kvinnornas förvärvsarbete och andra relevanta instrument, inberäknat konventionerna nr 100 och 111 och alla instrument angående skydd i syfte att avgöra huruvida deras föreskrifter alltjämt är lämpliga i ljuset av de erfarenheter som vunnits sedan de blev antagna samt att aktualisera dem i ljuset av vetenskapliga och tekniska kunskaper och sociala framsteg;

(b) utveckla nya normer för att motverka diskriminering på grundval av kön inom områden som inte täcks av existerande normer samt att aktivt främja jämställdhet de facto och de jure.

(2) Åtgärder bör vidtagas för att initiera eller stärka forskningsaktiviteter rörande problem av särskilt intresse för kvinnor, inberäknat problem som gäller det tekniska framåtskridandets inverkan på kvinnornas sysselsättning och villkor och problem som avser familjens vård och familjeplanering och andra aspekter av den sociala infrastrukturen. Då det gäller landsbygdssektorn i utvecklingsländer bör forskningsaktiviteter initieras om de problem rörande fattigdom, analfabetism och bristande tekniska färdigheter, som har

and planning and other aspects of social infrastructure.

(3) Industrial Committees and analogous bodies should be invited to utilise a greater number of women experts, to give greater consideration to the position and problems of women within the industries concerned, and to promote further participation by more women's representatives particularly from economic sectors where women are employed in the majority.

(4) Measures should be taken to review the contribution and status of women workers in a changing world at the end of the Second Development Decade and the beginning of the Third Decade, for example, by providing for a Conference discussion in 1980 to evaluate progress made towards greater equality of opportunity and treatment for women workers in practice and to plan further action to this end.

(5) Measures should be taken by the International Labour Office to set an example in its own organisation so that any discrimination against women may be avoided and women may have equal opportunity of access to all posts. In additoin, a unit of the International Labour Office should have the responsibility to study more closely the problems of women workers, to promote equality of opportunity and treatment for them, and to ensure that the needs of working women receive due attention in all aspects and all areas of the work of the Office, including employment, training, industrial relations, labour legislation and administration, social security and other related problems. The International Labour Organisation should also restructure and activate its existing tripartite body to promote equality of opportunity and treatment for women workers in the abovementioned and other fields.

(6) The ILO, in conjunction with other bodies and experts of the countries concerned, should collect and analyse such statistical and other data on women and men from both developed and developing countries as are necessary for reviewing the status of women workers and measuring their total contribution to economic and social life.

direkt betydelse för kvinnornas möjligheter att få sysselsättning och för deras levnadsförhållanden, samt om problem som avser familjens vård, familjeplanering och andra aspekter av den sociala infrastrukturen.

(3) Industrikommittéerna och liknande organ bör uppmanas att anlita flera kvinnliga experter och att ägna större uppmärksamhet åt kvinnornas ställning och problem i berörda näringsgrenar samt att främja ytterligare medverkan av ett större antal representanter för kvinnor, särskilt från ekonomiska sektorer där kvinnorna utgör en majoritet av de sysselsatta.

(4) Åtgärder bör vidtagas för att granska de kvinnliga arbetstagarnas insatser och ställning i en föränderlig värld i slutet av det andra och i början av det tredje utvecklingsårtiondet, exempelvis genom att förbereda en diskussion vid konferensen år 1980 för att utvärdera de framsteg som gjorts mot ökad praktisk jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare och att planera ytterligare åtgärder i detta syfte.

(5) Åtgärder bör vidtagas av Internationella arbetsbyrån för att ge ett föredöme inom sin egen organisation, så att varje diskriminering mot kvinnor kan upphävas och kvinnor kan få lika möjligheter att uppnå alla befattningar. Dessutom bör en enhet inom Internationella arbetsbyrån få till uppgift att närmare studera de kvinnliga arbetstagarnas problem, att främja jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för dem och att tillse att de kvinnliga arbetstagarnas behov vederbörligen uppmärksammas i alla aspekter och inom alla områden av byråns arbete, inberäknat sysselsättning, utbildning, förhållandet mellan arbetmarknadens parter, arbetslagstiftning och arbetsmarknadsadministration, social trygghet och andra besläktade problem. Internationella arbetsorganisationen bör också omstrukturera och aktivera sitt existerande trepartssystem för att främja jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare inom de ovan nämnda områdena och andra områden.

(6) ILO bör tillsammans med andra organ och experter från de berörda länderna insamla och analysera statistiska och andra uppgifter om kvinnor och män från både utvecklade länder och utvecklingsländer som erfordras för att granska de kvinnliga arbetstagarnas ställning och mäta deras totala insatser i det ekonomiska och sociala livet.

Bilaga 10

Resolutioner

I. Resolution om medgivande för Bolivia att rösta.

II Resolution om medgivande för Arabrepubliken Yemen att rösta.

III Resolution om publicering av ILO:s konfidentiella personalförteckning.

IV. Resolution om inrättande av en publikationsfond och om användningen av ILO:s hyresintäkter.

V. Resolution om sammansättningen av ILO:s administrativa domstol.

VI. Resolution om erläggande av extra avgift till ILO:s tjänstepensionsfond.

VII. Resolution om återbetalning till kapitalfonden av del av lån upptagna åren 1974–75.

VIII. Resolution om antagande av program och budget för 55:e budgetperioden (1976–77) och om fördelningen av finansieringen därav på medlemsländerna.

IX. Resolution om omfördelning av föreslagen utgiftsbudget med hänsyn till omstrukturering av programmet.

X. Resolution om att på dagordningen för nästa ordinarie konferenssammanträde föra upp ett ämne med beteckningen "Upprättande av nationella trepartsorgan för att förbättra genomförandet av ILO:s normer".

XI. Resolution om en aktionsplan i syfte att främja jämställdhet i fråga om möjligheter och behandling för kvinnliga arbetstagare.[1]

XII. Resolution om jämställdhet och lika möjligheter för kvinnor och män i yrke och sysselsättning.[2]

XIII. Resolution om mänskliga och fackliga rättigheter i Chile.

XIV. Resolution om landsbygdsutveckling.

XV. Resolution om små och medelstora företags bidrag till ekonomiskt och socialt framåtskridande samt skapande av arbetstillfällen, i synnerhet i utvecklingsländer.

XVI. Resolution om yrkesrehabilitering och social återanpassning av handikappade.[3]

XVII. Resolution om framtida ILO-aktiviteter avseende arbetsförhållanden och arbetsmiljö.

XVIII. Resolution om industrialisering av utvecklingsländer, sysselsättningstrygghet och skydd av arbetares inkomster.

[1] Resolutionstexten återges i bil. 9.

[2] Ett resolutionsförslag hade lagts fram av regeringsombud från Sverige, Danmark, Finland och Norge.

[3] Ett resolutionsförslag hade lagts fram av regeringsombud från bl. a. Sverige, Danmark, Finland och Norge.

Norstedts Tryckeri, Stockholm 1976